

Perspectiefnota 2021-2024

juli 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Op weg naar een solide meerjarenbegroting	4
Op weg naar een solide meerjarenbegroting.....	4
Leeswijzer	6
2. Trends en ontwikkelingen	9
Inleiding	9
Bestuurlijk domein.....	9
Sociaal domein.....	10
Fysiek domein	12
3. Financieel beeld	17
3.1 Stand van de begroting	17
3.2 Autonome ontwikkelingen	21
3.3 Noodzakelijke ontwikkelingen	23
3.4 Nieuw beleid en wensen	31
3.5 Uitgangspunten begroting	36
3.6 Corona paragraaf	39
4. Taskforce	42
Financieel overzicht lijst	42
Bijlagen	46

1. Op weg naar een solide meerjarenbegroting

1. Op weg naar een solide meerjarenbegroting

Op weg naar een solide meerjarenbegroting

Dit is de Perspectiefnota 2021-2024. Het is het eerste nieuw opgezette document in de planning- en controlcyclus in de uitvoering van de notitie Doorontwikkeling planning- en controlcyclus. De perspectiefnota is het document waarin de nadruk op strategie, visie en het maken van keuzes ligt. De vernieuwing is tot stand gekomen in een periode waarin de crisis als gevolg van het coronavirus zijn weerslag op de samenleving heeft. Ook het werken in de ambtelijke organisatie is door deze crisis beïnvloed. Het werken is meer digitaal verlopen wat de nodige flexibiliteit, improvisatie en extra inzet van de medewerkers heeft gevraagd. Toch is het gelukt om een eerste stap in de doorontwikkeling te maken. Deze 1e perspectiefnota is met de nodige zorg opgesteld. In het besef dat het document in ontwikkeling is, zijn suggesties en verbeterpunten uiteraard welkom.

Perspectiefnota zet de lijnen uit

Voorheen bood het college de voorjaarsnota aan. Deze bestond uit de eerste bestuursrapportage over de eerste 3 maanden van het lopende begrotingsjaar en de meerjarenplanning voor de komende 4 jaren. De voorjaarsnota vormde hiermee de basis voor de wijzigingen op de lopende begroting en het gaf de kaders en inhoud voor het opstellen van de meerjarenbegroting. Vanaf dit jaar is de voorjaarsnota vervangen door de perspectiefnota.

De perspectiefnota is gericht op hoofdlijnen en heeft dan ook niet de standaardindeling van de begroting. In de leeswijzer wordt de nieuwe indeling toegelicht

Een perspectiefnota geeft het beleidsmatig inhoudelijk kader aan waar de gemeente Heemskerk de komende jaren op wil inzetten. Daarbij wordt het financiële kader gepresenteerd waarbinnen de beleidskeuzes gemaakt moeten worden. De perspectiefnota geeft overzicht in de beleidskeuzes, de gestelde prioriteiten en voornemens met financiële consequenties voor de komende jaren. Dit vormt het brede kader voor de komende jaren. De eerstvolgende jaarschijf (2021) dient als uitgangspunt voor het opstellen van de meerjarenbegroting. De overige jaarschijven zijn indicatief en worden daarom ook niet vastgesteld.

Taskforce

De Meerjarenbegroting 2020-2023 zoals vastgesteld door de raad in november 2019 was niet structureel sluitend. Er was een tekort voor de jaren 2020, 2021 en 2022. Er is daarom een taskforce ingesteld om het tekort op te lossen. De taskforce heeft in het eerste kwartaal van dit jaar vele mogelijkheden onderzocht om te komen tot meer inkomsten of minder uitgaven om de meerjarenbegroting weer structureel sluitend te krijgen. Dat heeft geresulteerd in een lijst met meer dan 40 maatregelen die in hoofdstuk 4 worden gepresenteerd. Een uitgebreide toelichting per maatregel is te vinden in de bijlagen.

De doelstelling om in 2021 een bedrag van 1,5 miljoen structureel te vinden en ook de taakstelling uit de Voorjaarsnota 2019 op het Sociaal domein (oplopend tot € 500.000,- in 2023) in te vullen is gehaald. De maatregelen zijn zoveel mogelijk verdeeld over alle programma onderdelen.

Op weg naar een solide meerjarenbegroting

Deze 1e nieuwe perspectiefnota is extra bijzonder door het samenkomen van 2 sporen; het vooruitkijken naar nieuwe ontwikkelingen en de financiële effecten daarvan en daarbij de noodzaak om de meerjarenbegroting structureel sluitend te maken. Deze 2 sporen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Net als bij een weegschaal moeten deze 2 trajecten gezamenlijk ervoor zorgen dat de financiële huishouding van de gemeente Heemskerk in evenwicht komt. Dat evenwicht is nodig om

aan een solide en toekomstbestendige meerjarenbegroting te bouwen. Die moet ervoor zorgen dat Heemskerk financieel onafhankelijk en zelfstandig kan blijven opereren in de komende jaren. Uiteraard in samenwerking met haar buurgemeenten en partners in de regio. Maar de gemeente houdt zelf de regie.

Als zelfstandige middelgrote gemeente kan Heemskerk zich gelukkig prijzen met het feit dat de vermogenspositie gezond is, de algemene reserve ruim voldoende is en de leningenportefeuille in evenwicht en niet buitensporig groot in omvang is. Heemskerk heeft met andere woorden een goede uitgangspositie om de komende jaren ervoor te zorgen dat de vermogenspositie en financiële basis zo gezond mogelijk blijven. Er is nog volop onzekerheid van hetgeen te verwachten is van bijvoorbeeld de Meicirculaire. Daarom moeten we de vinger aan de pols houden en goed blijven zorgen voor het op orde houden van de gemeentefinanciën.

Dit jaar worden grote stappen gezet met een breed pakket aan maatregelen die financiële ruimte bieden. Alle mogelijkheden zijn naar voren gebracht. Daarbij is ook balans aangebracht tussen de diverse beleidsterreinen. Het nemen van onomkeerbare en verstrekkende besluiten zoals het sluiten van een bibliotheek of zwembad bleek niet nodig te zijn. Dit neemt niet weg dat er op onderdelen toch stevige keuzes moeten worden gemaakt. De discussie over de hoogte van de OZB is daarom ook bewust op de agenda gezet als laatste maatregel van de taskforce.

Er zijn in de toelichting 3 scenario's voor verhoging van de OZB uitgewerkt, elk met het effect voor de huiseigenaar uitgaande van de gemiddelde WOZ waarde in Heemskerk. Momenteel is het effect van het hoge scenario (scenario 3) meegenomen in het totaaloverzicht. Het is aan de raad om hierin de keuze te maken.

Reden om scenario 3 voor te stellen is een aantal landelijke ontwikkelingen en de lokale ontwikkeling op ICT gebied. De belangrijkste landelijke ontwikkelingen die in de toekomst impact gaan hebben op de gemeentelijke begroting zijn:

1. De effecten van de coronacrisis. Deze zullen niet alleen in 2020 een financieel effect hebben, maar de verwachting is dat het ook de komende jaren zijn sporen zal nalaten op allerlei terreinen.
2. De nog steeds stijgende kosten van Wmo en jeugd, terwijl het nog onzeker is of en zo ja hoeveel het Rijk de gemeenten hierin gaat compenseren via de Algemene uitkering. Deze discussie tussen VNG en het Rijk loopt nog steeds. Vanuit Heemskerk wordt daar via de VNG ook actief aandacht voor gevraagd.
3. De ontwikkeling van de energietransitie. Er worden nu wat 1e stappen gezet in beleid maken, maar de daadwerkelijke uitvoering van allerlei energietransitie programma's zal in de komende jaren de nodige financiële middelen vereisen.

Lokaal speelt ook nog de inhaalslag die de gemeente moet maken in de hele digitalisering. Daarbij is de transitie naar de cloud een belangrijke stap, maar ook de (door)ontwikkeling van de digitale dienstverlening zal de nodige capaciteit en middelen gaan vragen in de komende jaren.

Met het besef dat de OZB-discussie een lastig onderwerp is, is het juist deze maatregel die ervoor zorgt dat de latere jaren nu echt fors positief sluiten. Daardoor is er in de komende jaren daadwerkelijk ruimte, ook bij wat tegenvallers, voor de eerder genoemde ontwikkelingen. Ook is vanwege deze maatregel het mogelijk om in 2021 nog ruimte voor nieuw beleid met een structureel karakter te realiseren. Weliswaar is het komende jaar nog niet sluitend, maar vanaf 2022 is er een grote verbetering ten opzichte van het meerjarenbeeld uit de Begroting 2020. En voor de jaren 2023 en 2024 zijn nu diep zwarte cijfers te zien.

Dat geeft vertrouwen om ook de langjarige effecten van de coronacrisis, bijvoorbeeld op het gebied van de werkgelegenheid, op te kunnen vangen. Ook alle aanpassingen naar onze nieuwe 1,5 meter samenleving zal de gemeente nog voor voldoende uitdagingen plaatsen. En met de onzekerheid van de herijking van het gemeentefonds nog boven het hoofd hangend, is een solide begroting geen overbodige luxe. Met deze perspectiefnota kunnen we de belangrijke bouwstenen leggen voor die solide begroting.

Leeswijzer

De Perspectiefnota 2021-2024 bestaat uit de volgende hoofdstukken.

1. Op weg naar een solide meerjarenbegroting.
 2. Trends en ontwikkelingen.
 3. Financieel beeld.
 4. Taskforce.
- Bijlagen.

Hoofdstuk 1 **Op weg naar een solide meerjarenbegroting** bevat een algemeen deel en de leeswijzer waarin uitleg wordt gegeven over de perspectiefnota als nieuw document binnen de planning- & controlcyclus.

Hoofdstuk 2 **Trends en ontwikkelingen** beschrijft de landelijke trends en ontwikkelingen die momenteel actueel zijn of waar de gemeenten de komende jaren mee te maken krijgen. Beschreven wordt op welke wijze de gemeente Heemskerk denkt hiermee om te gaan. En wat het kan betekenen voor onze gemeente. Daarbij wordt rekening gehouden met de ontwikkelingen zoals opgenomen in de Organisatievisie. In dit hoofdstuk wordt op strategisch niveau ingegaan op de ontwikkelingen. Een trend of ontwikkeling gaat 'hoog over' en heeft consequenties op meerdere beleidsterreinen die de domeinen overstijgen. Deze vervlechting tussen de verschillende beleidsterreinen en integraliteit wordt zo duidelijk mogelijk in beeld gebracht.

Hoofdstuk 3 **Financieel beeld** geeft het actuele beeld van de Begroting 2020. Uitgangspunt hierbij is de stand van de Begroting 2020-2024 zoals opgenomen in het raadsmemo met betrekking tot de decembercirculaire 2019 (BIRM/2019/0477). Op deze stand zijn de financiële effecten van raadsbesluiten, genomen tussen mei 2019 en april 2020, en de structurele doorwerking vanuit de Jaarrekening 2019 toegevoegd. Dit leidt tot de actuele stand van de Begroting 2020-2024. Om inzicht te krijgen in de budgettaire ruimte beschikbaar voor autonome, noodzakelijke ontwikkelingen en wensen/nieuw beleid is vervolgens het totaaleffect van de taskforce ten gunste van de begrotingssaldi gebracht. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in het effect van de maatregelen zoals voorgesteld door de taskforce en een extra verhoging van de Onroerende zaakbelasting (OZB). Dit resulteert in positieve saldi voor de jaren 2020 tot en met 2024. Daarna zijn de financiële effecten van de autonome en noodzakelijke ontwikkelingen en de wensen voor nieuw beleid in beeld gebracht en wordt inzichtelijk gemaakt wat het effect hiervan is op de begrotingssaldi. Op deze wijze wordt duidelijk in beeld gebracht wat de soort ontwikkelingen en voorstellen voor effect hebben op deze meerjarige begrotingssaldi.

Autonome ontwikkelingen zijn die zaken die door wet- en regelgeving op de gemeente afkomen en waar de gemeente zelf geen invloed op heeft. Bijvoorbeeld CAO-ontwikkelingen, het invoeren van het abonnementstarief voor de Wmo of de invoering van een nieuwe wet.

Noodzakelijke ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die onuitstelbaar, onoverkomelijk en absoluut noodzakelijk zijn voor de continuïteit van de organisatie of om de verplichte taken uit te voeren. De

gemeente heeft hierbij zelf beperkte invloed of keuzevrijheid. Voorbeeld van zo'n verplichte taak is de onderwijshuisvesting waarbij de gemeente beperkt keuze heeft in het uitvoeringsniveau of fasering maar wel voor adequate onderwijshuisvesting moet zorgen. Net als de kosten voor ICT die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de primaire bedrijfsprocessen.

Alle andere ontwikkelingen die om extra middelen vragen worden geduid als 'wensen' of 'nieuw beleid'. Hierin heeft de gemeente volledig de vrijheid om deze initiatieven wel of niet uit te voeren. Het zijn geen verplichte wettelijke taken maar beleidsvoornemens die door de organisatie worden voorgesteld. Alleen de voorstellen waartoe de raad besluit worden in de Begroting 2021 opgenomen.

De voorstellen die financiële effecten hebben zijn in de tekst genummerd. Autonome ontwikkelingen beginnen met een 'A', noodzakelijke ontwikkelingen met een 'N' en wensen/nieuw beleid met een 'W'. Deze nummering in de toelichtende tekst correspondeert met die zoals opgenomen in de financiële tabel daarboven.

In 3.5 worden de financiële kaders voor het opstellen van de Begroting 2021 toegelicht. De raad dient deze kaders vast te stellen. Het gaat om percentages voor het indexeren van de loon- en prijsstijgingen, het indexeringspercentage voor subsidies en het (interne) rentepercentage waarmee de kapitaallasten van de investeringen worden berekend. Genoemde percentages worden afgeleid van de indexeringspercentages zoals genoemd in de Macro economische verkenning van het Centraal planbureau gepubliceerd in maart 2020.

In 3.6 zijn meldingen en teksten opgenomen die corona-gerelateerd zijn. Het is een 1e opsomming van zaken waar zicht op is. Bij de Bestuursrapportage 2020 en de Begroting 2021 kan daar meer uitgebreid en in financiële zin op worden ingegaan. Daarvoor is de periode van het starten van de intelligente lockdown fase medio maart en eind april nog te kort.

In hoofdstuk 4 **Taskforce** wordt u geïnformeerd over de resultaten van de taskforce. In een totaaloverzicht zijn alle voorstellen die extra inkomsten genereren of uitgaven verminderen in beeld gebracht met daarbij de (meerjarige) financiële effecten. Waar mogelijk zijn maatregelen opgenomen die reeds dit jaar tot een verbetering van het begrotingssaldo leiden, omdat ook het jaar 2020 een negatief begrotingssaldo kent.

Als **bijlagen** zijn de toelichtingen per maatregel van de taskforce bijgevoegd. Voor elke maatregel is een vast format ingevuld. Het nummer van het format komt overeen met het nummer van de maatregel.

2. Trends en ontwikkelingen

2. Trends en ontwikkelingen

Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de trends en ontwikkelingen die de gemeenten gedurende de komende jaren op zich af zien komen. In de beschrijving wordt geschetst wat de impact op de gemeente Heemskerk kan zijn en wat de implementatie van de ontwikkeling van de organisatie gaat vergen. De beschrijving is op hoofdlijnen.

Bestuurlijk domein

Digitalisering en ICT

Digitalisering neemt een steeds grotere vlucht in de maatschappij. Dat raakt het functioneren van de gemeentelijke organisatie, zowel voor de dienstverlening als de bedrijfsvoering.

Digitale trends die om aandacht vragen zijn informatiebeveiliging, verdere digitalisering van de dienstverlening en meer focus op social media, informatiemanagement en datagericht werken. Daarnaast speelt een ontwikkeling naar het meer op afstand zetten van de techniek, dus niet langer in eigen beheer maar in de cloud. Ook de communicatie met inwoners en bedrijven is mede door digitalisering aan verandering onderhevig.

Om aan deze ontwikkelingen tegemoet te komen is het noodzakelijk om de informatievoorziening, ICT en werkprocessen toekomstbestendig door te ontwikkelen. Maar ook dat geïnvesteerd wordt in medewerkers door het ontwikkelen van digitale kennis en vaardigheden te faciliteren. Dit is in lijn met de organisatievisie.

De gemeentelijke organisatie gaat doorgroeien naar een 100% digitale organisatie. De basis ligt er, zoals gebleken is tijdens de coronacrisis, maar er zijn nog forse stappen te maken. Dit leidt onontkoombaar tot meer investeringen (in marktconforme oplossingen).

Wendbare medewerkers

De gemeentelijke bedrijfsvoering wordt geconfronteerd met een uitdaging die niet uniek is: de arbeidsmarkt is sterk aan verandering onderhevig en wendbaarheid is van groot belang. Enerzijds wordt het werven van medewerkers met de juiste kwalificaties steeds lastiger. Dat vraagt om slimme werving & selectie. Anderzijds is het cruciaal om nog meer in te zetten op het doorontwikkelen van de huidige medewerkers.

Besluitvormingsprocessen

Een andere trend is dat er mede onder invloed van de informatiemaatschappij steeds meer sprake is van juridisering van onenigheid of onvrede ten aanzien van gemeentelijke besluiten of beleid. Dit vraagt om heldere communicatie maar ook om het op orde hebben en houden van de (besluitvormings)processen.

Sociaal domein

Nieuwe gemeentelijke taken

De komende periode is sprake van een ontwikkeling waarbij aan individuele gemeenten meer taken worden gegeven, vergezeld van al dan niet toereikende financiële middelen.

Wet inburgering

In de 1e plaats kan worden gewezen op de nieuwe Wet Inburgering. De invoering van deze wet - naar verwachting juli 2021 - betekent voor gemeenten dat zij op grond van het nieuwe inburgeringsstelsel ervoor dienen zorg te dragen dat nieuwkomers zo snel mogelijk de Nederlandse taal leren en aan het werk gaan. Daarbij staan maatwerk en snelheid centraal. Nieuwkomers die vóór juli 2021 inburgeringsplichtig worden, blijven vallen onder het oude stelsel.

Beschermd wonen

In de 2e plaats wordt de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen van centrumgemeenten in een periode van 10 jaar naar alle gemeenten door gedecentraliseerd. Het betreft de periode 2022-2031. Dit betekent financieel dat gedurende die periode geleidelijk wordt overgestapt van de huidige historische verdeling over centrumgemeenten naar een objectieve verdeling over alle gemeenten. Nieuwe cliënten vallen per 2022 onder de verantwoordelijkheid van de respectievelijke individuele gemeenten, bestaande cliënten blijven - voor de termijn van hun indicatie - onder de verantwoordelijkheid van de centrumgemeenten vallen. Bij deze doordecentralisatie is sprake van een verplichte regionale samenwerking. Beschermd wonen wordt geboden aan mensen met psychische of psychosociale problemen die alleen met intensieve begeleiding in staat zijn zich te handhaven in de samenleving. De voorziening biedt aan hen de mogelijkheid te wonen in een gewone wijk, met toezicht en begeleiding.

Over de eventuele doordecentralisatie van de maatschappelijke opvang naar alle gemeenten zal het Rijk op basis van een evaluatie over 4 jaar een beslissing nemen. Maatschappelijke opvang omvat het bieden van een tijdelijk verblijf aan mensen zonder dak boven hun hoofd, gekoppeld aan zorg en begeleiding en/of het verhelpen van een crisis. Het betreft mensen die al dan niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

Voor Heemskerk geldt dat de voorbereiding voor de uitvoering van deze nieuwe taken tijdig ter hand wordt genomen. Hierbij zal waar nodig en gewenst regionaal worden afgestemd of samengewerkt. Waar mogelijk wordt ingezet op een integrale aanpak. Zo speelt bij beschermd wonen dat de doordecentralisatie gepaard gaat met een beweging naar kleinere woonvoorzieningen die meer verspreid zijn over de regio.

Huidig rijksbeleid

Naast het overhevelen van taken zijn er andere ontwikkelingen vanuit het Rijk die beleidsinhoudelijk en/of financieel consequenties voor gemeenten hebben. In de voorgaande periode betrof dit bijvoorbeeld de invoering van het abonnementstarief voor de maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning. Dit leidde - én leidt - voor gemeenten tot het ontvangen van minder inkomsten ten opzichte van de eerdere eigen bijdragen én tot een stijging van verstrekkingen. De hiermee gepaard gaande tekorten van gemeenten zijn door het Rijk slechts deels gecompenseerd.

Daarnaast is er de opdracht van het Rijk aan gemeenten om reële tarieven te hanteren bij de verwerving van ondersteuning (rekening houdend met diverse kostprijselementen, waaronder loonkostenstijgingen op basis van de betreffende cao). Ook deze opdracht heeft in het algemeen financieel nadelige gevolgen voor gemeenten.

Het Rijk heeft tevens recent inhoudelijke maatregelen aangekondigd met betrekking tot de jeugdhulp (verplichte regionale samenwerking). De concrete invulling en consequenties hiervan zullen de komende periode helder worden.

Voor Heemskerk geldt dat de komende periode intensief wordt doorgegaan met de ingezette transformatie van de ondersteuning én van de toegang daartoe (resultierend in één integrale toegang). Dit niet alleen omdat er mogelijkheden zijn de ondersteuning aan onze inwoners en de toeleiding daartoe verder te optimaliseren (en waar mogelijk passender en meer samenhangend te maken). Maar ook om daarmee de kosten van de ondersteuning te kunnen verminderen. Nadere informatie over de verdere transformatie van het aanbod en de toegang tot ondersteuning treft u aan in hoofdstuk 4 en in de bijlage onder nummer 39.

Langer zelfstandig wonen

De al eerder door het Rijk ingezette verschuiving van intramurale naar extramurale ondersteuning leidt ertoe dat steeds meer mensen met beperkingen zelfstandig thuis blijven wonen. Dit leidt landelijk tot een stijgende vraag naar met name ondersteuning op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Hierbij is bovendien meer dan voorheen sprake van complexere problematiek. Deze landelijke trend is ook in Heemskerk zichtbaar: er is in dit kader sprake van een stijgende trend in met name de aanvragen voor begeleiding en voor woningaanpassingen. Bij dit laatste speelt tevens de geringe doorstroom op de woningmarkt een belangrijke rol.

Aanvullend kan in dit verband worden gewezen op het hoofdlijnenakkoord geestelijke gezondheidszorg (GGZ) uit 2019, met als uitgangspunt dat zorg en ondersteuning zoveel mogelijk - en meer dan nu - in de eigen omgeving plaatsvindt ('thuis, tenzij'). Het Rijk verstrekt hiervoor middelen aan gemeenten.

De gevolgen van deze trend in Heemskerk zullen worden betrokken bij de voortgang van de transformatie van de ondersteuning.

Uitvoering nieuw vastgesteld beleid en coalitieakkoord

Tot slot zal de komende jaren - naast de reguliere inzet - (verder) uitvoering worden gegeven aan het in 2019 vastgestelde nieuwe beleid, waaronder het Beleidsplan Sociaal domein en de Sportnota, en aan het voorgenomen nieuwe beleid (lokale Cultuurnota). In relatie hiermee wordt tevens ingezet op de actualisering van het subsidiebeleid. Ook voor het Coalitieakkoord geldt dat aan de opgenomen onderwerpen de komende jaren invulling zal worden gegeven of dat de uitvoering verder wordt ingevuld. Dit laatste geldt bijvoorbeeld voor de sport-en cultuurpas.

Fysiek domein

Omgevingsvisie, programma's en omgevingsplan

Heemskerk ontplooit zich in een vitale regio op een duurzame en vernieuwende manier als een groene, aantrekkelijke en dorpse gemeente. Een proactieve gemeente neemt de regie en biedt ruimte aan markt en samenleving.

Om hier invulling aan te geven richt Heemskerk zich op 5 thema's die daar het fundament voor vormen. Een aantrekkelijk Heemskerk om in te wonen en te werken. Een gezond Heemskerk voor mens, plant, dier en de aarde. Een mobiel Heemskerk met schone manieren van vervoer en veilige verbindingen. Een levendig Heemskerk dat plezierig is om te bezoeken en in te verblijven. Een karakteristiek Heemskerk dat trots is op haar identiteit, haar landschap en haar historische elementen.

Waar en voor wie wordt in de komende jaren woningen gebouwd in Heemskerk? Kan daarbij meteen ingespeeld worden op klimaatveranderingen en het overgaan op duurzame energie? Op welke wijze verplaatsen onze inwoners zich in de meer digitale samenleving, waarin er misschien meer vrije tijd is en mensen massaal thuiswerken? Voor deze vraagstukken en nog vele andere opgaven wordt richting gegeven met een omgevingsvisie. De stip op de horizon voor allerlei nieuwe plannen ter verbetering van onze sociale en fysieke leefomgeving.

De omgevingsvisie ligt op koers. De toekomstdialog op basis van de nota van uitgangspunten heeft geleid tot een kern van de visie. Met dit instrument als basis is de omgevingsvisie opgezet. De vertaling van de ambitie naar de uitvoering vindt plaats in programma's.

Naast de visie en programma's is het omgevingsplan één van de belangrijkste nieuwe instrumenten waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. De voorbereiding voor het ontwikkelen van het Omgevingsplan Heemskerk is gestart. We gaan dit plan maken in samenwerking met inwoners, bedrijven en andere stakeholders. Voor 2029 moet de gemeente een Omgevingsplan hebben. Totdat het omgevingsplan is vastgesteld blijven de huidige bestemmingsplannen geldig. Wel worden deze, wanneer de Omgevingswet ingaat, automatisch samengevoegd en vormen zij samen voorlopig het omgevingsplan totdat de transformatie heeft plaatsgevonden.

Omgevingswet

De implementatie van de Omgevingswet is een grote transitie in het Fysiek domein. De stelselherziening met nieuwe instrumenten, een digitaal stelsel met aanpassingen op onze ICT-systemen, nieuwe processen en een andere manier van werken heeft een stevige impact.

Tegelijkertijd sluit de transitie ook prima aan bij de leidende principes van onze organisatievisie: 'wendbaar, van buiten naar binnen en samenwerken en sturen. Vanuit die principes geven we richting aan de transitie en de andere manier van werken binnen de Omgevingswet. De ruimte die wij krijgen en de kansen die dat biedt gaan we doorgeven aan onze inwoners en initiatiefnemers.

Veiligheid

De gemeente heeft een belangrijke, regisserende rol op het gebied van openbare orde en veiligheid. Niet alleen voor de inwoners, maar ook voor de bedrijven en instellingen die op haar grondgebied gevestigd zijn. Ook de samenwerkende partners zoals de politie, maatschappelijke organisaties en burgers spelen een belangrijke rol bij het handhaven van de openbare orde en veiligheid. Belangrijke thema's zijn zonder andere High impact crimes, huiselijk geweld, jeugdoverlast, contra terrorisme, drugsaanpak en cybercrime. De regionale samenwerking op deze onderwerpen wordt de komende jaren geïntensiveerd en gaat meer inzet van de organisatie vragen.

De aandacht voor de veiligheid van evenementen is sterk toegenomen. Ook neemt het aantal en de omvang van de evenementen toe. Daarbij is er een sterke roep van bestuur en samenleving om verduurzaming.

Woningbouw

Voor de komende jaren is het belangrijk om te blijven investeren in de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad, een gevarieerde samenstelling van de woningvoorraad en de omgevingskwaliteit van onze wijken.

Bij het verbeteren van de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad gaat verduurzaming ook een steeds belangrijkere rol spelen. Voor nieuwbouw zijn al duidelijke kaders benoemd, maar met name in de bestaande voorraad zijn hierin nog grote stappen te zetten. Daarbij is het wel van belang dat bij de stappen die gezet worden de betaalbaarheid voor de bewoner gegarandeerd wordt. Een duurzame woningvoorraad bestaat ook uit woningen die voor meerdere doelgroepen aantrekkelijk zijn en blijven; zowel jong als oud, gezond of mensen met een zorgvraag. Steeds meer mensen met een zorgvraag blijven zelfstandig wonen. Om dit mogelijk te maken moeten er voldoende passende woon- zorgconcepten geboden worden. Dit vormt een belangrijke uitdaging voor de komende jaren.

Vrijwel alle nieuwe woningen worden de komende jaren gerealiseerd op inbreidingslocaties, voornamelijk door een nieuwe invulling te geven aan locaties die niet optimaal gebruikt worden. En in de openbare ruimte die geen deel uitmaakt van onze hoofdgroenstructuur. Daarbij is een goede mix van doelgroepen en woningtypen op wijkniveau van belang.

Openbare groene ruimte

Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt gestreefd naar een gezonde leefomgeving. In het bovenwijkse groen en landschap komt veel ruimte voor sociale ontmoeting, beweging, sport en spel. De gemeente kiest ervoor om de leefomgeving in te richten met het oog op een rijke biodiversiteit en maatregelen op het gebied van klimaatadaptatie. Deze maatregelen worden ingevoerd in samenhang met concrete revitaliserings- en bouwprojecten.

Energietransitie

In juni 2019 is het klimaatakkoord voor Nederland ondertekend. Daarin is beschreven dat Nederland de doelstelling heeft om in 2030 de uitstoot van CO₂ met 49% terug te dringen ten opzichte van 1990. In het klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt om te komen tot een haalbare, betaalbare en uitvoerbare transitie voor gemeenten en inwoners.

De thema's 'haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar' passen bij het Heemskerkse uitgangspunt van 'slimme volger'. De energietransitie moet voor onze inwoners en eindgebruikers betaalbaar zijn en blijven.

De gemeente wil nadrukkelijk een regierol nemen in de energietransitie. Waar initiatieven in de samenleving ontstaan gaan we faciliteren. Waar dat niet vanzelf gebeurt, neemt de gemeente het voortouw.

De energietransitie is een langjarige opgave en gaat een grote impact hebben. Focus daarbij is de overgang van fossiele brandstoffen naar duurzame energiebronnen, energiebesparing, energieopslag en elektrisch vervoer. De eerste stappen in de voorbereiding zijn gezet met de RES en Transitievisie warmte.

Klimaat en duurzaamheid

Het klimaat verandert. De effecten van klimaatverandering zijn breder dan directe overlast ten gevolge van hitte, droogte, wateroverlast en (extra) bodemdaling. Er zijn ook gevolgen voor de volksgezondheid, de energievoorziening, ICT, transport en infrastructuur, landbouw en visserij en natuur. In het deltaprogramma is in 2015 afgesproken dat klimaatbestendig inrichten uiterlijk in 2020 integraal onderdeel is van het overheidsbeleid en dat Nederland in 2050 klimaatbestendig is.

Er liggen 3 grote opgaven op het gebied van duurzaamheid waarop we toekomstbestendig moeten handelen; klimaatneutraal (mitigatie, adaptatie), circulaire economie en duurzame gebiedsontwikkeling. Toekomstbestendig handelen houdt in dat multidisciplinair moet worden gekeken naar de leefomgeving en de openbare buitenruimte in het bijzonder. Naast de uitdagingen in het Fysiek domein stellen de ambities uit het Sociaal domein ook eisen aan de openbare leefomgeving. Dat vervlechting van maatschappelijke opgaven vraagt om samenwerking wordt ook op landelijk niveau onderkend.

Economisch perspectief, recreatie en toerisme

Door te investeren in evenementen, cultuur, toerisme, onze winkelgebieden en samenwerking verbetert het verblijfs- en vestigingsklimaat in Heemskerk. De landelijke trend van online kopen slaat echter ook Heemskerk niet over. Dit betekent dat de komende jaren de behoefte aan winkelareaal flink afneemt. Met de inzet op een levendig, compact centrum en behoudt van krachtige lokale ondernemers wordt geprobeerd de krimp van het winkelareaal in het centrum beperkt te houden. Door in te zetten op verblijfskwaliteit en ruimte voor ontmoeting. Een levendige mix aan functies faciliteert een meer diverse en robuuste economie.

Onze bedrijventerreinen bieden vooral ruimte aan lokale en kleinschalige bedrijven. Dat blijft de inzet. Tegelijkertijd neemt de vraag vanuit de Metropoolregio toe. Om daarin te voorzien wordt in ieder geval ingezet op verdichting en intensivering van de huidige bedrijventerreinen.

De huisvesting van een aantal grotere zorgorganisaties is van aanzienlijk belang voor Heemskerk. Zij kunnen potentieel een belangrijke economische spil- en kennisfunctie vervullen in de gemeente. De kruisbestuiving met onderwijs en toeleveranciers zorgt voor synergie en biedt kansen voor toekomstige investeringen.

De trend onder agrarische bedrijven is schaalvergroting en clustering. Dat is terug te zien in het tuinbouwgebied van Heemskerk. Hierin wordt ook nog steeds geïnvesteerd. De investeringen richten zich vooral op de continuering van bedrijfsmatige processen en in minder mate op verduurzaming. Terwijl daar in het gebied en gegeven het type bedrijvigheid wel degelijk kansen liggen. Door in te zetten op samenwerking en clustering kunnen de mogelijkheden hiervoor vergroot worden.

De verschillende toonaangevende verblijfsvoorzieningen kunnen in kruisbestuiving met het compacte en levendige centrum en bijbehorende dorpse karakter aantrekkelijk zijn voor de door Amsterdam gewenste spreiding van het toerisme. Door steviger in te zetten op profilering binnen de Metropoolregio ligt daar een kans voor groei in Heemskerk.

Vast staat dat zwembaden ook de komende decennia een belangrijke rol spelen in de vitale lokale sportinfrastructuur. Maatschappelijke trends en ontwikkelingen op het gebied van vrijetijdsbesteding, aandacht voor gezond leven en bewegen en demografische ontwikkelingen hebben invloed op het gebruik en bezoek van zwembaden.

De gemeenten Heemskerk en Beverwijk hebben naar aanleiding van een onderzoek in 2013 besloten de huidige zwembadvoorzieningen voor in ieder geval 10 jaar in stand te houden. In een intentieovereenkomst van 2016 en in hun Collegeakkoord en -programma 2018-2022 hebben beide gemeenten daarnaast besloten een gezamenlijk onderzoek te willen doen naar de mogelijkheden voor een toekomstige gezamenlijke zwembadvoorziening. De eerste verkenning daartoe heeft geleid tot de keuze om het zogenaamde scenario 4, een gezamenlijke nieuwe zwembadvoorziening voor Beverwijk en Heemskerk, nader uit te werken in een vervolgonderzoek. Bij de verkenning zijn ook ramingen opgenomen voor ieder scenario. Scenario 4 is, zoals eerder gecommuniceerd, vooralsnog geraamd op een gezamenlijke investering van ruim € 30 miljoen en een significante verhoging van de

exploitatiekosten. Ook het behouden van het huidige zwembad de Waterakkers leidt door renovatie en onderhoudskosten tot fors hogere exploitatiekosten voor de komende 20 jaar.

Mobiliteit en verkeersveiligheid

Het Rijk, provincies, gemeenten en de vervoerregio's hebben samen met maatschappelijke partijen een nieuwe aanpak bedacht en beschreven om de verkeersveiligheid structureel te verbeteren. Alleen door samen te werken kan de veiligheid in het verkeer worden verbeterd, waarbij een ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid en kennis een bijdrage levert. Het SPV 2030 introduceert een nieuwe risico-gestuurde manier van kijken en samenwerken die momenteel regionaal en landelijk wordt opgezet.

Onze mobiliteitsopgave is ondersteunend aan de ontwikkeling van Heemskerk. Speerpunten zijn vooral bereikbaarheid en een goede ontsluiting in afstemming met de MRA-regio. Daarnaast zijn schonere en veiligere vormen van vervoer belangrijk. Daarvoor wordt het openbaar vervoer, de fiets en het gebruik van schone (deel)auto's gestimuleerd.

De nieuwe snelwegverbinding tussen de A8 en A9 moet een goede inpassing in het landschap krijgen, met respect voor de cultuurhistorie van het gebied en de leefkwaliteit van de omliggende woonwijken. Bij de keuze voor behoud van de huidige ontsluitingsstructuur is de blik binnen die structuur op het verbeteren van de verkeersveiligheid gericht. En wordt gekozen voor goede bereikbaarheid van de omliggende stations.

Meerjareninvesteringsprogramma Openbare ruimte

Om de verschillende beleidsdoelstellingen in Heemskerk te bereiken, is het onontkoombaar dat de verschillende vervangings- en ambitieprogramma's op elkaar worden afgestemd om uiterlijk in 2050 een toekomstbestendige en duurzame gemeente te hebben gerealiseerd. Met dit als uitgangspunt kan het volgende resultaat worden voorgelegd: een integrale programmering (inclusief financieel kostenoverzicht) voor de komende 4 jaar als basis en een doorkijk naar de periode tot en met 2030 en daarna tot 2050 (inclusief een verwachting van de financiële behoefte). Het grote voordeel van de integrale aanpak is dat de werkzaamheden (kosten)efficiënt worden uitgevoerd zodat kan worden geanticipeerd op de kansen die zich voordoen en een multidisciplinaire aanpak mogelijkheden biedt om aanspraak te maken op extra subsidies.

Binnen het MJIP 2018-2023 zijn investeringen beschikbaar gesteld. Naar huidig inzicht en actualisatie van de uitvoeringsplanning is deze investeringsruimte toereikend om de planning 2021-2024 uit te kunnen voeren. Wél moet de bestemmingsreserve Houtwegen ingezet worden. Dit wordt bij de bestuursrapportage aangevraagd.

3. Financieel beeld

3. Financieel beeld

3.1 Stand van de begroting

Actuele situatie

De gemeente als lokale overheid wordt met lastige financiële tijden geconfronteerd. Er is een sterke afhankelijkheid van geldstromen van het Rijk en daarnaast doen zich prijsstijgingen in het Sociaal domein voor en is sprake van een CAO-stijging van meerdere procenten.

Daarnaast is gedurende de afgelopen maanden sprake van een aantal ontwikkelingen die impact hebben op de financiële positie van Heemskerk. Wij nemen u in dit stadium mee in deze ontwikkelingen en het effect die deze hebben op de financiële positie van onze gemeente.

Herijking Gemeentefonds

De herijking van het Gemeentefonds is uitgesteld. Dit leidt tot een langere periode van onzekerheid met betrekking tot de inkomsten van het Rijk. De Algemene uitkering is voor Heemskerk verreweg de grootste bron van inkomsten. Door het uitstel is de impact van deze herijking voor Heemskerk nog niet goed in te schatten. In december 2020 wordt het financiële effect bekendgemaakt. De wijziging treedt in werking in het begrotingsjaar 2022. De herijking van het Gemeentefonds gaat niet alleen over het algemene gedeelte. Ook voor de middelen voor het Sociaal domein is het Rijk van mening dat deze beter over de gemeenten moeten worden verdeeld. De herijking richt zich nadrukkelijk op een herverdeling en niet op de totale omvang van de middelen. Er komt dus geen geld bij langs deze weg. Dit impliceert dat de herijking voor sommige gemeenten positief zal uitpakken, terwijl andere gemeenten minder middelen zullen ontvangen.

Financiën onder druk

Het financiële effect van de hierboven beschreven ontwikkelingen is nog niet volledig uitgekristalliseerd. Het college voorziet wel dat dit de komende jaren zal leiden tot een tekort in het meerjarenperspectief. In de periode voor de coronacrisis gaven veel gemeenten reeds aan onder financiële druk te staan. De huidige situatie doet hier geen goed aan en de verwachting is dat de druk op de gemeentelijke financiën zal toenemen.

Toch is en blijft het de wens om de bestuurlijke ambities van het Coalitieakkoord zoveel mogelijk te realiseren. Dit dwingt ons om goed te kijken naar de omvang van de uitgaven en het mogelijk verhogen van de inkomsten. Hierdoor is het mogelijk om de effecten van de autonome ontwikkelingen op te vangen en tegelijkertijd te kunnen blijven investeren.

Prognose saldi begroting 2020-2024

De Begroting 2020-2023 sloot, met uitzondering van de jaarschijf 2023, met negatieve saldi af. Voor het opstellen van het nieuwe financieel meerjarenperspectief zijn de bijstellingen naar aanleiding van de September- en Decembercirculaire 2019 meegenomen, net als de structurele effecten uit de Najaarsrapportage 2019 en de Jaarrekening 2019. Dit heeft het meerjarensaldo negatief beïnvloed. Tot slot zijn de raadsbesluiten met een financieel effect, die zijn genomen tot en met de raad april 2020, meegenomen in het opstellen van het nieuwe meerjarenbeeld. Dit zijn allemaal effecten van reeds genomen beslissingen.

De toekomstige ontwikkelingen die in onderstaande tabel zijn meegenomen, zijn nog afhankelijk van goedkeuring door de raad. Als eerste gaat het om de doorrekening van de uitgangspunten van de nieuwe Begroting 2021. Dit heeft een effect op de laatste jaarschijf die er nu bijkomt. Daarna is de opbrengst van de taskforce meegenomen die, wanneer alles wordt overgenomen door de raad, leidt

tot een positief meerjarensaldo. Helaas komen daar de autonome en noodzakelijke ontwikkelingen bij, waardoor het meerjarenperspectief wederom omslaat naar negatief. Met name de meerjarige financiële vertaling van het onderwijs huisvestingsplan, de noodzakelijke investeringen in de ICT ontwikkelingen en de incidentele uitgaven voor de conservering van de tunnel Laan van Broekpolder en het vervangen van een kunstgrasveld zijn hier van grote invloed op. Aanvullend zijn nog de wensen meegenomen, wat leidt tot het nu gepresenteerde meerjarenperspectief.

Bedragen x € 1.000,-	2020	2021	2022	2023	2024
Primaire Begroting 2020-2024	-776	-1.417	-567	544	544
Bijdrage Veiligheidsregio Kennemerland (IJM/2019/0180)	-44	-44	-44	-44	-44
Septembercirculaire 2019 (BIRM/2019/0443)	462	1.024	1.191	1.065	1.065
Aframen correctie BTW-compensatiefonds (BCF)	-566	-603	-708	-9	-9
Aframen nog te ontvangen rijksmiddelen Jeugdzorg			-650	-650	-650
subtotaal na Septembercirculaire 2019	-924	-1.040	-778	906	906
Najaarsnota 2019 (BIRB/2019/2870)	-188	-225	-236	-219	-219
Decembercirculaire 2019 (BIRM/2019/0477)	82	85	77	68	68
subtotaal inclusief Najaarsnota & Decembercirculaire 2019	-1.030	-1.180	-937	755	755
Voorstel tot het vaststellen van zwemmen als onderdeel van sport- en cultuurpas (BIRB/2019/2901)	9	-36	-39		
subtotaal inclusief raadsbesluiten genomen t/m april 2019	-1.021	-1.216	-976	755	755
Structurele effecten Jaarrekening 2019	-326	-651	-651	-611	-573
Effecten uitgangspunten Begroting 2021					-166
subtotaal inclusief structurele effecten JR 2019	-1.347	-1.867	-1.627	144	16
Taskforce: Effect maatregelen (excl. extra verhoging OZB)	779	1.710	3.211	3.727	4.400
subtotaal maatregelen taskforce (excl. extra verhoging OZB)	-568	-157	1.584	3.871	4.416
Taskforce: Extra verhoging OZB	Besluitvorming verdaagd naar raadsbehandeling Begroting 2021-2024				
subtotaal maatregelen taskforce extra verhoging OZB	-568	-157	1.584	3.871	4.416
Perspectiefnota 2021-2024: Autonome ontwikkelingen	-21	-116	-170	-170	-171
subtotaal inclusief Autonome ontwikkelingen	-589	-273	1.414	3.701	4.245
Perspectiefnota 2021-2024: Noodzakelijke ontwikkelingen	-336	-2.445	-1.653	-711	-1.090
subtotaal inclusief Noodzakelijke ontwikkelingen	-925	-2.718	-239	2.990	3.155
Perspectiefnota 2021-2024: Wensen/nieuw beleid	-77	-277	-196	-169	-69
subtotaal inclusief Wensen/nieuw beleid	-1.002	-2.995	-435	2.821	3.085
Meerjarenperspectief na Perspectiefnota 2021-2024	-1.002	-2.995	-435	2.821	3.085

Structurele effecten Jaarrekening 2019

Bedragen x € 1.000,-	2020	2021	2022	2023	2024
Eigen verklaringen en leges uittreksels	-10	-10	-10	-10	-10
Pacht kermis	-21	-21	-21	-21	-21
Preventieve inzet jeugd	13	13	13	13	13
Hulp bij het huishouden	-192	-192	-192	-192	-192
Begeleiding	-177	-177	-177	-177	-177
Vervoersvoorzieningen	-103	-103	-103	-103	-103
Hulpmiddelen	-67	-67	-67	-67	-67
Eigen bijdragen Wmo	-26	-26	-26	-26	-26
Onvoorziene onderhoudskosten	-38	-38	-38	-38	
Catering	-40	-40	-40	-40	-40
Vrijval kapitaallasten Jaarrekening 2019	336	10	10	50	50
	-326	-651	-651	-611	-573

Eigen verklaringen en leges uittreksels (nadeel van € 10.000,-)

In bepaalde gevallen is een eigen verklaring (gezondheidsverklaring) nodig als een rijbewijs verlengd moet worden. Door de toenemende vraag naar een eigen verklaring, worden meer eigen verklaringen ingekocht. Deze worden doorberekend aan de afnemer. Dit betekent dat zowel de uitgaven als de inkomsten met € 10.000,- moeten worden verhoogd.

Er worden door de burgers minder uittreksels aangevraagd, omdat veel (overheids)instanties een digitale koppeling hebben met de Basisregistratie Personen (BRP). Het gevolg is dat de legesinkomsten met € 10.000,- afnemen.

Pacht kermis (nadeel van € 20.736,-)

Op landelijk niveau is de trend dat het aantal inschrijvingen voor kermisattracties daalt. Daarnaast is sprake van inschrijvingen voor attracties tegen lagere bedragen. Over de gehele genomen linie is ook de opbrengst van de zogenaamde 'kantzaken' lager.

Preventieve inzet jeugd (voordeel van € 12.865,-)

Met ingang van 2019 wordt een deel van de preventieve inzet op jeugd van Socius voldaan uit het budget voor maatschappelijk werk.

Hulp bij het huishouden (nadeel van € 192.294,-)

Naast de toename van aanvragen voor hulp bij het huishouden, zijn de tarieven met gemiddeld 4,18% gestegen. Dit komt door de nieuwe CAO Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT). De gemeente voldoet aan de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Reële tarieven, maar dit heeft invloed op de hoogte van de tarieven.

Begeleiding (nadeel van € 176.778,-)

Steeds vaker wordt een beroep gedaan op ondersteuning vanuit de maatwerkvoorziening begeleiding. In verband met grotere problematiek worden zwaardere indicaties afgegeven.

Vervoersvoorzieningen (nadeel van € 103.466,-)

Om zolang mogelijk aan het maatschappelijk verkeer deel te nemen worden meer aanvragen ingediend voor het Wmo vervoer. Inwoners kunnen met behulp van het Wmo vervoer nog zo zelfstandig mogelijk reizen. Dit leidt tot hogere kosten.

Hulpmiddelen (nadeel van € 67.125,-)

Er zijn meer specialistische hulpmiddelen verstrekt. Dit heeft te maken met het langer zelfstandig wonen van mensen met complexere aandoeningen en dit leidt tot hogere kosten.

Eigen bijdragen Wmo (nadeel van € 25.693,-)

De inkomsten vanuit de eigen bijdragen op Wmo-voorzieningen blijven onder druk staan. In de begroting is rekening gehouden met een afname van de eigen bijdragen als gevolg van het abonnementstarief.

Onvoorziene onderhoudskosten (nadeel van € 38.000,-)

Het verwijderen van boomwortels in voetpaden heeft extra kosten tot gevolg gehad. Vanuit veiligheidsoverwegingen was dit niet uit te stellen. Het is de verwachting dat deze wijze van onderhoud in de toekomst tot hogere structurele lasten leidt.

Catering (nadeel van € 40.000,-)

De kosten van de kantine en catering zijn jaarlijks hoger dan het geraamde budget. Voor een deel (ruim € 20.000,-) worden deze opgevangen door de inkomsten. Per saldo resteert een structureel nadelig saldo van € 40.000,-. De aanbesteding van de catering staat voor 2020 ingepland.

Vrijval kapitaallasten Jaarrekening 2019

De vrijval 2020 heeft te maken met het doorschuiven van investeringen en de € 10.037,- structureel heeft te maken met afsluiting van kredieten die uiteindelijk een lagere besteding hebben dan geraamd was. Daarnaast is bij 2 kredieten geen rekening gehouden met de geraamde te ontvangen subsidie (met ingang van 2023), waardoor de kapitaallasten nu lager uitvallen.

N.B. In de taskforce is met ingang van 2021 een post structurele onderuitputting van de kapitaallasten van € 150.000,- opgenomen. Dat betreft een ander effect dan de hier opgenomen vrijval.

3.2 Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die op de gemeente afkomen en waar de gemeente zelf geen invloed op kan uitoefenen. Deze hebben voornamelijk betrekking op indexeringen.

Bedragen x € 1.000,-	2020	2021	2022	2023	2024
A1. Overheveling archief			-50	-50	-50
A2. Bijdrage Stichting RIJK		-11	-11	-11	-11
A3. CAO-afspraken Omgevingsdienst IJmond (ODIJ)	-21	-16	-21	-21	-22
A4. Overdracht bodemtaken		-95	-95	-95	-95
A5. Impuls Omgevingsveiligheid (IOV)		7	7	7	7
	-21	-116	-170	-170	-171

A1. Overheveling archief

De archiefinspectie Noord-Hollands Archief heeft geconstateerd dat het digitaliseren en overbrengen van het archief in een hoger tempo dient te geschieden om aan wettelijke verplichtingen te blijven voldoen. In 2020 wordt de nieuwe Archiefwet van kracht. De overbrengingstermijn wordt dan, met een overgangperiode, verkort van 20 jaar naar 10 jaar. Voor 2020 en 2021 zijn hiervoor al extra middelen geraamd. Het is noodzakelijk om voor 2022-2024 hiervoor ook € 50.000,- per jaar ter beschikking te stellen.

A2. Bijdrage Stichting RIJK

In de Kadernota 2021 van Stichting RIJK zijn de bijdragen van de gemeenten opnieuw doorgerekend. De bijdrage van Heemskerk stijgt structureel met € 10.931,- met ingang van 2021. De begroting van Stichting RIJK bestaat voor ongeveer 75% uit loonkosten. Indexering van de loonkosten vormt dan ook een groot deel van de stijging van de begroting.

In de begroting is onder andere een flexibele schil van inhuurkrachten opgenomen. RIJK geeft aan dat nog wordt overwogen of deze post voor externe inhuur zal worden omgezet in een flexibele schil op basis van interne loonkosten. Hierdoor kan de definitieve begroting iets lager uitvallen dan nu is voorzien.

De kosten zijn gebaseerd op de deelnemende gemeenten. Bij toe- of uittreding van een gemeente, zal het tarief mogelijk wijzigen. Castricum heeft in 2019 aangegeven te overwegen in de toekomst uit te treden. Wat daarvan de financiële gevolgen voor Heemskerk zullen zijn, is nog niet te zeggen.

A3. CAO-afspraken Omgevingsdienst IJmond (ODIJ)

Door de nieuwe CAO-afspraken zoals afgesloten in 2019 stijgen de loonkosten van ODIJ vanaf 2020 structureel met 6,25%. In de oorspronkelijke Begroting 2020 van de ODIJ is rekening gehouden met een loonstijging van 1,6%. Voor Heemskerk betekent dit een verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan de ODIJ met € 20.884,- in 2020, € 16.171,- in 2021 oplopend naar € 21.572,- in 2024.

A4. Overdracht bodemtaken

Bij het van kracht worden van de Omgevingswet worden bevoegdheden op het gebied van vergunningverlening, toezichts- en handhavingstaken Wet Bodembescherming naar de gemeenten gedecentraliseerd. Middelen worden van het Provinciefonds naar het Gemeentefonds overgeheveld. Op dit moment is geen zicht op de verdeling en de omvang van de middelen.

Deze taken worden momenteel onder mandaat van de provincie door de ODIJ uitgevoerd. Voor de bekostiging vanaf 2021 heeft de ODIJ per gemeente een indicatieve berekening gemaakt over de hoogte van de bijdrage. Voor Heemskerk betreft de bijdrage met ingang van 2021 structureel € 95.012,-.

A5. Impuls Omgevingsveiligheid (IOV)

De provincies en de gemeenten zijn bevoegd gezag voor de externe veiligheid bij bedrijven. De ODIJ voert deze taak voor Heemskerk uit. Het Rijk financiert. Op basis van een specifieke verdeelsleutel worden de middelen over de provincies en gemeenten verdeeld. Vanaf 2021 worden de middelen direct via het Gemeentefonds verdeeld. In de Septembercirculaire 2020 wordt de verdeling van de middelen bekend gemaakt. De ODIJ heeft de bijdragen op indicatieve basis berekend. Heemskerk kan vanaf 2021 rekenen op een structurele bijdrage van € 6.526,-.

3.3 Noodzakelijke ontwikkelingen

Noodzakelijke ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die onuitstelbaar, onoverkomelijk en absoluut noodzakelijk zijn voor de continuïteit van de organisatie of om de verplichte taken uit te voeren. De gemeente heeft hierbij zelf beperkte invloed of keuzevrijheid. Het gaat dan vaak om fasering in de tijd of uitvoering in kwaliteitsniveau. De grote posten die dit overzicht het meeste beïnvloeden zijn de investeringen uit het onderwijs huisvestingsprogramma, de uitgaven op het gebied van ICT en de incidentele kosten voor de conservering van de tunnel op de Laan van Broekpolder en de vervanging van het kunstgrasveld voor ODIN'59.

Bedragen x € 1.000,-	2020	2021	2022	2023	2024
N1. Audio/video raad			-17	-17	-17
N2. ICT: werkplekken, technische infrastructuur en informatiebeveiliging		-461	-154	-107	-105
N3. Vervanging financieel systeem en personeels- en salarissysteem	-286	-488	-283	-53	-53
N4. Digitalisering dienstverlening		-350	-350		
N5. Uitbreiding areaal		-10	-6	-6	-6
N6. Extra onderhoudskosten waterpartijen		-18	-18	-18	-18
N7. Onderhoud bomen		-30	-30	-30	-30
N8. Krediet Riolering 2020		-74	-74	-74	-74
N8. 100% kostendekkendheid rioolrechten		74	74	74	74
N8. Krediet riolering 2024 (kapitaallasten miv 2025)					
N9. Krediet vervanging beschoeiingen (kapitaallasten miv 2025)					
N10. Vervangen conservering tunnel Laan van Broekpolder		-300			
N11. Kunstgrasvelden voetbalverenigingen		-325			
N12. Anthonie Verherentstraat 1		77	75	75	74
N12. Taakstelling beheer- en exploitatiekosten accommodaties				-75	-74
N13. Meer Waarde uit Afval			-93	-91	-90
N13. Meer Waarde uit Afval			93	91	90
N14. Vervangen armaturen (kapitaallasten miv 2025)					
N15. Uitbreiding formatie BOA's	-50	-50	-50	-50	-50
N16. Werken met en opstellen van het Omgevingsplan		-250	-250		
N17. Programma energietransitie		-200	-200	-200	-200
N18. Klimaatadaptatie		-25	-25	-25	
N19. Programma Onderwijshuisvesting 2020		-15	-15	-15	-15
N20. IHP 2019-2033, krediet 2021 Kennemercollege Mavo				-190	-188
N20. IHP 2019-2033, incidentele kosten			-330		-409
	-336	-2.445	-1.653	-711	-1.090

N1. Audio/video raad

Eind 2019 werd de gemeente geconfronteerd met aanhoudende problemen met het geluid tijdens raads- en commissievergaderingen. In overleg met de griffie is vervolgens geconstateerd dat er nog tal van ontwikkelingen spelen die vragen om een geïntegreerde oplossing. Dat betreft onder andere:

- De mogelijkheid van digitaal stemmen.
- Ondertiteling van de vergadering.
- Stukken online ter beschikking brengen per agendapunt tijdens de vergadering.
- Inrichting van de vergaderzaal.
- De digitale documentenstroom verder te koppelen of integreren.

Omdat de oplossing van de vraagstukken verder gaat dan de vervanging van microfoons, vindt er in 2020 een uitgebreid onderzoek plaats. Verwacht wordt dat er in het 1e kwartaal van 2021 gestart kan worden met de implementatie van een toekomstbestendige oplossing.

De benodigde investeringen zijn afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden. Met de nodige slagen om de arm wordt geschat dat er een investering nodig zal zijn van tenminste € 150.000,- in 2021 (afschrijving in 10 jaar). Dit bedrag kan aanzienlijk oplopen als uiteindelijk bijvoorbeeld ook bouwkundige wijzigingen gewenst worden.

N2. ICT: werkplekken, technische infrastructuur en informatiebeveiliging

De uit 2011 daterende werkplekken zijn in 2020 volledig afgeschreven en aan vervanging toe. Investerings zijn noodzakelijk om te voorkomen dat support door de leverancier niet meer wordt geleverd en het risico op beveiligingsissues toeneemt. Met behulp van externe ondersteuning is een project gestart om de werkplek inrichting te vernieuwen. De faciliteiten die hierdoor aan de medewerkers ter beschikking worden gesteld voldoen daarmee weer aan de eisen van deze tijd. Uiteraard wordt daarbij bijzondere aandacht besteed aan informatiebeveiliging en privacy binnen de kaders van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Dit vraagt naast toenemende technische en organisatorische voorzieningen ook om continue aandacht voor bewustzijn in houding en gedrag. De gemeente moet blijven voldoen aan de wettelijke eisen, verplichte audits en de organisatie proactief kunnen beschermen tegen de toenemende cyber criminaliteit.

Het huidige serverpark wordt gefaseerd en op natuurlijke momenten (om desinvesteringen te voorkomen) de komende jaren afgebouwd omdat er steeds meer gebruikgemaakt wordt van de mogelijkheden die de cloud biedt. Er wordt rekening gehouden met het feit dat cloudoplossingen niet per definitie goedkoper zijn dan in-huis oplossingen. Ook is nog niet alle software beschikbaar via de cloud.

De benodigde investeringen in werkplek hardware, bovenop de al eerder ter beschikking gestelde middelen, worden geraamd op € 250.000, voor zowel 2021 als 2022 (afschrijving in 5 jaar).

De voor 2021 eenmalig benodigde middelen voor o.a. ontwikkeling, implementatie, informatiebeveiliging en projectmanagement bedragen € 461.000,- voor 2021 en € 100.000,- voor 2022.

N3. Vervanging financieel systeem en personeels- en salarissysteem

Op dit moment wordt gebruikgemaakt van verschillende leveranciers voor de diverse administratieve processen rondom de personeels- en salarisadministratie (PSA), Human Resource (HR) en Finance (FIN). Dit huidige PSA, HR en FIN landschap is erg divers, verouderd, kent veel handmatige werkzaamheden en er is nauwelijks managementinformatie beschikbaar. De lopende contracten voor de diverse systemen moeten opnieuw worden aanbesteed. Er wordt momenteel een

aanbestedingstraject voorbereid voor de invoering van een nieuwe PSA, HR en FIN oplossing. Met behulp van externe ondersteuning wordt gekeken naar oplossingen in de markt die vergaande integratie mogelijk maken.

De vervanging van bovengenoemde systemen vraagt extra personele capaciteit omdat de winkel open blijft tijdens de implementatie. Het werken met het nieuwe systeem vraagt daarnaast om andere kennis en competenties dan nu aanwezig zijn. De integratie van verschillende bedrijfsvoeringssystemen en de doorontwikkeling van de medewerkers van HR en Financiën is noodzakelijk. Op termijn levert de doorontwikkeling een efficiëntere organisatie op. De aanloop naar die efficiëntere organisatie vraagt om inzet van extra capaciteit (kennis en kunde) in 2021 en 2022. De efficiencywinst is verdisconteerd in de hierna genoemde bedragen.

De eenmalige kosten voor o.a. ontwikkeling, implementatie, projectmanagement en doorontwikkeling organisatie en medewerkers bedragen:

Voor 2020: € 286.000,-

Voor 2021: € 435.000,-

Voor 2022: € 230.000,-

Voor 2021 en daarna een jaarlijks budget van € 53.000,- voor licenties en functioneel beheer.

N4. Digitalisering dienstverlening

Bij vaststelling van de Informatievisie in 2016 heeft de raad middelen (in de vorm van kredieten voor 4 jaar) ter beschikking gesteld om de digitalisering van de dienstverlening te vergroten. Deze digitaliseringsslag heeft ertoe geleid dat er beduidend meer aanvragen digitaal binnenkomen. Deze lijn zal worden doorgezet, ook gedreven vanuit de landelijke ontwikkelingen, de Wet Open Overheid (WOO) en digitale toegankelijkheid.

Dit betekent dat digitalisering van de dienstverlening het nieuwe zaakgericht werken is en processen verder digitaal gestroomlijnd en ontwikkeld moet worden vanuit 1 digitaal loket voor inwoners en organisaties. Het is voor Heemskerk van belang om strategisch te kunnen sturen op de digitalisering van de dienstverlening. Het heeft impact op de organisatie, de processen en de medewerkers en vraagt om een integrale aanpak en sturing op de onderlinge samenhang. Er wordt nu gewerkt aan een visie voor digitalisering van de dienstverlening en vooruitlopend hierop is naar verwachting voor 2021 en 2022 een jaarlijks budget van € 350.000,- nodig.

N5. Uitbreiding areaal

Als gevolg van uitbreiding van het areaal groen moet met ingang van 2021 meer plantsoen worden onderhouden. Het betreft nieuwe aanleg op de volgende locaties.

- Maerten van Heemskerckstraat: aanleg fietsstraat en groenvoorziening.
- Simon van Haerlemstraat en omgeving: aanleg groene P-plaatsen en groenvoorziening.
- Reconstructie Tolweg: aanplant extra hagen.

De extra incidentele kosten voor onderhoud zijn in 2021 € 10.100,-. Met ingang van 2022 structureel € 6.100,-.

N6. Extra onderhoudskosten waterpartijen

Het algemene beleid van de gemeente is erop gericht een grotere biodiversiteit te realiseren.

Op meer plaatsen groeit riet in en langs de waterpartijen en wordt dit ook hoger.

Het onderhoud hiervan leidt tot stijging van de storkosten. Het hiervoor geraamde budget is niet meer toereikend en dient met ingang van 2021 met structureel € 18.000,- te worden verhoogd.

N7. Onderhoud bomen

Om de veiligheid van de bomen te kunnen waarborgen worden deze in een cyclus van 5 jaar geïnspecteerd (Visual Tree Assessment). Inmiddels is gebleken dat het beschikbare budget onderhoud bomen hiervoor niet meer toereikend is. Veroudering van het bomenareaal, nieuwe boomziektes die veel dood hout en extra snoeiwerk opleveren, klimaatverandering die meer tak- en boomsterfte veroorzaken en meer herplantwerk. Om het noodzakelijke werk uit te laten voeren wordt met ingang van 2021 een structureel extra budget gevraagd van € 30.000,-.

N8. Krediet Riolering 2020

In de Jaarrekening 2019 is het krediet Vervanging riolering (2019) afgesloten. Het restant van dit krediet € 2.924.900,- wordt aan het krediet Vervanging riolering (2020) toegevoegd. Achterliggende reden is dat de geplande vervanging c.q. groot onderhoud riolering in meerdere wijken is opgeschoven. Dit om diverse onderhoudswerken integraal en kostenefficiënt te laten samenvallen. Ook duurzaamheidsmaatregelen en klimaat-adaptieve maatregelen worden hierbij overwogen en meegenomen.

Volgens het huidige Water- en rioleringsplan wordt voor 2024 het investeringskrediet van € 1.200.000,- opgevoerd. De hieraan verbonden kapitaallasten worden met ingang van 2025 in de begroting opgenomen. Voor 2025 bedragen de kapitaallasten € 30.472,-. Dekking van de kapitaallasten vindt plaats via de Rioolheffing.

N9. Krediet vervanging beschoeiingen

In 2017 zijn de beschoeiingen in Heemskerk geïnspecteerd en is geconstateerd dat een groot deel moet worden vervangen. In navolging hiervan is in de Voorjaarsnota 2018 een jaarlijks krediet van € 200.000,- beschikbaar gesteld. Dit jaarlijkse krediet loopt tot en met 2023. Voorgesteld wordt ook voor 2024 een krediet van € 200.000,- beschikbaar te stellen. Dit bedrag kan worden afgeschreven in een periode van 25 jaar. De kapitaallasten worden met ingang van 2025 in de begroting opgenomen en bedragen voor dat jaar € 11.000,-.

N10. Vervangen conservering tunnel Laan van Broekpolder

De betonnen tunnelwanden en voegafdichtingen raken in slechte staat van onderhoud en zijn aan groot onderhoud toe. Bij de wanden van de tunnel laten stukken beton los en ook de voegovergangen zijn in slechte staat.

Voorgesteld wordt om de bestaande coating weg te stralen, het beton te herstellen en een nieuwe coating aan te brengen. Daarnaast moeten de voegen worden vervangen. Voorgesteld wordt om in 2021 een incidenteel budget van € 300.000,- beschikbaar te stellen.

N11. Kunstgrasvelden voetbalverenigingen

In 2009 zijn de hoofdvelden van voetbalverenigingen ADO'20 en Odin'59 van kunstgras voorzien. Het vervangen van de toplaag van deze kunstgrasvelden staat, nadat reeds levensduur verlengende maatregelen zijn genomen, in 2021 gepland. Voor het vervangen van de toplaag dient in 2021 een incidenteel budget van € 325.000,- per veld te worden opgenomen. Voor ADO'20 is dit budget reeds opgenomen en voor Odin'59 dient dit nog beschikbaar te worden gesteld.

N12. Anthonie Verherentstraat 1

Vanwege verkoop van het pand Anthonie Verherentstraat 1 kunnen de jaarlijkse exploitatielasten worden afgeraamd. Voor 2021 betekent dit een incidenteel voordeel van € 77.189,- en voor 2022 een incidenteel voordeel van € 75.484,-. Vanaf 2023 kunnen de exploitatiekosten structureel worden

afgeraamd ten gunste van de besparing op de onderhoud en exploitatielasten zoals opgenomen in de Voorjaarsnota 2019.

N13. Meer Waarde uit Afval

Meer ondergrondse containers voor grondstoffen en minder ondergrondse containers voor restafval met als doel te komen tot minder tonnages aan restafval. De hoogbouw en de wijken die geheel aangesloten zijn op ondergrondse containers, zoals de Broekpolder en de Waterakkers, zijn nog niet meegenomen in de projectkosten en dienen zeker meegenomen te worden om de VANG doelstelling te kunnen benaderen. In 2022 slechts 100 kg restafval per inwoner en in 2027 zelfs slechts 30 kg restafval per inwoner. In 2019 is nog 222 kg restafval per inwoner ingezameld aan huis of via een ondergrondse restafvalcontainer. Voor de uitvoering is een extra krediet nodig van € 350.000,- in 2021. De kosten worden geactiveerd gelijk aan de resterende looptijd van de dienstverleningsovereenkomst, 4 jaar. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten worden gedekt uit meerinkomsten Afvalstoffenheffing (100% kostendekkendheid).

N14. Vervangen armaturen

De kredieten in het investeringsplan voor het vervangen van armaturen lopen tot 2023. In 2024 zijn circa 450 tot 500 armaturen aan vervanging toe. Volgens het vervangingsschema armaturen is in 2024 een krediet nodig van € 167.000,-. Af te schrijven in een periode van 20 jaar. De hieraan verbonden kapitaallasten worden met ingang van 2025 in de begroting opgenomen. Voor 2025 bedragen de kapitaallasten € 10.855,-.

N15. Uitbreiding formatie BOA's

In verband met formatie-uitbreiding van de buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) van 4 naar 6 worden meer kosten aan opleidingen, communicatie, software en overwerk-, piketvergoeding gemaakt. Dit heeft eveneens te maken met meer toezicht buiten kantooruren. Met ingang van 2020 gaat het om een structureel budget van € 50.000,-.

N16. Werken met en opstellen van het Omgevingsplan

Op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben alle gemeenten automatisch een Omgevingsplan. Hieraan kunnen bouwplannen worden getoetst.

Voor 2029 moeten alle gemeenten zelf een Omgevingsplan opstellen en digitaal raadpleegbaar maken voor burgers en instellingen. In het Omgevingsplan moeten, naast de perspectieven die geschetst worden in de Omgevingsvisie, ook alle losse beleidsregels en verordeningen worden samengevoegd en geïntegreerd. Hierbij moeten alle verschillende belangen worden afgewogen en is ook een goede afstemming tussen alle betrokken interne en externe partijen vereist. Het Omgevingsplan biedt hiermee een kans te dereguleren door 'dubbele regels' en tegenstrijdigheden weg te halen. Ook biedt het de mogelijkheid om goed te participeren en integraal te kijken naar de fysieke leefomgeving in zijn geheel voor Heemskerk, en met accenten per deelgebied.

In 2021 wordt een start gemaakt met het Omgevingsplan. Hiervoor dient voor 2021 en 2022 een jaarlijks budget van € 250.000,- beschikbaar te worden gesteld.

N17. Programma energietransitie

Heemskerk werkt samen met andere overheden en organisaties mee aan de Regionale Energiestrategie (RES). Dit is een strategie waarin per regio aangeven wordt hoe en waar de opwek van duurzame energie (windturbines en zonnepanelen) mogelijk is. Daarnaast maakt Heemskerk een gemeentelijke Transitievisie warmte. In dit beleidsstuk moet er zicht komen op de vraag hoe in 2050 alle wijken aardgasvrij zijn. Daarna worden voor alle wijken wijkuitvoeringsplannen gemaakt. De

Transitievise warmte moet eind 2021 klaar zijn en de wijkuitvoeringsplannen moeten uiterlijk in 2023 klaar zijn.

In ons programma Energietransitie ligt de nadruk op het realiseren van de Regionale Energiestrategieën (RES) en de Transitievisies warmte. Om uitvoering te gaan geven aan de Energietransitie zetten we in op een programma. De benodigde financiële middelen om de plannen die we ontwikkelen ter voorbereiding en uitvoering van de Energietransitie, storten we in de nieuw in te stellen bestemmingsreserve Energietransitie. De looptijd van deze bestemmingsreserve is 4 jaar (2021 tot en met 2024) en heeft een financieel plafond van € 805.000,-. Voorgesteld wordt om hier voor een periode van 4 jaar een jaarlijks budget van € 200.000,- voor te reserveren.

Programma Energietransitie

	2021	2022	2023	2024	Totaal
Programmamanager + projectondersteuner	165.000	165.000	165.000		495.000
Transitie visie warmte (TVW)	100.000	50.000			150.000
Wijkaanpak gasloos vervolg op TVW	20.000	20.000	20.000	20.000	80.000
Regionale energiestrategie (RES)	20.000	20.000	20.000		60.000
Regionaal energieprogramma (REP)					0
All electric , voorbereiding quick scan (motie)	20.000	pm	pm	pm	20.000
	325.000	255.000	205.000	20.000	805.000
				Per jaar	201.250

N18. Klimaatadaptatie

De gemeente Heemskerk heeft als doel het realiseren van een klimaatbestendige leefomgeving in 2050. Om dit te bereiken wordt in 2020 een klimaatadaptatieplan opgesteld samen met de gemeente Beverwijk en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Dit plan bevat een aanpak met maatregelen die nodig zijn op het gebied van wateroverlast, hittestress, droogte en overstroming.

In 2018 zijn middelen aangevraagd voor de voorbereidingsperiode van 3 jaar voor het opstellen van het Klimaatadaptatieplan (€ 20.000,- structureel). Vanuit het Rijk en de Provincie Noord-Holland zijn gelden overgemaakt naar de regio Noord Kennemerland Zuid (Beverwijk en Heemskerk) ter ondersteuning van het opstellen van het klimaatadaptatieplan.

De verwachting is dat er na het gereedkomen van het klimaatadaptatieplan (vanaf 2021) middelen nodig zijn om aanvullend onderzoek uit te voeren. Daarom wordt voor de periode van 3 jaar een totaalbudget van € 75.000,- aangevraagd (€ 25.000,- per jaar).

N19. Programma Onderwijshuisvesting 2020

In de Voorjaarsnota 2019 is een krediet van € 195.000,- voor 2020 toegekend voor de uitbreiding van Kindcentrum de Marel (voormalige Tweespan) in het Programma Onderwijshuisvesting 2020. Veel leerlingen van de in augustus 2019 gesloten Islamitische school zijn in het schooljaar 2019-2020 aangemeld bij KC de Marel. Daarmee werd voor deze school de ruimtebehoefte in vierkante meters hoger. Ook werd de uitbreiding hierdoor permanent noodzakelijk. De toekenning in het programma

Onderwijshuisvesting 2020 is hierop aangepast. De verhoging van het krediet met € 386.474,- leidt tot een hogere kapitaallast van € 15.459,- aflopend met ingang van het begrotingsjaar 2021.

N20. Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2019-2033

Door de schoolbesturen en de gemeente is met veel enthousiasme gewerkt aan een visierijk Integraal Huisvestingsplan (IHP). Dit plan geeft, met een doorkijk van 15 jaar, een toekomstperspectief voor alle schoolgebouwen van de gemeente Heemskerk. De raad heeft het IHP in haar vergadering van 27 juni 2019 vastgesteld. De financiële vertaling van het IHP wordt nu meegenomen in deze perspectiefnota.

Financiële effecten Uitvoering Integraal Huisvestingsplan (IHP)

In het uitvoeringsplan IHP krijgt de uitvoering van het voorkeursscenario een plek en wordt de planning geborgd door middel van een financiële dekking vanaf 2021. In het uitvoeringsplan wordt onderscheid gemaakt tussen het uitlijnen van verdere acties die voortkomen uit de visie en de uitvoering van de bouwprojecten. Daarin is aandacht voor de vervolgacties, planning, rolverdeling en financiën voor alle in het IHP genoemde plannen. Het uitvoeringsplan sluit aan bij de systematiek van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs, die uitgaat van het bekostigen van een startbedrag en de overige m² bruto vloeroppervlakte.

Als gevolg van prijsstijgingen in de bouw zijn de, in het IHP 2020-2024 (uit het jaar 2019), gehanteerde normbedragen niet meer actueel. Hierin is uitgegaan van een investeringsbedrag voor nieuwbouw van € 2.297,- per m² bruto vloeroppervlakte (prijspeil 2019) voor een bijna energie neutraal gebouw (BENG). Uit recente aanbestedingen blijkt dat dit bedrag in de huidige markt niet toereikend is om een bijna energie neutraal gebouw te realiseren. In het uitvoeringsplan zijn daarom de investeringsbedragen gecorrigeerd naar prijspeil 2020 en daarmee geïndexeerd met 6,08%. Jaarlijks worden de normbedragen door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) met een geadviseerd percentage geïndexeerd. De VNG komt eind juni/begin juli 2020 mogelijk met een advies over het hanteren van de nieuwe normbedragen bijna energie neutrale gebouwen.

De investeringen IHP

De totale investering voor de uitvoering van het IHP komt uit op € 23.610.000,- (prijspeil 2020) voor de gehele periode tot en met 2033.

De schoolbesturen investeren aanvullend een eigen bijdrage van € 557.000,-.

Voor de jaarschijven 2021 tot en met 2024 betekent dit:

	2021	2022	2023	2024
Beschikbaar stellen krediet	€ 2.920.000,-		€ 7.870.000,-	

Het voorbereidings- en bouwkrediet zijn samengevoegd, deze zullen nog uitgesplitst gaan worden. Dit heeft tot gevolg dat de kapitaallasten pas 2 jaar na beschikbaarstelling van het krediet hoeven te worden opgevoerd. Voor deze kredieten geldt dat in plaats van alleen na het 1e jaar, deze ook nog na het 2e jaar overgeheveld kunnen worden.

De kapitaallasten

Uit de bouwprojecten scholen vloeien structurele kosten (rente en afschrijving) voort.

	2021	2022	2023	2024
Structurele kosten			€ 189.800,-	€ 187.610,-

Incidentele kosten IHP

Uit de bouwprojecten scholen vloeien incidentele kosten (tijdelijke huisvesting, sloopkosten en afschrijving boekwaarde) voort.

	2021	2022	2023	2024
Incidentele kosten		€ 330.000,-		€ 408.698,-

Schoolgebouw Willem van Coulsterstraat 2

De schoollocatie aan de Willem van Coulsterstraat 2 is op dit moment niet als school in gebruik.

Het is de bedoeling om deze locatie tijdens vervangende nieuwbouw van schoollocaties te gebruiken als wissellocatie. Daarvoor is het noodzakelijk om dit schoolgebouw goed te onderhouden. Het budget dat wordt uitgespaard met het niet inhuren of kopen van tijdelijke huisvesting kan voor dit doel worden ingezet.

3.4 Nieuw beleid en wensen

Alle andere ontwikkelingen die om extra middelen vragen worden geduid als 'wensen' of 'nieuw beleid'. Hierin heeft de gemeente volledig de vrijheid om deze initiatieven wel of niet uit te voeren. Het zijn geen verplichte wettelijke taken en zijn beleidsvoornemens die door de organisatie worden voorgesteld.

Bedragen x € 1.000,-	2020	2021	2022	2023	2024
W1. Buurtgezinnen		-42			
W2. Structureel krediet speeltoestellen (kapitaallasten miv 2025)					
W3. Voetpaden Assumburg-Oud Haerlem, Vlaskamp en Stroomwal/geluidswal A9		-40	-40	-35	
W4. Openbaar schoolplein basisschool locatie Willem van Coulsterstraat			-4	-4	-4
W5. Sportcontainer bestuurlijke wens uitvoering sportbeleid			-3	-9	-3
W6. Groenbeleidsplan 2019 (BIRB/2019/2819)	-56	-19	-19		
W7. Gebiedsprogramma Oosterwijk		-45			
W8. Duurzaamheidslening		-13	-13	-13	-13
W8. Dekking vanuit de bestemmingsreserve Energietransitie		13	13	13	13
W9. Techport 2020	-10	-10	-10		
W10. Centrummanagement		-25	-25	-25	-25
W11. Invest MRA		-15	-15	-15	-15
W12. Kleine projecten openbare ruimte	-11	-15	-15	-15	-15
W13. Groenspoor		-66	-66	-66	
W14. Doorfietsroute IJmond					-8
	-77	-277	-196	-169	-69

W1. Buurtgezinnen

Voorgesteld wordt voor de inzet van Buurtgezinnen ook in 2021 een incidentele subsidie te verstrekken en daarbij uit te gaan van het bedrag dat voor 2020 is verstrekt: € 42.400,- .

De preventieve inzet van Buurtgezinnen, waarbij een koppeling plaatsvindt tussen steungezinnen en vraaggezinnen, is met name gericht op de ondersteuning bij de opvoeding. De inzet van Buurtgezinnen kan worden gezien als een transformatie van de ondersteuning aan gezinnen: het aanbod komt in de plaats van formele hulp (met name ambulante jeugdhulp) en draagt bij aan het voorkomen van uithuisplaatsingen. In gemeenten waar Buurtgezinnen al langer wordt ingezet, is deze kanteling van formele naar lichtere (passende) ondersteuning duidelijk zichtbaar. Tevens is daarbij sprake van een daling van de kosten van de ondersteuning per gezin. Een voortzetting via een incidentele subsidie in 2021 biedt de ruimte om effecten van het aanbod van Buurtgezinnen in Heemskerk over een wat langere periode te bezien en om op zorgvuldige wijze eventuele besluitvorming over structurele inzet in daarop volgende jaren te laten plaatsvinden.

Voor de overige jaren wordt er binnen het Sociaal domein naar gestreefd om nieuw aanbod te laten plaatsvinden binnen het beschikbare budget ("nieuw voor oud"): we betrekken dit bij de actualisering van het subsidiebeleid (zie hiervoor hoofdstuk 4).

W2. Structureel krediet speeltoestellen

Bij de Voorjaarsnota 2019 is structureel budget speelvoorzieningen omgezet naar structurele kredieten speelvoorzieningen. Dit jaarlijkse krediet loopt tot en met 2023. Voorgesteld wordt ook voor 2024 een krediet van € 50.000,- beschikbaar te stellen. En deze kosten af te schrijven in een periode van 15 jaar. De hieraan verbonden kapitaallasten worden met ingang van 2025 in de begroting opgenomen en bedragen voor dat jaar € 4.083,-.

W3. Voetpaden Assumburg-Oud Haerlem, Vlaskamp en Stroomwal/geluidswal A9

De half verharde voetpaden op bovengenoemde locaties zijn van een leemachtig materiaal gemaakt dat in droge periodes hard, vlak en goed toegankelijk is. In natte periodes, herfst en winter, zijn de paden zacht, drassig en niet meer goed beloopbaar. Er komen in deze periode ook veel klachten/meldingen binnen over de onderhoudstoestand van de paden. Voorstel is om de voetpaden van een nieuwe verhardingslaag te voorzien. Het huidige onderhoudsbudget voorziet hier niet in. De totale kosten bedragen € 115.000,-. Dit kan gefaseerd worden uitgevoerd en brengt kosten met zich mee voor 2021 € 40.000,-, 2022 € 40.000,- en 2023 € 35.000,-.

W4. Openbaar schoolplein basisschool locatie Willem van Coulsterstraat

Deze basisschool zal worden ingezet als wissellocatie voor verschillende basisscholen. De buitenruimte rondom deze basisschool dient te worden heringericht voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Ook zal deze buitenruimte openbaar gemaakt worden zodat ook buurtkinderen gebruik kunnen maken van de speelvoorzieningen. Voor de herinrichting is in 2021 een krediet nodig van € 50.000,-, af te schrijven over een periode van 15 jaar.

W5. Sportcontainer bestuurlijke wens uitvoering sportbeleid

De sportcontainer is een uitklapbare verplaatsbare container voor in de buitenruimte. De container is ingericht voor sportactiviteiten om het voor kinderen, jongeren en volwassenen mogelijk te maken om op een laagdrempelige manier kennis te maken met calisthenics of bootcamp activiteiten. Omdat het geen vaste voorziening is kan met behulp van deze voorziening een ultieme plek worden uitgezocht voor het plaatsen van een vaste sportplek. Daarnaast kan de container worden gebruikt door verschillende sportverenigingen en scholen, als zijnde een buiten gymlokaal. Voor de aanschafkosten van deze sportcontainer is in 2021 een incidenteel krediet van € 25.000,- nodig met een afschrijvingstermijn van 10 jaar. De variabele kosten om de container te onderhouden en tweejaarlijks op een andere plek binnen de gemeente te verplaatsen zijn met ingang van 2023 geschat op een tweejaarlijks structureel budget van € 6.000,-.

W6. Groenbeleidsplan 2019 (BIRB/2019/2819)

De raad heeft in oktober 2019 het Groenbeleidsplan 2019 vastgesteld. Hierin zijn diverse initiatieven opgenomen zoals het vergroenen van schoolpleinen, stimuleren groene initiatieven van bewoners, versterken hoofdgroenstructuur, boomspiegels vergroenen en stimuleren geveltuinen. Daarnaast is in het plan opgenomen om een Tiny forest aan te leggen bij basisschool De Vlinder. De budgetten voor deze initiatieven bedragen incidenteel € 56.000,- voor 2020 en voor 2021 en 2022 jaarlijks € 18.500,-.

W7. Gebiedsprogramma Oosterwijk

De wijk Oosterwijk ligt op de grens van de gemeenten Heemskerk en Beverwijk. Het is een naoorlogse wijk met een grote sociale huurvoorraad in eigendom van Woonopmaat en Pré Wonen.

Fysieke en sociale problematiek gaan hand in hand en vragen om investeringen. Het winkelcentrum Europaplein is gedateerd en aan vernieuwing toe. De eigenaar heeft concrete plannen tot modernisering.

Partijen hebben met elkaar uitgesproken dat er behoefte is aan duidelijkheid over de ontwikkelrichting van Oosterwijk. Dit moet stapsgewijs zijn beslag krijgen in een integraal gebiedsprogramma Oosterwijk, met aandacht voor fysieke, sociale en economische wijkversterking. De vernieuwingsopgave betreft een langdurig proces, partijen zien de noodzaak om hierin nauw samen te werken.

Voor het opstellen van het gebiedsprogramma is budget nodig voor een extern projectleider. De incidentele kosten hiervan worden in 2021 geraamd op € 45.000,-.

W8. Duurzaamheidslening

Vanuit het nieuwe Milieubeleidsplan 2020-2023 is onderzoek gedaan naar nut en noodzaak van een duurzaamheidslening voor het faciliteren van duurzame initiatieven. De gemeente Beverwijk heeft medio 2019 een dergelijke lening voor particuliere woningeigenaren gelanceerd. Dit blijkt succesvol te zijn. Er is reeds een kwart van het fonds (€ 1.000.000,-) uitgeleend. Naar verwachting is ook in de gemeente Heemskerk hetzelfde resultaat haalbaar. Inwoners kunnen op dit moment bijvoorbeeld een gratis energiescan voor hun woning laten uitvoeren. Voor de vervolgstap, het treffen van maatregelen, kan de duurzaamheidslening hen financieel faciliteren met leningen tussen minimaal € 5.000,- en maximaal € 25.000,-. De leningen moeten in maximaal 10 jaar worden afgelost, waarmee weer nieuwe leningen kunnen worden afgesloten (kostenneutraal). Voor Heemskerk wordt voorgesteld om voor 2021 € 500.000,- in het fonds te storten en bij succes nog eens € 500.000,- te storten voor 2022 en 2023. Voor de uitvoering van een op te stellen regeling worden kosten voor de inhoudelijke en financiële afhandeling van aanvragen gemaakt. Het Stimuleringsfonds volkshuisvesting (SVn) vraagt 0,5% van de resterende middelen in het fonds (maximaal € 2.500,- bij een fonds van € 500.000,-). De Omgevingsdienst IJmond kan de communicatie en de inhoudelijke afhandeling uitvoeren voor € 10.000,- per jaar. Het fonds kan vanuit de bestemmingsreserve Nieuw beleid worden gevuld. Dekking van de kosten kan gebeuren vanuit de bestemmingsreserve Energietransitie. Bij het opstellen van de regeling wordt nader bepaald welke doelgroepen (particuliere huishoudens, eigenaren maatschappelijk vastgoed, bedrijven) en welke maatregelen voor een lening in aanmerking komen (isolatie, duurzame energie, groene daken etc.). De definitieve regeling wordt in 2020 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

W9. Techport 2020

Techport 2020 is een publiek-private samenwerking. De partners trekken gezamenlijk op in de uitvoering van de meerjarenagenda. Inmiddels zijn bijna 40 scholen en bedrijven uit de IJmond partner van Techport. Zij hebben zich gecommitteerd aan de meerjarenagenda van Techport.

Techport zet zich in de private-publieke samenwerking in om de excellente economische regio van de Maak- en Onderhoudsindustrie in Nederland te worden. In deze samenwerking heeft Techport een verzoek gedaan voor een financiële jaarlijkse bijdrage van € 10.000,- voor de jaren 2020 tot en met 2022. Deze bijdrage is bestemd voor de organisatie en promotie van de Techport Technologiweek (inclusief netwerkevent) en de innovation tribes. Techport zorgt dat scholen en bedrijven uit de gemeente Heemskerk gratis gebruik kunnen maken van deze activiteiten. Techport zorgt dat de activiteiten aansluiten bij de actuele behoefte en vraagstukken (vraaggerichte aanpak).

Techport is opgericht met het doel de economische groei en de weerbaarheid van de IJmond regio te vergroten. Dit sluit aan bij het Coalitieakkoord. Daarin staat dat de gemeente Heemskerk een regionaal afgestemde ontwikkeling van economie steunt.

Als de gemeente er niet voor kiest om Techport te ondersteunen met de gevraagde financiële bijdrage dan kunnen bedrijven en scholen uit de gemeente Heemskerk niet gratis gebruikmaken van de Techport Technologieweek (inclusief netwerkevent) en de innovation tribes. Daarbij geeft de gemeente een signaal af dat haar commitment naar de regio (gemeenten, bedrijven en scholen) anders is geworden.

W10. Centrummanagement

Vanaf 2018 wordt de BIZ (Bedrijveninvesteringszone) in het centrum ondersteund door een centrummanager. Een partij die ondersteuning biedt bij het uitvoeren en betrekken van ondernemers, communicatie en promotie van het centrumgebied. De centrummanager is de 'linking pin' tussen de gemeente, het BIZ-bestuur, de ondernemers en overige stakeholders. Daarnaast behartigt de centrummanager de belangen van de ondernemers en houdt belangrijke ontwikkelingen en kansen voor het centrum in de gaten. De ervaringen hebben aangetoond dat centrummanagement meerwaarde heeft. De meerwaarde is onder andere om er voor te zorgen dat de stakeholders op de juiste manier met elkaar communiceren, plannen maken, prioriteiten stellen, elkaar betrekken bij projecten met als doel een toekomstbestendig centrum te realiseren voor de inwoners, bezoekers en ondernemers. Met de huidige economische ontwikkelingen is het urgent dat deze aandacht er ook de komende jaren blijft, wil het centrum van Heemskerk relevant blijven.

De afgelopen periode is de financiering van centrummanagement onder andere gefaciliteerd met een subsidiebijdrage van de Provincie Noord-Holland. Vanaf 2021 moeten we als gemeente zelf deze kosten financieren. Met ingang van 2021 bedraagt het structurele budget voor Centrummanagement € 25.000,-.

W11. Invest-MRA

Nederland staat voor grote opgaven in de transitie op het gebied van de energie, klimaat en circulaire economie. Er ligt ook dus in onze regio een grote transitieopgave die niet door afzonderlijke gemeenten kan worden opgepakt. Invest-MRA is de oprichting van een kleine zelfstandige organisatie met professionals en een fonds ter financiering van grote projecten op het gebied van energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie in de Provincie Noord-Holland. Het fonds wordt opgezet om een sterk regionaal ecosysteem voor duurzame economische ontwikkeling te realiseren en een versnelling voor elkaar te krijgen bij de grootschalige transitieopgave in de MRA en Noord-Holland. Dit door te helpen om business cases sluitend te maken. Daarbij is het fonds ook het voorportaal van Invest-NL.

Als gemeente hebben we de keuze om deel te nemen in het fonds Invest-MRA. Voor het fonds Invest-MRA wordt van deelnemers een financiële bijdrage gevraagd van 1 % van de gemeentelijke begroting. Het fonds is revolverend, wat betekent dat de investeringen terugkomen. Er is dus geen sprake van subsidie, maar van deelnemingen en investeringen in technieken en initiatieven, die vanuit de markt niet de ruimte krijgen om zich te bewijzen. Door deze werkwijze met een investeringsfonds in plaats van subsidie krijgt de overheid (dus ook Heemskerk) zijn geïnvesteerde middelen op termijn weer terug.

Mocht Heemskerk er niet voor kiezen om deel te nemen en het fonds gaat wel van start dan 'profiteren' we wellicht op de lange termijn financieel niet van het fonds (deze kans is aanwezig) en nog belangrijker draagt zij niet bij aan de versnelling realisatie grootschalige transitieopgave MRA en Provincie Noord-Holland. Wel is het zo dat bij geen deelname in Invest MRA dat projecten of bedrijven, die zijn gevestigd in Heemskerk, nog wel een beroep kunnen doen op het fonds.

Deelnemen in Invest-MRA sluit aan bij de wensen uit het Coalitieakkoord, waar aangegeven wordt dat Heemskerk op een directe en actieve wijze deel neemt aan het overleg, beleids- en besluitvorming in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en een regionaal afgestemde ontwikkeling van onder andere duurzaamheid steunt. Met ingang van 2021 bedraagt de structurele bijdrage € 15.000,- (rente op de lening, 1,5% over € 1.000.000,-) voor financiering van de rentelasten conform uitgangspunten van de begroting.

W12. Kleine projecten openbare ruimte

Aanleg 6 parkeerplekken aan de Begijnneweid inclusief groencompensatie (burgerinitiatief). Verwijderen vergroenen parkeerterrein naast Jan van Kuikweg 5 (overlast dealen). Voor 2020 betreft dit een incidenteel budget van € 11.000,-.

Kleine her-inrichtingen die voortvloeien uit parkeermaatregelen, burgerinitiatieven, seniorproof inrichten, wijzigen openbaar vervoerroutes, verbeteren verkeersveiligheid, bereikbaarheid, leefbaarheid en/of terugdringen verharding. Met ingang van 2021 structureel budget van € 15.000,-.

W13. Groenspoor

In januari 2019 is gestart met Groenspoor. Groenspoor is het realiseren van een fijnmazig groen netwerk in Heemskerk en tussen Heemskerk en andere gemeenten door de koppeling van sociale en groene kansen die inwoners, bedrijven, organisaties en instellingen zien op lokaal niveau. Dit alles moet na 3 jaar zelf kunnen voortbestaan zonder verdere ondersteuning.

De aanpak Groenspoor gaat uit van gemeenschappelijke belangen, van "verlangenverstrengeling". Groenspoor verbindt diverse relevante maatschappelijke en economische doelen met elkaar zoals klimaatbestendigheid, gezondheid, biodiversiteit, recreatie en burgerparticipatie. De basis zijn de groene infrastructuur van Heemskerk en de al bestaande ideeën, wensen en initiatieven. Om de continuïteit er in te houden wordt voorgesteld om voor 3 jaar Groenspoor aan te gaan. De jaarlijkse kosten voor inzet van De Groene Reiger voor het driejarenplan Groenspoor Heemskerk bedraagt voor de jaren 2021 tot en met 2023 € 65.730,-.

W14. Doorfietsroute IJmond

De Maerelaan is de laatste schakel in de IJmondiale doorfietsroute. De Maerelaan is eenvoudig aan te passen door het aanbrengen van fietsstroken. Benodigd krediet in 2023 € 140.000,- af te schrijven in een periode van 25 jaar.

3.5 Uitgangspunten begroting

Voor het opstellen van de begroting van het komende jaar wordt vooraf een besluit genomen door de raad over de uitgangspunten. De uitgangspunten zijn de percentages voor loon- en prijsstijgingen waarmee de budgetten de komende jaren worden geïndexeerd. Als basis voor de uitgangspunten wordt de meest recente Macro-economische verkenning (MEV) van het Centraal Planbureau (CPB) gebruikt. Met percentages uit de MEV wordt de begroting voor de jaren 2021-2023 geactualiseerd en verlengd tot en met het jaar 2024.

Prijsniveau

In de MEV is de geprognosticeerde groei van het Bruto binnenlands product (Bbp) voor het jaar 2021 vastgesteld op 1,60%. De verwachte groei voor de jaren 2022 tot en met 2024 op 1,75%.

Bij het opstellen van de begroting is structureel rekening gehouden voor het jaar 2020 en 2021 met een indexatiepercentage van 1,50%. Voor de jaren 2022 tot en met 2023 met een indexatiepercentage van 1,75%. De indexatie percentages voor Heemskerk worden bijgesteld wanneer zij meer dan 0,25 % afwijken van de laatste CPB cijfers. Dat is voor het komende begrotingsjaar 2021 niet het geval, waardoor er geen effect is voor dat jaar als gevolg van een bijstelling prijsindexatie. Vanaf 2022 wordt aangesloten op de door het CPB geprognosticeerde reeks. Het is van belang om te realiseren dat dit percentage is berekend voor de uitbraak van de coronacrisis. Indien het CPB met een nieuwe MEV komt kan het indexatiepercentage behoorlijk afwijken. Bij een veel hoger indexatiepercentage voor 2021 als gevolg van de coronacrisis betekent dit dat budgetten in de Begroting 2021 ontoereikend zijn om prijsstijgingen op te vangen. Een bijstelling van de begroting in 2021 en latere jaren is dan noodzakelijk.

Personeelslasten

Met betrekking tot de personeelslasten zijn de volgende uitgangspunten van toepassing:

1. Voor het loonniveau en het niveau sociale lasten wordt uitgegaan van het werkelijke niveau per 1 januari 2020 (verhoogd met de loonkostenstijgingen van 1% per 1 juli en 1 oktober 2020).
2. In de Begroting 2021 is rekening gehouden met een loonkostenstijging van 2,25%. Ook een eventuele stijging van de pensioenpremie moet binnen dit percentage worden opgevangen. De huidige CAO loopt tot eind 2020. Mocht uit de nieuwe CAO-onderhandelingen blijken dat de indexering niet voldoende is dan worden de financiële effecten hiervan opgenomen in het eerstvolgende planning en control document.

Rente-omslagpercentage

Voor financiering van investeringen passen gemeenten totaalfinanciering toe. Dit houdt in dat de gemeente alle uitgaven en investeringen gezamenlijk financiert, en niet per investering een aparte lening aangaat en/of administreert. Als gevolg van de systematiek van totaalfinanciering is het niet mogelijk om rentekosten direct aan een investering toe te rekenen. Tegenover de totale boekwaarde van de investeringen worden de totale rentelasten van de aangetrokken financieringsmiddelen geplaatst. De procentuele verhouding tussen de totale boekwaarde en de totale rentelasten wordt het rente-omslagpercentage genoemd. De berekeningswijze van dit percentage wordt voorgeschreven in het BBV. Voor toerekening van rente aan nieuwe investeringen wordt het rente-omslagpercentage gebruikt. Voor 2021 is dat 1,50%.

Tarieven

De tarieven, leges en retributies worden in de begroting 2021 trendmatig met 1,50% verhoogd. Hiermee wordt aangesloten bij het feitelijke prijsmutatiepercentage voor het jaar 2021.

Met betrekking tot de tarieven Afvalstoffenheffing, Rioolrecht en Marktgelden wordt als uitgangspunt 100% kostendekkendheid aangehouden. Op dit moment zijn nog niet alle tarieven 100% kostendekkend.

Subsidies

Subsidies zijn voor de gemeente een belangrijk instrument om de sociale infrastructuur te faciliteren en sturing te geven aan de beleidsuitvoering. Vanwege de stijging van autonome kosten, waaronder ook de loonkostenontwikkeling, binnen de gesubsidieerde instellingen en het gedurende een aantal jaren achterwege blijven van gemeentelijke indexatie, kwam de financiële positie van deze instellingen onder druk te staan. Om verdere scheefgroei te voorkomen is in de Kadernota 2019 besloten om de subsidies vanaf het jaar 2020 met 1,75% te indexeren. Deze beleidslijn wordt voor 2021 gecontinueerd.

Grondexploitaties

Met betrekking tot de grondexploitaties zijn de volgende rentepercentages van toepassing:

- Over de niet voor grondexploitatie bestemde gronden zal een rentepercentage worden berekend gelijk aan het rente-omslagpercentage (1,50%).
- Indien sprake is van het ter beschikking stellen van financieringsmiddelen aan de grondexploitatie, zal aan de voor exploitatie bestemde gronden een rentepercentage worden toegerekend gelijk aan het rente-omslagpercentage (1,50%).
- Indien sprake is van een overschot aan financieringsmiddelen binnen de grondexploitatie zal aan de voor exploitatie bestemde gronden geen rente worden toegerekend.
- Binnen de grondexploitaties wordt geen rente rekening-courant berekend over de mutaties die zich binnen het jaar voordoen.

Rente over reserves en voorzieningen

Met betrekking tot rentetoerekening aan reserves is in de nota Reserves en voorzieningen 2018 onderstaande beleidslijn geformuleerd: rentetoevoeging aan bestemmingsreserves en voorzieningen vindt niet plaats.

Financieringen

Ieder jaar wordt een zo nauwkeurig mogelijke inschatting gemaakt van de verwachte ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt en het effect hiervan op de rentetarieven. Dit is van belang omdat de rentelasten van noodzakelijk nieuw aan te trekken lang- en kortlopende geldleningen in de begroting worden opgenomen. In de paragraaf Financieringen wordt bij de berekening van de financieringspositie geprognosticeerd of en in hoeverre het aantrekken van geldleningen noodzakelijk is. Deze rentevisie is gebaseerd op de verwachtingen van enkele financiële instellingen zoals de Europese Centrale Bank (ECB) en de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

De verwachting is dat de wereldeconomie dit jaar als gevolg van de coronapandemie in een recessie terechtkomt. De ECB blijft gedurende de komende twaalf maanden een ruim monetair beleid voeren. Als gevolg daarvan zal de rente op de geldmarkt (looptijd tot 1 jaar) een lichte stijging ondergaan, maar wel op een laag niveau blijven. Ook de kapitaalmarktrente (looptijd langer dan 1 jaar) blijft naar verwachting langdurig op een laag niveau, al worden ook voor dit rentetarief licht opwaartse fluctuaties verwacht.

Bovenstaande prognoses in overweging genomen is het voorstel om voor 2021 voor kort geld een rentetarief van 0,00% en voor lang geld een rentetarief van 0,75% aan te houden. In de samenvattende tabel worden de meerjarige renteprognoses geschetst.

Doorrekening effect voor jaarschijf 2024

In de totaaltabel zoals opgenomen onder 3.1 Stand van de begroting is de doorrekening van alle uitgangspunten begroting 2021 opgenomen. Omdat 2024 het jaar is dat wordt toegevoegd in het overzicht, moet voor dat jaar de indexatie nog worden doorgerekend. Daarom is voor de jaarschijf 2024 een post van € 166.000,- opgenomen.

Tabel samenvatting uitgangspunten

	2020	2021	2022	2023	2024
Prijsniveau	1,50%	1,50%	1,75%	1,75%	1,75%
Rente-omslagpercentage	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%
Tarieven	1,50%	1,50%	1,75%	1,75%	1,75%
Subsidies	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%
Grondexploitaties	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%
<u>Financieringen:</u>					
Kort geld		0,00%	0,25%	0,50%	0,50%
Lang geld		0,75%	1,00%	1,00%	1,00%

3.6 Corona paragraaf

Coronacrisis en het effect op het Gemeentefonds

De crisis als gevolg van het coronavirus leidt tot grote onzekerheid. De gemeenten zullen voor een deel worden belast met de uitvoering van de afgekondigde (nood)maatregelen. Dit is van invloed op de personele inzet en uitgaven van ondersteunende maatregelen.

Het economische effect van de coronacrisis vertaalt zich voornamelijk in een daling van het Bruto binnenlands product (Bbp). Dit is het totale inkomen dat ons land gezamenlijk verdient. Een daling van het Bbp heeft een negatieve doorwerking op de hoogte van het gemeentefonds en daarmee de middelen die Heemskerk krijgt van het Rijk.

Als gevolg van de coronacrisis moet het Rijk ook vele extra uitgaven doen om de effecten voor de economie en werkgelegenheid te dempen. Normaliter worden de extra uitgaven van het Rijk meegewogen bij het bepalen van de hoogte van het Gemeentefonds. En dat leidt dan tot hogere inkomsten voor gemeenten. Vooralsnog is deze systematiek "Samen de trap op, samen de trap af" niet van toepassing op het tijdelijke en buitengewone maatregelenpakket ter bestrijding van de coronacrisis. Hoe de financiële afwikkeling van het maatregelenpakket gaat uitpakken, en welk deel voor rekening van de gemeenten gaat komen, is momenteel nog ongewis.

Maatregelen coronacrisis

Sinds de instelling van de intelligente lock-down worden gemeenten door het Rijk gevraagd om inwoners, bedrijven en instellingen verlichting te bieden daar waar het kan. Via de VNG kwamen en komen nog wekelijks nieuwe richtlijnen op diverse beleidsterreinen. Het ondersteunen van diverse doelgroepen kost gemeenten direct of op termijn zelf ook geld. Een keuze om iets wel of niet te doen vraagt om een zorgvuldige afweging van de effecten. Effecten voor zowel de doelgroep als de effecten op de gemeentefinanciën moeten zorgvuldig tegen elkaar worden afgewogen. Het college heeft inmiddels uitstel van betaling van gemeentelijke belastingen en leges mogelijk gemaakt voor ondernemers. Ook is er uit voorzorg een besluit door de raad genomen om, indien noodzakelijk, het plafond voor het aangaan van leningen met 10 miljoen te verhogen.

Gevolgen coronacrisis Sociaal domein

Als gevolg van de coronacrisis wordt landelijk een toename van de werkloosheid en dus van het aantal uitkeringen verwacht. De verwachting is dat meer mensen financieel in de problemen gaan komen. Dit zal (tijdelijk) een impact hebben op het aantal uitkeringen. Zo is in Heemskerk in maart en april op maandbasis sprake van een verdubbeling van het aantal aanvragen; in de maand mei is deze stijging weer enigszins afgevlakt. Een concrete inschatting van de gevolgen kan naar verwachting eerst gemaakt worden bij de Programmabegroting 2021-2024. Doordat de rijksbudgetten (BUIG) pas vanaf 2021 zullen meebewegen zal de gemeente naar verwachting over 2020 te maken krijgen met stijgende kosten. De verwachting is dat de crisis tevens gevolgen heeft voor het armoedebeleid.

De problemen die zelfstandige ondernemers op dit moment al ondervinden worden mede zichtbaar in het aantal aanvragen voor ondersteuning op grond van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo-regeling). Aanvragen konden per 6 april 2020 worden ingediend: in de daarop volgende 2 maanden zijn in Heemskerk ruim 500 aanvragen voor (inkomens)ondersteuning gedaan.

Ook op andere vlakken kunnen problemen ontstaan. Zo zal naar (landelijke) verwachting de druk op voorzieningen als Veilig Thuis als gevolg van de coronacrisis tijdelijk stijgen. Onzeker is of het Rijk gemeenten hiervoor compenseert.

De verwachting is ook dat de druk op het doelgroepenvervoer zal toenemen, doordat ouderen (die daarvoor een indicatie hebben) minder gebruik zullen gaan maken van het openbaar vervoer.

Het Rijk heeft met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) afspraken gemaakt over het bieden van financiële zekerheid en ruimte aan zorgaanbieders. Uitgangspunt is dat de afspraken gericht zijn op het voorkomen van acute liquiditeitsproblemen en het neutraliseren van de effecten van de coronacrisis voor de financiële positie van zorgaanbieders. Dit betekent voor gemeenten dat zij voor de periode van 1 maart tot 1 juni 2020 de financiering per gecontracteerde aanbieder onverminderd continueren op basis van de gemiddelde maandafzet in 2019 plus betreffende indexering per 2020. Concrete afspraken met zorgaanbieders worden in dit verband regionaal gemaakt.

Tot slot is onzeker welke gevolgen, ondanks de ondersteuning vanuit het Rijk, mogelijk zijn voor instellingen die voorzieningen bieden voor Heemskerkse inwoners (zoals sport en cultuur).

4. Taskforce

4. Taskforce

De taskforce heeft in het 1e kwartaal van dit jaar de mogelijkheden onderzocht om te komen tot meer inkomsten of minder uitgaven om de meerjarenbegroting weer structureel sluitend te krijgen. De lijst met maatregelen wordt hieronder gepresenteerd. Een uitgebreide toelichting per maatregel is te vinden in de bijlage.

De doelstelling om in 2021 een bedrag van 1,5 miljoen structureel te vinden en ook de taakstelling uit de Voorjaarsnota 2019 op het Sociaal domein (oplopend tot € 500.000 in 2023) in te vullen is gehaald. De maatregelen zijn zoveel mogelijk verdeeld over alle programma onderdelen.

Financieel overzicht lijst

Onderwerp & programma onderdeel	Besparing 2020	Besparing 2021	Besparing 2022	Besparing 2023	Besparing 2024
1 Bestuurlijk domein					
01 Bezuiniging organisatie		100.000	150.000	150.000	150.000
1.1 Bestuur, participatie en samenwerking					
02 Burgerkracht		70.000	110.000	140.000	140.000
03 Minder bestuurders en ondersteuning, vermindering rekenkamerbudget		-	47.500	106.750	168.500
03a Korten fte. op de griffie				pm	pm
03b Korten op budget rekenkamer			pm	pm	pm
04 Vergoeding raadsleden ten behoeve van voorzieningen terzake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden			18.750	25.000	25.000
1.2 Dienstverlening					
05 Versoering aankleding ceremonies ca.	6.125	12.425	12.425	12.425	12.425
1.3 Economische zaken					
06 Leges kostendekkend		42.500	42.500	42.500	42.500
1.4 Veiligheid, vergunnen en handhaven					
07 Groene leges	17.500	30.000	30.000		
Sociaal Domein					
2.1 Zorg en welzijn, nieuwe stijl					
08 Beëindigen financiering JOGG		45.000	45.000	-	45.000
09 Beëindiging subsidie preventieve huisbezoeken 80-jarigen		12.000	24.000	24.000	24.000
10 Sluiting van een buurtcentrum (na onderzoek)		50.000	100.000	100.000	100.000
2.3 Sport, cultuur en recreatie					
11 Beëindiging subsidie Culturele Cirkel		-	-	-	-
12 Onderschrijving subsidiëring sportverenigingen	80.000	-	-	-	-

Onderwerp & programma onderdeel		Besparing 2020	Besparing 2021	Besparing 2022	Besparing 2023	Besparing 2024
2.3 Sport, cultuur en recreatie						
13	Verlaging budget subsidies extra doelgroepen Sport	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
14	Minder formele speelruimte		23.000	6.000	9.000	12.000
15	Minder Jongeren Ontmoeting Plekken (JOP).	5.000	5.000	10.000	10.000	10.000
16	Kunstobjecten openbare ruimte verkopen/adopteren		15.000	15.000	15.000	15.000
2.4 Individuele maatschappelijke ondersteuning						
17	Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten		99.000	99.000	99.000	99.000
18	Beëindiging regeling hulp bij het huishouden voor mantelzorgers		64.000	64.000	64.000	64.000
2.5 Gespecialiseerde jeugdhulp en passend onderwijs						
19	Beëindigen bijdrage onderwijsbegeleiding		94.000	94.000	94.000	94.000
2.6 Werk en inkomen						
20	Subsidie ten behoeve van activering (door Welschap)	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
21	Lagere bijdrage gemeenschappelijke regeling IJmond Werkt!		31.000	56.000	75.000	92.000
22	Overschot gemeenschappelijke regeling IJmond Werkt!		100.000	200.000	300.000	300.000
23	Overschot collectieve ziektekostenverzekering	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
24	Beëindiging regeling duurzame gebruiksgoederen		155.000	155.000	155.000	155.000
25	Verlagen budget cliëntparticipatie	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
26	Middelen toegang arbeid doelgroep laten vervallen	120.000	120.000	120.000		
3 Fysiek domein						
3.1 Ruimte						
27	Oneigenlijk grondgebruik/verkopen groen	-	20.000	20.000	20.000	20.000
3.2 Bereikbaarheid						
29	Uittreden Mobiliteitsfonds van het ODIJ		87.000	87.000	87.000	87.000
30	Overdekte oplaadfaciliteiten voor fietsen	15.000	-	-	-	-
31	Buurtbus	25.000	-	-	-	-
32	Bamboe borden		15.000	15.000	15.000	15.000

Onderwerp & programma onderdeel	Besparing 2020	Besparing 2021	Besparing 2022	Besparing 2023	Besparing 2024
3.3 Milieu en duurzaamheid					
34 BTW meenemen in kostendekkendheid 100% tarieven	-10.000	-	289.000	578.000	867.000
35 Privatiseren begraafplaats plus concessie crematorium	-	-	65.000	65.000	65.000
36 Nestkasten	-	15.000	15.000	-	-
Algemene dekkingsmiddelen + onvoorzien					
37 Actualisering investeringsschema		150.000	150.000	150.000	150.000
Mutatie reserves					
38 Overschot reserve Statushouders	165.000	-			
Onderzoeken					
39 Kanteling aanbod (preventief, maatwerk en specialistisch) en transformatie toegang en subsidies	-	-	50.000	100.000	200.000
40 Onderzoek: afstoten/privatiseren vastgoed			100.000	100.000	100.000
41 Inzet middelen OAB (zodat regulier budget vrijvalt)	230.500	230.500	230.500	230.500	230.500
41a Instellen uitgavenplafond loonkosten			590.000	685.000	792.000
41b Onderzoek: Taakstelling accommodatiebeleid en vastgoed			75.000	150.000	200.000
Eindtotaal exclusief extra verhoging OZB	779.125	1.710.425	3.210.675	3.727.175	4.399.925
42 Extra verhoging OZB	Besluitvorming verdaagd naar raadsbehandeling Begroting 2021-2024 in het najaar van 2020				
Eindtotaal	779.125	1.710.425	3.210.675	3.727.175	4.399.925

Bijlagen

Bijlagen

01. Bezuiniging organisatie

Titel van de maatregel

Taakstelling ambtelijke organisatie.

Omschrijving van de maatregel

Doel is een structurele besparing op de ambtelijke kosten door o.a. procesverbeteringen door te voeren en meer digitaal te werken. Daarnaast kunnen kosten van bv. printen en abonnementen structureel worden teruggedrongen.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		100	150	150	150
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investerings/kosten	pm				
Saldo		100	150	150	150

Toelichting:

Zie omschrijving.

Wat zijn de kansen?

Een meer efficiënte bedrijfsvoering door goed te kijken of we op genoemde punten het slimmer kunnen regelen en/of bepaalde zaken niet meer doen.

Wat zijn de risico's?

Er kunnen investeringen nodig zijn om genoemde structurele besparingen te realiseren. Het gaat bijvoorbeeld om het maken van een analyse of investeringen in relatie tot verdere digitalisering. Deze investeringen zijn nog pm opgenomen.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen directe consequenties.

Impact op de organisatie (frictie)

Er kunnen frictiekosten ontstaan als een efficiëntere bedrijfsvoering ertoe leidt dat bepaalde functies komen te vervallen en medewerkers niet op andere taken binnen de gemeente kunnen worden ingezet. Daarnaast mogelijke impact op medewerkerstevredenheid als bepaalde zaken worden gereduceerd/afgeschaft.

Wat is het plan van aanpak?

In de bestuursrapportages komt meer informatie over de behaalde besparingen.

02. Burgerkracht

Titel van de maatregel

Afschaffen Budget Bewonersinitiatieven (BBI) – Burgerkracht.

Omschrijving van de maatregel

De maatregel voorziet in een besparing oplopend tot € 140.000,- per jaar vanaf 2023. Er is geen financiële stimulans meer beschikbaar voor kleinschalige initiatieven van inwoners. Ook de stimulering en coördinatie van bewonersinitiatieven door de regisseur burgerparticipatie vervalt.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Onderstaand wordt de structurele bezuiniging/opbrengst weergegeven in de komende periode.

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		70	110	140	140
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringen/kosten					
Saldo		70	110	140	140

Toelichting:

De structurele besparing betreft het bedrag dat jaarlijks beschikbaar is voor initiatieven van inwoners van Heemskerk (in 2020 € 94.000,-) en een budget dat jaarlijks beschikbaar is voor de stimulering van initiatieven en de organisatie van BBI. Dit betreft promotiekosten en kosten van de commissie BBI (in 2020 € 16.000,-). De personele kosten van de regisseur burgerparticipatie (€ 30.000,-) die hierdoor uiteindelijk ook komen te vervallen, zijn in de structurele besparing meegenomen.

Wat zijn de kansen?

Inwoners met ideeën voor hun wijk of buurt worden ertoe aangezet om daarvoor financiering te verwerven buiten de gemeente. Denk aan crowdfunding, reguliere fondsen, particuliere gevers, bedrijven e.d.

Wat zijn de risico's?

Een risico is dat inwoners op termijn minder initiatieven nemen. De doelstellingen die door de raad zijn vastgesteld in de nota Burgerparticipatie voor het stimuleren van inwonersinitiatieven (Burgerkracht) worden niet gerealiseerd. Hetzelfde geldt voor de maatregelen die op 24 december 2019 door de raad zijn vastgesteld in de notitie 'Doorontwikkeling Burgerkracht'. Daarmee is ingezet op het stimuleren van initiatieven onder een brede groep Heemskerkers.

Impact op het maatschappelijk effect

Zie kansen en risico's.

Impact op de organisatie (frictie)

Bij afschaffing vervalt een gedeelte van de taken van een medewerker (0,3 fte van de 0,6 fte). Er kunnen frictiekosten ontstaan omdat de betrokken medewerker in eerste instantie recht heeft op vervangende werkzaamheden. Indien dit geen optie is zal eventueel begeleiding naar ander werk nodig zijn. In het uiterste geval lopen deze frictiekosten voor uitkering en begeleiding (mogelijk tussen de € 30.000,- en € 50.000,-) nog een aantal jaren door.

Wat is het plan van aanpak?

Na besluitvorming in de raad zal via de gebruikelijke kanalen aan de inwoners van Heemskerk gecommuniceerd worden dat het Budget Bewonersinitiatieven wordt afgebouwd en vanaf 2023 niet meer beschikbaar is. De commissie BBI wordt opgeheven. Een deel van de werkzaamheden van de regisseur burgerparticipatie vervalt, binnen en buiten de organisatie zal naar ander werk worden gezocht.

03. Minder bestuurders en ondersteuning, verlaging rekenkamer budget

Amendement 2 Ondersteuning raad

Maatregel 03. Minder bestuurders en ondersteuning, verlaging rekenkamer budget gewijzigd vastgesteld.

Titel van de maatregel

Minder bestuurders en ondersteuning

Omschrijving van de maatregel:

Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 zal de nieuwe coalitie met 3 in plaats van 4 fulltime wethouders verdergaan. Als er minder bestuurders zijn, zal ook de strategische ondersteuning vanuit het management verminderd kunnen worden. Beide bezuinigingen zijn met elkaar verbonden. Het een kan niet worden uitgevoerd zonder het ander. Daarnaast kan gekeken worden naar de grootte van de griffie, maar gezien de recente uitbreiding op de griffie is dat prematuur. Wel moet er te zijner tijd geëvalueerd worden of de uitbreiding van de griffie de kwaliteitsimpuls heeft gegeven die de raad voor ogen had. Voorstel zou zijn om dat in het voorjaar van 2022 en 2023 te doen (oude raad en nieuwe raad). Voor wat betreft de rekenkamer zou een soortgelijke evaluatie kunnen plaatsvinden. Grote kansen liggen bij de samenwerking met de rekenkamer van Beverwijk. Op die manier zouden toch kwalitatief goede rapporten kunnen worden geleverd en kunnen de kosten wellicht worden gedrukt.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026 en verder
Structurele besparing		0	47,5	156,75	218,5	218,5	218,5
Incidentele besparing					pm	pm	pm
Extra inkomsten							
Investeringskosten				50	50	15	
Saldo		0	47,5	106,75	168,5	203,5	218,5

Toelichting:

Verwachting is dat vanaf 1 juli 2022 er een nieuw college met 3 wethouders geïnstalleerd is. Per 1 januari 2023 kan ook de vermindering op het management gerealiseerd zijn.

De kosten van 1 bestuurder(1 fte.) zijn berekend op € 95.000,- per jaar.

De kosten van 1 manager(1 fte.) zijn berekend op € 123.500,- per jaar.

Of, en hoeveel wachtgeld en frictiekosten er zijn, is vooraf moeilijk in te schatten. Wachtgeld is iets wat ook zonder deze maatregel kan ontstaan als er wethouders na de verkiezingen niet meer terugkomen in het college. En daarom wordt wachtgeld niet specifiek als frictiekosten opgenomen. Voor frictiekosten en begeleiding naar ander werk voor management is een voorzichtige inschatting opgenomen.

Wat zijn de kansen?

Bezuinigen op de overhead. Altijd een moeilijk te realiseren post als het om fte gaat. Na de verkiezingen is het natuurlijke moment om dit te realiseren. Het start immers bij het bestuur. De portefeuilles zullen wat meer divers, breder en omvangrijker zijn.

Wat zijn de risico's?

Een bestuurder minder betekent dat de portefeuilles omvangrijker worden. Dat betekent wat meer drukte voor de wethouder. Minder strategische ondersteuning door management kan het voor een wethouder lastiger maken goed op de dossiers te sturen en te acteren in de regio.

Impact op het maatschappelijke effect

Inwoners, bedrijven en instellingen kunnen wat minder snel of vaak een bestuurder persoonlijk spreken als zij met een idee of voorstel komen. Dat zal meer ambtelijk worden opgepakt.

Impact op de organisatie (frictie)

Er komt een manager minder in de organisatie. Processen zullen strakker uitgevoerd moeten worden en de griffie zal extra inzet moeten plegen om de kwaliteit en doorloop van de stukken te waarborgen. Er komt meer regie te liggen bij de medewerker die het betreffende dossier in zijn werkpakket heeft. Er komt minder personeel, wat met enige frictie gepaard kan gaan.

Wat is het plan van aanpak?

Invoering kan van start gaan na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022. Nadat het drie koppige college is geïnstalleerd zal de uitvoering van het verminderen van management worden opgepakt door een van werk naar werk traject. Doorlooptijd wordt geschat op circa een jaar. Er is een kans om de inrichting van de organisatie en griffie nog eens tegen het licht te houden nadat bijna 4 jaar geleden de nieuwe organisatievisie is ingevoerd.

03a. Korten fte. op de griffie

Titel van de maatregel

Korten op fte's op de griffie (indien voorstel 3 niet akkoord is).

Omschrijving van de maatregel

Er wordt gekort op het aantal fte's op de griffie. Dit levert een besparing in de loonkosten. Tegelijk heeft het gevolgen voor taken van de griffie: minder ruimte voor inhoudelijke en strategische advisering, terug naar de kern van de 'basisgriffie' (administratieve en procesmatige ondersteuning). In 2018 heeft de raad besloten te investeren in zijn eigen ondersteuning door uitbreiding van de griffie naar 3,6 fte (waarvan 0,2 fte wordt ingezet ten behoeven van de rekenkamer). De maatregel betekent dat deze uitbreiding voor een deel wordt teruggedraaid. In dit voorstel wordt uitgegaan van 0,6 fte (ca. € 46.000,-).

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing				pm	pm
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringskosten		pm	pm		
Saldo				pm	pm

Toelichting:

De maatregel zou vanaf 2023 kunnen worden doorgevoerd. In de aanloop is mogelijk sprake van frictiekosten, indien de maatregel niet gerealiseerd kan worden via natuurlijk verloop.

Wat zijn de kansen?

Besparing op personeelskosten.

Wat zijn de risico's?

- Verzwakking van de positie van de raad in de uitvoering van zijn kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol; toename onbalans in de verhouding tussen raad en college (en tussen griffie en ambtelijke organisatie).
- Negatief effect op de continuïteit van de positie van de raad, bij grote wisseling van de wacht bij raadsverkiezingen 2022.
- Negatief effect op de aantrekkelijkheid van het raadslidmaatschap (een goed toegeruste griffie ontlast het raadslid).
- Negatief effect op arbeidsmarktpositie van de griffie.

Impact op het maatschappelijk effect

Een van de speerpunten van de griffie is het ontwikkelen van een betere interactie tussen raad enerzijds en inwoners, maatschappelijke instellingen en bedrijven anderzijds. Korten op het aantal fte betekent dat er minder ruimte is om hier invulling aan te geven.

Impact op de organisatie (frictie)

Deze maatregel heeft grote gevolgen voor het personeel van de griffie. Indien het niet mogelijk is de maatregel te realiseren via natuurlijk verloop, moet er rekening gehouden worden met frictiekosten.

Wat is het plan van aanpak?

Indien deze maatregel wordt doorgevoerd is het streven om dit te realiseren door natuurlijk verloop.

03b. Korten op budget rekenkamer

Titel van de maatregel

Korten op budget rekenkamer (indien voorstel 3 niet akkoord is).

Omschrijving van de maatregel

Het totale budget van de rekenkamer in 2020 is € 80.000,-. Hiervan is € 45.000,- onderzoeksbudget en € 15.000,- het budget voor de ambtelijke ondersteuning. Indien het onderzoeksbudget met maximaal ½ wordt teruggebracht levert dit een besparing van € 22.500,- op. Naar aanleiding hiervan zou evenredig gekort kunnen worden op de ambtelijke ondersteuning. Echter, zonder aanvullende maatregelen levert dit geen besparing op, omdat de ondersteuning geleverd wordt door de griffie en deze fte's dan terugvallen naar de griffie.

Gelet op de noodzakelijke voorbereiding (na besluitvorming in november 2020) zou de maatregel vanaf 2022 gerealiseerd kunnen worden.

Ook kan gekeken worden naar samenwerking binnen de IJmond. Een gezamenlijke rekenkamer met Beverwijk en Velsen, zou, naast bovengenoemde besparing, een aanvullende besparing op de vacatiegelden van de leden kunnen opleveren. Het budget voor vacatiegelden is € 15.000,- (voor 3 externe leden). Dit zou een besparing van minimaal € 5.000,- opleveren.

Deze maatregel heeft echter wel een langere aanlooptijd en is afhankelijk van de bereidheid van Beverwijk en/of Velsen om die samenwerking aan te gaan.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing					
Incidentele besparing			pm	pm	pm
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo			pm	pm	pm

Toelichting:

Er is sprake van een bandbreedte van € 22.500,- tot € 27.500,-

€ 22.500,- onderzoeksbudget (vanaf 2022).

€ 5.000,- vacatiegelden bij samenwerking (vanaf 2023.)

Er worden geen incidentele kosten of besparingen voorzien.

Wat zijn de kansen?

De onderzoeken van de rekenkamer brengen extra werk met zich mee, met name voor de organisatie (en in mindere mate voor de griffie); minder onderzoeken betekent meer ambtelijke capaciteit voor andere zaken.

Wat zijn de risico's?

Verzwakking van de positie van de raad; het onderzoek van de rekenkamer draagt bij aan de versterking van de kaderstellende en controlerende rol van de raad.

Impact op het maatschappelijk effect

Een belangrijk criterium voor de keuze van de onderwerpen van de onderzoeken van de rekenkamer is het maatschappelijk effect. Indirect heeft deze maatregel daarom een nadelige impact voor inwoners en maatschappelijke partners van de gemeente.

Impact op de organisatie (frictie)

- Korting op het onderzoeksbudget levert geen frictiekosten op.
- Voor de organisatie is er geen sprake van frictie.
- Indien ook evenredig gekort zou worden op de ambtelijke ondersteuning (die geleverd wordt door de griffie), zou het aantal fte op de griffie – zonder verdere maatregelen - toenemen met 0,1 fte.

Wat is het plan van aanpak?

Indien deze maatregel wordt doorgevoerd gaat de griffie in gesprek met de rekenkamercommissie om afspraken te maken over de afbouw van het onderzoeksbudget en eventueel over de aanpak van het zoeken naar samenwerkingsmogelijkheden met Beverwijk en Velsen. De korting op het onderzoeksbudget zou verwerkt moeten worden in het jaarplan 2022 van de rekenkamer.

04. Vergoeding raadsleden ten behoeve van voorzieningen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden

Titel van de maatregel

Vergoeding raadsleden ten behoeve van voorzieningen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.

Omschrijving van de maatregel

In oktober 2019 heeft de raad de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden aangenomen. Hierin is een bepaling opgenomen waarmee de raadsleden vanaf de verkiezingen van maart 2022 een extra vergoeding krijgen ter hoogte van 1 maandbedrag van hun vergoeding voor de werkzaamheden. Daarmee kunnen zij voorzieningen treffen voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden. In deze context is het van belang dat raadsleden reeds vallen onder de collectieve ongevallenverzekering van de gemeente. Het afzien van deze vergoeding zou een structurele besparing opleveren € 25.000,-.

Financieel effect van de maatregel

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing			18,75*	25	25
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo			18,75	25	25

* 9/12 x € 25.000,-.

Toelichting:

Er is sprake van een structurele besparing vanaf 22 maart 2022. Er zijn geen incidentele besparingen, extra inkomsten of investeringskosten. Het saldo is dus € 25.000,- structureel.

Wat zijn de kansen?

Raad laat richting inwoners en organisatie zien ook zelf een steentje bij de dragen aan bezuinigingsopgave.

Wat zijn de risico's?

Het risico is dat potentiële nieuwe raadsleden afhaken omdat de raadsvergoeding niet in verhouding staat tot het aantal uur dat eraan besteed wordt en de potentiële risico's.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing.

Wat is het plan van aanpak?

De Verordening rechtspositie raads- en commissieleden dient te worden gewijzigd. Dit moet plaatsvinden ruim voor de verkiezingen van maart 2022.

05. Versobering aankleding ceremonies ca.

Titel van de maatregel

Versobering aankleding ceremonies en vermindering kwaliteitsondersteuning BRP.

Omschrijving van de maatregel

Versobering van de aankleding (bloemen, geschenken) van diverse ceremonies (naturalisatie, huwelijk, geboorteaangifte). Verlaging van de kwaliteitsondersteuning van de Basis Registratie Persoonsgegevens (BRP). De ceremonies blijven wel gehouden worden.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)*

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing representatie	6	6	6	6	6
Structurele besparing kwaliteit BRP		6	6	6	6
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investering/kosten					
Saldo	6	12	12	12	12

*De bedragen zijn afgerond.

Toelichting:

Het gaat om diverse kleinere uitgaven bij de aankleding van ceremonies

Wat zijn de kansen?

De maatregel biedt kansen vanuit financieel oogpunt. Deze leidt tot een bezuiniging op te maken kosten.

Wat zijn de risico's?

Minder representatieve activiteiten kan gevolgen hebben voor de beeldvorming over de gemeente. Geen of minder ondersteuning BRP kan leiden tot kwaliteitsverlies persoonsgegevens en processen die niet conform Wet en regelgeving verlopen.

Impact op het maatschappelijk effect

Versobering van de ceremonies. Er bestaat kans dat door inwoners aangevraagde producten en gegevens die worden verstrekt aan overheidsinstanties fouten gaan bevatten, indien de ondersteuning verminderd wordt.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing.

Wat is het plan van aanpak?

De besparing op de representatie: per direct te realiseren.

De besparing op de kwaliteitsondersteuning: met ingang van 2021.

06. Leges kostendekkend

Titel van de maatregel

Kostendekkend maken leges.

Omschrijving van de maatregel

Diverse leges zijn momenteel niet kostendekkend. Het gaat in deze maatregel om het (meer) kostendekkend maken van de marktgelden, de toeristenbelasting en de evenementen.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		42,5	42,5	42,5	42,5
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringskosten	pm				
Saldo		42,5	42,5	42,5	42,5

Toelichting:

De jaarlijkse kosten voor het organiseren van de weekmarkt worden begroot op € 64.000,-. Via de marktgelden wordt het merendeel van de kosten in rekening gebracht. Echter, de kosten van elektra (€ 7.500,-) nog niet.

Het tarief voor toeristenbelasting in Heemskerk bedraagt € 1,- per persoon per overnachting. Het landelijke gemiddelde in 2019 was € 1,38 per persoon per overnachting.

De jaarlijkse kosten voor het organiseren van evenementen bedragen circa € 175.000,-. Tegenover deze kosten staan circa € 135.000,- aan jaarlijkse inkomsten. In het verschil (€ 40.000,-) zit € 25.000,- voor de organisatie van Koningsdag. Deze dag laten we buiten beschouwing. Het uitgangspunt is dat de mate van veiligheid tenminste gelijk blijft.

Wat zijn de kansen?

- De gebruiker van elektra ook laten betalen.
- De inkomsten aan toeristenbelasting.

Wat zijn de risico's?

Een klein aantal gebruikers op de markt is verantwoordelijk voor het grootste deel van de verbruikskosten elektra.

Bevorderen recreatie & toerisme is nodig om het centrum van Heemskerk aantrekkelijk te houden en leegstand te voorkomen. Immers de toerisme- en recreatiesector versterkt afgeleide bestedingen in de winkel- en horecagebieden. De maatregel kan een negatief effect hebben.

Door meer kosten bij de organisatoren van evenementen te leggen bestaat de kans dat evenementen in het vervolg minder of niet meer worden georganiseerd. Niet alle evenementen worden georganiseerd door een professionele organisatie (avondvierdaagse, cultuurdag, e.d) en zijn soms zonder de inzet van de gemeente niet te bekostigen. Zo draagt de gemeente bij aan bijvoorbeeld de Kerstmarkt (€ 5.000,-), en de intocht van Sinterklaas (€ 4.000,-).

Impact maatschappelijk effect

Het effect kan zijn dat als gevolg van het invoeren van deze maatregel de marktkoopman bepaalde zaken niet meer aanbiedt.

Recreatie/toerisme is een economische motor, effect op lange(re) termijn door een minder aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Dat het voorzieningenniveau in Heemkerk afneemt. Daarnaast bestaat de kans op imagoschade voor de gemeente.

Impact op de organisatie (frictie)

Geen.

Wat is het plan van aanpak?

Nieuwe tarieven worden opgenomen in de Legesverordening voor het jaar 2021.

07. Groene leges

Titel van de maatregel

Bouw- en omgevingsvergunningen (groene leges).

Omschrijving van de maatregel

Groene leges voor 2021, 2022 (€ 30.000,- per jaar, 2020 € 17.500,-).

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Subsidies € 30.000,- tot en met 2022.

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing					
Incidentele besparing	17,5	30	30		
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo	17,5	30	30		

Toelichting:

Er is sprake van een subsidiegelden om groene maatregelen bij legesplichtige aanvragen om omgevingsvergunning te stimuleren. Hiervan is beperkt gebruikgemaakt. De regeling is op 31 december 2019 gestopt. In 2020 wordt op grond van de eerder toekenningen nog circa € 5.000,- aan subsidie verstrekt. Het subsidiebudget blijft verder ongebruikt.

Wat zijn de kansen?

Niet van toepassing.

Wat zijn de risico's?

Geen.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen, de subsidieregeling is reeds vervallen.

Impact op de organisatie (frictie)

Geen.

Wat is het plan van aanpak?

Niet van toepassing.

08. Beëindiging financiering JOGG

Amendement 3 Periodieke financiering JOGG

Maatregel 08. Beëindiging financiering JOGG gewijzigd vastgesteld.

Titel van de maatregel

Periodieke financiering JOGG(Jongeren op gezond gewicht).

Omschrijving van de maatregel

Deze bijdrage (ten behoeve van een JOGG regisseur voor 16 uur per week) heeft het de afgelopen jaren mogelijk gemaakt het thema 'Gezond gewicht' te agenderen, partijen te ondersteunen bij het aangaan van samenwerkingen en via activiteiten en campagnes bij te dragen aan een gezonde leefstijl. De inzet van de afgelopen jaren biedt nu de mogelijkheid om dit project niet jaarlijks maar periodiek te financieren. Zo wordt enerzijds een besparing bewerkstelligd en anderzijds de continuïteit en inhoud van het programma geborgd bij de betrokken partijen.'

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		45	45	0	45
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo		45	45	0	45

Wat zijn de kansen?

Groot. Deels continueren van bestaande subsidie.

Wat zijn de risico's?

Volledige beëindiging brengt het risico met zich mee dat behaalde resultaten verloren zouden kunnen gaan. Met deze periodieke inzet wordt dat risico geminimaliseerd.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing.

Wat is het plan van aanpak?

De maatregel kan per 2021 plaatsvinden.

09. Beëindiging subsidie preventie huisbezoeken 80-jarigen

Titel van de maatregel

Beëindigen subsidie Preventieve huisbezoeken 80-jarigen.

Omschrijving van de maatregel

Het beëindigen van huisbezoeken voor 80 jarigen door vrijwilligers vanuit Socius.

Het project Preventieve Huisbezoeken 80-jarigen heeft 2 doelen. Het bieden van informatie aan de doelgroep over voorzieningen en onderzoeken of ouderen deze voorzieningen kennen. Dit laatste geeft al jaren hetzelfde (positieve) beeld. Het eerste kan door de gemeente en door maatschappelijke organisaties op een andere wijze worden georganiseerd (en tevens voor een ruimere doelgroep).

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		12	24	24	24
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo		12	24	24	24

Toelichting:

De kosten bedragen op dit moment € 34.300,-. De maatregel gaat er vanuit dat € 10.000,- vereist blijft voor het - op een andere wijze - invulling geven aan de informatievoorziening voor een ruimere doelgroep.

Wat zijn de kansen?

Kostenbesparing door informatievoorziening op een andere wijze en voor een ruimere doelgroep uit te voeren.

Wat zijn de risico's?

Indien we de informatievoorziening niet goed uitvoeren, bestaat het risico dat deze doelgroep (80-jarigen) onvoldoende wordt geïnformeerd over voorzieningen.

Impact op het maatschappelijk effect

Voor inwoners streven we naar een zo mogelijk verbeterde informatievoorziening. Hierbij verruimen we tevens de doelgroep. Hiermee willen we bijdragen aan het verminderen van het niet-gebruik van voorzieningen in die gevallen waarin het gebruik van belang is voor het behoud van zelfstandigheid en het meedoen van inwoners. Dit sluit aan bij de doelstellingen van het Sociaal domein.

Voor de gesubsidieerde partij betekent dit dat deze subsidie - op een zorgvuldige wijze - wordt beëindigd.

Impact op de organisatie (frictie)

Voor de organisatie betekent dit dat de informatievoorziening wordt opgepakt.

Voor de gesubsidieerde partij betekent dit dat de inzet kan worden afgebouwd.

Wat is het plan van aanpak?

Z.s.m.: aankondiging voorgenomen (gefaseerde) subsidiebeëindiging.

Laatste kwartaal 2020: alternatieven voor informatievoorziening ouderen regelen.

10. Sluiting van een buurtcentrum (na onderzoek)

Titel van de maatregel

Sluiting van een buurtcentrum (na onderzoek).

Omschrijving van de maatregel

In de gemeente zijn 6 buurt-/wijkcentra waarin diverse sociaal-culturele activiteiten plaatsvinden: Het wijkcentrum Citadel in de wijk Broekpolder; de buurtcentra De Stut en d'Evelaer in het zuidoostelijke respectievelijk noordwestelijke deel van de gemeente.

Bovenstaande buurtcentra hebben met name een wijkgerichte functie.

3 buurtcentra in/rond het centrumgebied van Heemskerk:

- De Schuilhoek
- Het Spectrum
- De Jansheeren

Het buurthuiswerk in deze 3 centraal gelegen centra wordt door Welschap uitgevoerd en heeft zowel een wijkgerichte als een gemeente-brede functie. Overwogen wordt om 1 van deze 3 op relatief korte afstand van elkaar gelegen buurtcentra te sluiten. Dit betekent een besparing op huisvestingslasten voor en de personele inzet in het te sluiten buurtcentrum. Om hiertoe te kunnen besluiten zal een nader onderzoek plaatsvinden naar de doelmatigheid en efficiency van deze 3 centraal gelegen buurthuizen.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		50	100	100	100
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo		50	100	100	100

Toelichting:

Genoemd bedrag is gebaseerd op de subsidiëring van de activiteiten en/of de huisvestingslasten.

Wat zijn de kansen?

Deze maatregel heeft een financieel effect (besparing).

Sluiting van 1 van de buurtcentra kan betekenen dat herbestemming moet plaatsvinden van het te sluiten gebouw c.q. de ondergrond daarvan. Dit biedt mogelijkheden voor andere functies. Hoe die mogelijkheden er uit zien en welke (financiële) kansen er zijn, verschilt per locatie en vergt een nadere verkenning.

Wat zijn de risico's?

Afhankelijk van de - per buurthuis verschillende - eigendomssituatie: leegstand, derving van inkomsten.

Impact op het maatschappelijk effect

In de buurtcentra vinden tal van maatschappelijke activiteiten plaats. Een groot deel van die activiteiten en groepen zijn met name gericht op het betrekken en activeren van buurtbewoners die om een of andere reden kwetsbaar zijn. Zowel de activiteiten als de buurtcentra zelf worden door vrijwilligers gerund. Wel zijn er beroepskrachten werkzaam om alle vrijwilligers te begeleiden bij zowel de activiteiten als de beheertaken.

De consequentie van het sluiten van 1 van de 3 buurtcentra is een mogelijke versobering van het (preventieve) voorzieningen- en activiteiten aanbod, de sociale samenhang en de leefbaarheid in de wijk, met name voor kwetsbare buurtbewoners.

Impact op de organisatie (frictie)

Subsidies mogen niet zomaar worden gestopt, maar moeten worden afgebouwd op grond van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Wat is het plan van aanpak?

Deze maatregel vereist nader (keuze)onderzoek. Dit kan plaatsvinden in de 2e helft van 2020. Met het oog op de zorgvuldigheid wordt de subsidie na keuze gefaseerd afgebouwd.

11. Beëindiging subsidie Culturele Cirkel

Amendement 7 Culturele Cirkel

Maatregel 11. Beëindiging subsidie Culturele Cirkel gewijzigd vastgesteld.

Titel van de maatregel

Continuering subsidie Culturele Cirkel onder voorwaarden.

Omschrijving van de maatregel

De maatregel betreft het continueren van de subsidie van de Culturele Cirkel maar zet wel een stip op de horizon voor wat betreft continuering na 2024.

De Culturele Cirkel dient dit jaar nog een meerjarenplan 2021-2024 in te dienen bij de gemeente. Dit plan dient als basis voor de subsidietoekenning tot en met 2024 en stelt het college en deze raad in staat op de hoogte te blijven van de plannen en ontwikkelingen van de Culturele Cirkel op deze nieuwe locatie in de komende jaren. In het meerjarenplan moeten duidelijke kaders en doelen opgetekend worden voor wat betreft het bereiken van nieuwe doelgroepen, beoogde samenwerkingsverbanden, beoogd aantal voorstellingen en beoogd exploitatieresultaat. De Culturele Cirkel bekijkt in samenspraak met het college of hier duidelijke indicatoren voor opgesteld kunnen worden, om zodoende de voortgang en groei van de Culturele Cirkel in de loop van de jaren te kunnen monitoren.

Jaarlijks legt de Culturele Cirkel in een beknopte rapportage verantwoording af over te bereiken effecten, uit te voeren activiteiten, te bereiken doelgroep, kwaliteit van de uitvoering en de behaalde resultaten in relatie tot het meerjarenplan 2021-2024.

Ook spant de Culturele Cirkel zich in om in te zetten op samenwerking met andere culturele instellingen. Niet alleen op de inhoud, zoals verwacht mag worden, maar ook op de uitvoering met als doel operationele kosten onder controle te krijgen en wellicht te verkleinen. Per 2024 zou het een besparing kunnen opleveren.

In het najaar van 2024 legt het college aan de raad een voorstel voor m.b.t. het al dan niet continueren van de subsidie van de Culturele Cirkel.

De raad laat het daarbij aan het college om te bepalen of deze subsidiekorting nader wordt gepreciseerd en toegerekend aan delen van de jaarlijkse subsidieverstrekking aan het Cultuurhuis. Daarbij wordt meegegeven dat de Culturele Cirkel en het Cultuurhuis gezamenlijk kunnen kijken naar mogelijkheden tot samenwerking. Die kunnen kostenvoordelen (synergie) opleveren.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Structurele besparing	0	0	0	0	0	Pm
Incidentele besparing						
Extra inkomsten						
Investeringskosten						
Saldo	0	0	0	0	0	Pm

Wat zijn de kansen?

Voorgestelde manier van subsidiering en verantwoording zet de raad in de positie om de subsidie gefundeerd te verstrekken en de Culturele Cirkel in de positie om deze te verantwoorden. De raad en het college wordt meegenomen door de jaarlijkse verantwoording in hun ambities en doelstellingen.

Wat zijn de risico's?

Geen, buiten het feit dat de subsidie niet gegarandeerd blijft tot in de verre toekomst.

Impact op het maatschappelijke effect

Geen.

Wat is het plan van aanpak?

Zoals hierboven beschreven.

12. Onderschrijding subsidiëring sportverenigingen

Titel van de maatregel

Onderschrijding budget sportverenigingen.

Omschrijving van de maatregel

Er is sprake van een onderschrijding in 2020 met betrekking tot de subsidiëring van sportverenigingen.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing					
Incidentele besparing	80				
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo	80				

Wat zijn de kansen?

Dit is een financiële maatregel. Het betreft budget dat in 2020 niet zal worden ingezet, omdat er eerst per 2021 een subsidiegrondslag voor zal zijn.

Wat zijn de risico's?

Geen.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen, het gaat alleen om 2020. Per 2021 wordt het budget structureel ingezet voor de realisering van de doelstellingen van het beleidsplan Sport en Bewegen 2020-2023 Heel Heemskerk beweegt!. Daarin wordt aangegeven dat verenigingen een belangrijke maatschappelijke meerwaarde hebben. Het is van belang hen toekomstbestendig te maken.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing.

Wat is het plan van aanpak?

De maatregel kan direct plaatsvinden.

13. Verlaging budget subsidie extra doelgroepen sport

Titel van de maatregel

Verlaging budget subsidies extra doelgroepen sport.

Omschrijving van de maatregel

In het beleidsplan Sport en Bewegen 2020-2023 Heel Heemskerk beweegt! is de keuze gemaakt om meer in te zetten op doelgroepen die meer ondersteuning nodig hebben. Senioren, Uniek Sporten (sporters met een beperking) en deskundigheidsbevordering vrijwillig kader bij sportverenigingen Deze subsidiemogelijkheid is nieuw; criteria worden uitgewerkt. De maatregel houdt in dat het budget met € 20.000,- wordt verlaagd van € 95.000,- tot € 75.000,-.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing	20	20	20	20	20
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo	20	20	20	20	20

Toelichting:

Zie omschrijving.

Wat zijn de kansen?

Dit is een uitsluitend financiële maatregel. De inzet op het vlak van betreffende doelgroepen blijft in stand met inzet van extra middelen.

Wat zijn de risico's?

Geen, de regeling is nog niet gestart.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen, de regeling moet nog starten.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing.

Wat is het plan van aanpak?

De maatregel kan direct worden uitgevoerd.

14. Minder formele speelruimte

Titel van de maatregel

Minder formele speelruimte.

Omschrijving van de maatregel

Minder inzet op formele speelplekken en meer inzet op (natuurlijke) ontmoetingsplekken/buurtplekken voor alle leeftijden. Behoud van grote formele speelplekken op buurniveau, om zodoende de 400 meter loopafstand te kunnen borgen naar een speelplek. De kleinere formele speelplekken afwaarderen. Deze kunnen omgevormd worden naar een mogelijke buurtplek indien dit gewenst is door de buurt.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Structureel levert dit bezuinigingen op. Voornamelijk op de onderhoudskosten en om het krediet op de vervangingskosten voor de speelplekken die we over 15 jaar afschrijven niet te veel te laten oplopen. Echter met het opruimen van de speelplekken zijn kosten gemoeid. Daarnaast vraagt het veel participatie-uren om de overgebleven plekken een nieuwe invulling te geven voor de buurt.

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		23	6	9	12
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo		23	6	9	12

Toelichting:

- Keuze maken welke plekken behouden, welke plekken opruimen.
- Plekken behouden; geschikt maken voor 0-12 jaar. (JOGG 400 meter loopafstand)
- Enkele van de te behouden plekken aanwijzen als natuurspeelplek, waardoor de investeringskosten minder hoog zijn dan voor een traditionele speelplek. De onderhoudskosten voor een natuurspeelplek zijn echter veelal hoger.
- Enkele (sport)plekken aanwijzen voor 12+ en deze geschikt maken. (fietsafstand 1.500 meter)
- Plekken opruimen; met omwonenden in gesprek hoe de openbare ruimte in te vullen, zodat deze plek een 'mogelijke' buurtplek kan worden.

Wat zijn de kansen?

Meer verscheidenheid in de buurten, meer gecentreerde speelplekken voor kinderen 0-12 jaar. En meer buurtplekken die ook gebruikt worden door bewoners.

Wat zijn de risico's?

Inwoners rondom de speelplekken die weggaan kunnen zich benadeeld voelen. De natuurspeelplekken zijn niet altijd zonder vies te worden bespeelbaar en er kunnen veel meldingen binnenkomen van inwoners die een zandbak zien voor een kattenbak en daarbij bang zijn voor parasieten. Maatregel die genomen dient te worden is dat het speelzand 1 tot 2 x per jaar gereinigd wordt en elke 5 jaar? vervangen dient te worden.

Impact op het maatschappelijk effect

Inwoners moeten verder lopen naar een speelplek. Maar op de speelplek kunnen ze wanneer deze goed is ingericht langer verblijven.

Impact op de organisatie (frictie)

Wat dient te veranderen is dat niet alle aanvragen van inwoners meer ingewilligd kunnen worden en dat er zwaarwegende keuzes gemaakt dienen te worden.

Wat is het plan van aanpak?

De planning loopt over meerdere jaren. Maar dit moet ongeveer gebeuren;

- Plan maken welke speelplekken behouden:
 - ❖ 0-12 jaar traditioneel (max 400 meter lopen).
 - ❖ 0-12 jaar natuurspeelplek (max 400 meter lopen).
 - ❖ 0-12 jaar ravotplek, zonder speeltoestellen.
 - ❖ 12+ jaar sport/speelplek (ca. 1500 meter fietsen).
 - ❖ Ouderen ontmoetingsplek?
- Randvoorwaarden:
 - ❖ Onderhoudsarm.
 - ❖ 15 jaar afschrijving op toestellen en kunstgras ondergronden.
 - ❖ 5 jaar? afschrijving op zandondergronden.
 - ❖ Milieubestendig (hitte, water, droogte) en biodiversiteit.
 - ❖ Buurtplek voor verblijf van minimaal 10 minuten – 30 minuten.

15. Minder Jongeren Ontmoeting Plekken (JOP)

Titel van de maatregel

Minder Jongeren Ontmoeting Plekken (JOP).

Omschrijving van de maatregel

De jongeren ontmoetingsplekken worden niet vervangen wanneer deze zijn afgeschreven of vernield.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Vooraf worden geen extra investeringskosten gemaakt.

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing			10	10	10
Incidentele besparing	5	5			
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo	5	5	10	10	10

Toelichting:

Voor 2020 betekent dit dat de JOP Duitslandlaan en Vlaskamp niet vervangen worden.

Wat zijn de kansen?

Besparing op jongeren ontmoetingsplekken.

Wat zijn de risico's?

Wanneer we minder ontmoetingsplekken hebben speciaal voor jongeren is de kans groot dat jongeren gaan zwerven door de woonwijken en gaan hangen in de speelplekken. Hierdoor kunnen omwonenden overlast ervaren door geluid of achtergebleven vuil in de speelplekken.

Impact op het maatschappelijk effect

Als er minder verzamelplekken voor jongeren zijn dan kunnen instellingen als Welschap en de jongerenwerkers de jongeren minder makkelijk bereiken dan wanneer er meerdere groepen gebruikmaken van verschillende voorzieningen. En er kan meer overlast in de nabije omgeving ontstaan.

Impact op de organisatie (frictie)

Handhaving kan geen gebruik meer maken van verzamelpunten van jongeren, waardoor het lastiger wordt om groepen aan te spreken. Ook kan het niet investeren in JOP's leiden tot meer klachten van inwoners omdat jongeren kunnen gaan zwerven en gebruik kunnen gaan maken van de speelplekken voor jongere kinderen.

Wat is het plan van aanpak?

Niet meer investeren in nieuwe jongeren ontmoetingsplekken en slechts enkele plekken aanwijzen die de gemeente wel wil behouden.

16. Kunstobjecten openbare ruimte verkopen/adopteren

Titel van de maatregel

Kunstobjecten openbare ruimte verkopen/adopteren.

Omschrijving van de maatregel

Kunstobjecten afstoten en geen (jaarlijks) onderhoud meer uitvoeren aan de kunstobjecten. De kunstobjecten worden niet meer schoongemaakt of hersteld.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		10	10	10	10
Incidentele besparing		5	5	5	5
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo		15	15	15	15

Toelichting:

Jaarlijks kost het onderhoud ca. € 10.000,-. Ook worden er jaarlijks reparaties en onvoorziene werkzaamheden uitgevoerd voor ca. € 5.000,-. Er moet vooraf onderzocht worden of het niet meer onderhouden van de kunstwerken kosten met zich meebrengt voor de kunstenaars.

Investering/kosten: Mogelijk zijn er kosten verbonden aan het verkopen, verplaatsen of laten weghalen van de kunstobjecten. Dit is afhankelijk van de keuze die gemaakt gaat worden.

Wat zijn de kansen?

Geen jaarlijkse kosten meer voor het onderhouden van de kunstobjecten. Hierbij vervalt de verantwoordelijkheid van de gemeente bij schade en diefstal.

Wat zijn de risico's?

De kunstobjecten verslechteren en dit komt niet ten goede van het beeldkwaliteit. De kunstenaar dient akkoord te gaan met de maatregelen.

Impact op het maatschappelijk effect

Bij geen onderhoud zal het beeldkwaliteit verslechteren. Dit kan voor ergernis zorgen bij inwoners, bedrijven en instellingen van Heemskerk.

Impact op de organisatie (frictie)

Er moet onderzocht worden of de kunstwerken verkocht of afgestoten kunnen worden. Het functiebestanddeel beheerder kunstobjecten vervalt binnen het team.

Wat is het plan van aanpak?

De 1e stap is kijken of het juridisch mogelijk is de kunstwerken te verkopen of af te stoten. Het is van groot belang om de kunstenaars erbij te betrekken.

17. Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten

Titel van de maatregel

Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten: beëindiging.

Toelichting regeling

Ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie kan een financiële tegemoetkoming verstrekt worden aan inwoners die als gevolg van een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen aannemelijke meerkosten hebben en die een inkomen hebben lager dan of gelijk aan 120% van het sociaal minimum. De regeling is een niet wettelijke taak (bovenwettelijk begunstigd beleid). De hoogte van de tegemoetkoming is nu € 285,- per jaar/per inwoner.

Omschrijving van de maatregel

De maatregel houdt in dat deze niet wettelijke taak (bovenwettelijk begunstigd beleid) wordt beëindigd.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		99	99	99	99
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo		99	99	99	99

Toelichting:

In 2019 hebben in totaal 348 inwoners een tegemoetkoming ontvangen, hiermee is een totaalbedrag van € 99.180,- uitgekeerd. Dit gebruiken we als basis voor de besparing.

Als alternatief kan ook gekozen worden om de hoogte van het toe te kennen bedrag naar beneden bij te stellen. Bij een verstrekking van € 100,- per jaar betekent dit een besparing van: € 64.000,- structureel. Bij een verstrekking van € 200,- per jaar betekent dit een besparing van: € 30.000,- structureel.

Er dient rekening te worden gehouden met een redelijke overgangstermijn. Dit betekent dat wijzigingen of afschaffing per 1 januari 2021, vóór 1 juli 2020 bekend moeten worden gemaakt. Indien bekendmaking vóór 1 juli 2020 niet haalbaar is, schuift de structurele besparing in de tijd op. Bovenstaande berekening is gemaakt op basis van gelijkblijvende aantallen inwoners die gebruikmaken van de regeling.

Wat zijn de kansen?

De kansen zijn groot. Het betreft hier een niet-wettelijke taak (bovenwettelijk begunstigd beleid). In de overige gemeenten van de regio IJmond is deze regeling niet van toepassing.

Wat zijn de risico's?

Het feit dat het de doelgroep Chronisch zieken of gehandicapten met een inkomen tot 120% betreft kan invloed hebben op de besluitvorming.

Mensen met een laag inkomen zijn bij het afschaffen van deze tegemoetkoming echter niet verstoken van andere tegemoetkomingen. Zo kunnen medische kosten bijvoorbeeld ook worden opgevoerd als aftrekpost bij de aangifte IB.

Daarnaast kent ons minimabeleid een aantal vergoedingen voor noodzakelijke medische kosten.

Tevens wordt gewezen op de ondersteuning die wordt geboden in de vorm van de Collectieve ziektekostenverzekering. Er is dus een vangnet. Zie hiervoor het respectievelijke format.

Impact op het maatschappelijk effect

De impact voor 348 inwoners is dat zij geen jaarlijks bedrag of een lager bedrag ontvangen.

Impact op de organisatie (frictie)

Het verwerken van aanvragen en lopende toekenningen is zeer efficiënt ingeregeld. In de uitvoering gaat er op jaarbasis ongeveer 30 uur in om. De impact op de organisatie is daarom marginaal.

Wat is het plan van aanpak?

Besluitvorming: vóór juli 2020.

Communicatie naar gebruikers.

18. Beëindiging regeling hulp bij het huishouden voor mantelzorgers

Titel van de maatregel

Beëindiging regeling Hulp bij het huishouden voor mantelzorgers (HHM).

Toelichting regeling

De doelstelling van de regeling HHM is het bieden van ondersteuning aan mantelzorgers door inzet van huishoudelijke hulp op het adres van de mantelzorger. Iemand behoort tot de doelgroep als hij/zij:

- a Als mantelzorger geregistreerd staat bij de door de gemeente gecontracteerde aanbieder voor mantelzorgondersteuning.
- b Al langer dan 3 maanden zorgt voor een naaste met een chronische ziekte of een beperking.
- c Woont in de gemeente Heemskerk.
- d Minimaal 4 uur per week voor zijn/haar naaste zorgt.
- e Niet betaald wordt voor de zorg die hij/zij verleent.

Mantelzorgers kunnen vanaf 1 januari 2020 voor maximaal een half jaar en maximaal 3 uur in de 2 weken gebruikmaken van de regeling. HHM is een niet wettelijke taak (bovenwettelijk begunstigd beleid) die in de regiogemeenten niet meer wordt aangeboden. Het betreft inwoners die dreigen overbelast te raken.

Omschrijving van de maatregel

Het afschaffen van de regeling HHM, zijnde een niet-wettelijke taak. Hiermee wordt aangesloten bij de gemeenten in de regio, die deze regeling al eerder hebben beëindigd.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

In 2019 is er een bedrag van € 64.000,- uitgegeven aan de HHM vanuit het budget voor maatwerkvoorzieningen Wmo. Bij de berekening van de besparing wordt uitgegaan van dit bedrag.

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		64	64	64	64
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo		64	64	64	64

Toelichting:

Bij afschaffen van de regeling dient rekening te worden gehouden met het feit dat er overgangsrecht van toepassing is. Een besparing in 2021 is alleen volledig te behalen, indien de regeling vóór 1 juli 2020 wordt afgeschaft.

Wat zijn de kansen?

De kansen zijn groot. Het betreft hier een niet wettelijke taak (bovenwettelijk begunstigd beleid). In de regiogemeenten is de regeling al eerder beëindigd.

Wat zijn de risico's?

Het afschaffen van de regeling brengt met zich mee dat mantelzorgers die dreigen overbelast te raken, geen ondersteuning in het huishouden meer kunnen ontvangen. Dit kan met zich meebrengen dat zij hun mantelzorgtaken niet meer vol kunnen houden en dat daarom op een andere manier een beroep wordt gedaan op maatwerkvoorzieningen. Dit aantal is niet te kwantificeren.

Mantelzorgers hebben maximaal een half jaar recht op HHM. In verband met een wettelijke overgangsregeling van een half jaar, zullen er per saldo geen trajecten moeten worden stopgezet.

Impact op het maatschappelijk effect

Het afschaffen van de regeling brengt met zich mee dat mantelzorgers die dreigen overbelast te raken, geen ondersteuning in het huishouden meer kunnen ontvangen.

Op basis van het 'staande' Wmo-beleid is het echter wel mogelijk om bij aantoonbare overbelasting hulp bij het huishouden in te zetten. Tevens wijzen we op de overige inzet op het vlak van mantelzorgondersteuning. In verband met de integraliteit graag in relatie tot eventuele besparingen op het gebied van mantelzorgbeleid (jaarlijkse mantelzorgwaardering, inzet mantelzorgconsulent in het Sociaal Team en mantelzorgondersteuning) bekijken.

Terzijde: een verdere aanpassing (versoering) van uren en de lengte van de periode is overigens geen optie. Verdere versoering leidt tot inefficiëntie en planningsproblemen bij aanbieders die deze taak uitvoeren.

Impact op de organisatie (frictie)

Het toeleiden naar de HHM is efficiënt georganiseerd. De uitvoering ervan neemt op dit moment in totaal circa 20 uur op jaarbasis in beslag. De impact op de organisatie is daarom zeer marginaal.

Wat is het plan van aanpak?

- Intrekken van de betreffende beleidsregels (vóór 1 juli a.s.).
- Communicatie naar gebruikers.
- Communicatie naar partners in het veld (aanbieders + MaatjeZ).

19. Beëindiging bijdrage onderwijsbegeleiding

Titel van de maatregel

Beëindigen bijdrage onderwijsbegeleiding.

Omschrijving van de maatregel

Schoolbesturen ontvangen via een rijksvergoeding middelen voor schoolbegeleiding. Hierdoor is de gemeentelijke bijdrage niet langer noodzakelijk.

Toelichting

Met de beschikbaar gestelde middelen voor schoolbegeleiding kunnen scholen leerlingen bijvoorbeeld laten testen op het gebied van intelligentie, dyslexie, dyscalculie en ADD/ADHD.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		94	94	94	94
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo		94	94	94	94

Toelichting:

Zie omschrijving.

Wat zijn de kansen?

Dit is een uitsluitend financiële maatregel.

Wat zijn de risico's?

Geen, de inhoudelijke inzet blijft in stand. Bekostiging vindt plaats door het Rijk.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen, de inhoudelijke inzet blijft in stand. Bekostiging vindt plaats door het Rijk.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing.

Wat is het plan van aanpak?

Het stopzetten van de subsidie is reeds besproken met de schoolbesturen tijdens een OOGO/LEA (op overeenstemming gericht overleg/lokale educatieve agenda). Er is afgesproken dat het schooljaar 2019-2020 als overgangsjaar dient. De schoolbesturen konden zich hierin vinden. De maatregel kan per 2021 plaatsvinden.

20. Subsidie ten behoeve van activering (door Welschap)

Titel van de maatregel

Subsidie ten behoeve van activering (door Welschap).

Omschrijving van de maatregel

De maatregel betreft het besparen van de ruimte die in het budget ten behoeve van de activering van uitkeringsontvangers door Welschap aanwezig blijkt.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing	20	20	20	20	20
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo	20	20	20	20	20

Wat zijn de kansen?

Dit is een uitsluitend financiële maatregel.

Wat zijn de risico's?

Niet van toepassing.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen, de activeringsmogelijkheden en het voorkomen van sociaal isolement van kwetsbare inwoners blijven gehandhaafd. Trajecten die starten met activering leiden in een aantal gevallen tot bijvoorbeeld Vrijwilligerswerk of parttime betaald werk.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing.

Wat is het plan van aanpak?

De maatregel kan per direct plaatsvinden.

21. Lagere bijdrage gemeenschappelijke regeling IJmond Werkt!

Titel van de maatregel

Lagere bijdrage Gemeenschappelijk Regeling IJmond Werkt!.

Omschrijving van de maatregel

Als gevolg van de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling IJmond Werkt! is sprake van een andere verdeelsleutel voor wat betreft de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Dit leidt voor Heemskerk tot een lagere bijdrage dan voorheen.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		31	56	75	92
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo		31	56	75	92

Wat zijn de kansen?

Dit is uitsluitend een financiële maatregel.

Wat zijn de risico's?

Niet van toepassing.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen, alleen de gemeentelijke bijdrage wijzigt.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing.

Wat is het plan van aanpak?

De maatregel gaat in in 2021.

22. Overschot gemeenschappelijke regeling IJmond Werkt!

Titel van de maatregel

Overschot IJmond Werkt!.

Omschrijving van de maatregel

Gebleken is dat er sprake is van (structurele) ruimte in de begrotingspost voor IJmond Werkt!. Rekening houdend met mogelijk nieuw beleid, c.q. eventuele nieuwe ontwikkelingen kan een deel hiervan als bezuiniging worden meegenomen.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		100	200	300	300
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo		100	200	300	300

Wat zijn de kansen?

Dit is een financiële maatregel: de begrotingspost biedt ruimte.

Wat zijn de risico's?

De maatregel kan, hoewel rekening is gehouden met zowel de meerjarenbegroting van IJmond Werkt! als met mogelijke kosten van nieuw beleid, de ruimte van dit laatste beperken.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen, als de gestelde doelen bereikt blijven worden.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing.

Wat is het plan van aanpak?

De maatregel kan per 2021 plaatsvinden.

23. Overschot collectieve ziektekostenverzekering

Titel van de maatregel

Overschot collectieve ziektekostenverzekering.

Omschrijving van de maatregel

Gebleken is dat er sprake is van (structurele) ruimte in het budget voor de collectieve ziektekostenverzekering. Rekening houdend met een mogelijke toename van het gebruik - onder andere ook in relatie tot het voorstel om de tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten te beëindigen - kan een deel van de ruimte als bezuiniging worden meegenomen.

De collectieve ziektekostenverzekering is gericht op mensen met een laag inkomen (tot 130% bijstandsnorm). Het omvat onder meer een bijdrage voor de premie, gratis meeverzekerd zijn van kinderen en een vergoeding voor de eigen bijdrage Wmo. Ook is het eigen risico meeverzekerd.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x €1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing	70	70	70	70	70
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo	70	70	70	70	70

Toelichting:

Geen.

Wat zijn de kansen?

Dit is een financiële maatregel: de begrotingspost biedt ruimte.

Wat zijn de risico's?

De collectieve zorgverzekeringen staan onder druk doordat steeds meer verzekeraars deze niet meer willen afsluiten.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen, het aanbod wordt gecontinueerd.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing.

Wat is het plan van aanpak?

De maatregel kan per 2020 plaatsvinden.

24. Beëindiging regeling Duurzame gebruiksgoederen

Titel van de maatregel

Beëindiging regeling Duurzame gebruiksgoederen.

Omschrijving van de maatregel

De maatregel betreft het afschaffen van een inkomensoverdracht voor minima.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing	Vergoedingen	200	200	200	200
Structurele besparing	Uitvoering	5	5	5	5
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investerings/kosten	BB	50	50	50	50
Saldo		155	155	155	155

Toelichting:

Bij de berekening van de besparing is uitgegaan van het gebruik. Een deel van de kosten verplaatst zich naar Bijzondere Bijstand in de vorm van extra verstrekkingen (ca. € 30.000,-) en extra personele lasten (ca. € 20.000,-). Deze laatste zijn hoger dan bij de huidige regeling.

Wat zijn de kansen?

Dit is een generieke regeling voor minima die het inkomen ophoogt. De regeling vergoedt ook niet-noodzakelijke kosten. Afschaffing biedt de mogelijkheid iets te doen aan de armoedeval. De verschuiving in ondersteuning richting Bijzondere Bijstand leidt er tevens toe een verschuiving plaatsvindt van een generieke verstrekking naar een individuele verstrekking. Dit biedt de mogelijkheid van maatwerk.

Wat zijn de risico's?

Mogelijk minder ondersteuning doelgroep.

Impact op het maatschappelijk effect

Verlaging van het inkomen voor minima in Heemskerk met € 270,-/€ 420,- per jaar (netto). De maatregel brengt met zich mee dat de doelgroep die voor een vergoeding in aanmerking kleiner wordt.

Impact op de organisatie (frictie)

Het leidt tot meer inzet in de uitvoering (arbeidsintensiever).

Wat is het plan van aanpak?

- Besluit over beleidswijziging.
- Communicatie.

De maatregel kan per 2021 plaatsvinden.

25. Verlagen budget cliëntparticipatie

Titel van de maatregel

Verlagen budget cliëntparticipatie.

Omschrijving van de maatregel

De Participatieraad organiseert de participatie van inwoners in een vroegtijdig stadium. Zij vervult een procesrol en zorgt dat inwoners die inhoudelijk deskundig zijn bij beleidsontwikkeling binnen het Sociaal domein worden betrokken.

Binnen de begrotingspost voor de inzet van de Participatieraad blijkt structureel ruimte te zijn.

De maatregel houdt in dat de betreffende ruimte als besparing wordt ingeboekt.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing	15	15	15	15	15
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo	15	15	15	15	15

Toelichting:

Zie omschrijving.

Wat zijn de kansen?

Dit is uitsluitend een financiële maatregel door een besparing op dat gedeelte van het budget dat niet benodigd blijkt.

Wat zijn de risico's?

Niet van toepassing.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen, de Cliëntenparticipatie blijft gehandhaafd.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing.

Wat is het plan van aanpak?

De maatregel kan per direct plaatsvinden.

26. Middelen toegang arbeid doelgroep laten vervallen

Titel van de maatregel

Vervallen middelen toegang arbeid doelgroep.

Omschrijving van de maatregel

Zoals in het Coalitieakkoord opgenomen heeft de gemeente een belangrijke voorbeeldfunctie in het werven van mensen met een beperking. De gemeente speelt hierbij een actieve rol en stelt in dit kader vacatures beschikbaar voor de doelgroep.

Gebleken is dat de gemeente, ook zonder dat het hiervoor beschikbare budget wordt ingezet, uitvoering geeft/kan geven aan deze rol en weet te voldoen aan gestelde normen. Het betreffende budget kan in dat kader worden bespaard.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing	120	120	120		
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo	120	120	120		

Toelichting:

Zie omschrijving.

Wat zijn de kansen?

Dit is uitsluitend een financiële maatregel.

Wat zijn de risico's?

De urgentie om op dit gebied een actieve rol te blijven vervullen en vacatures beschikbaar te stellen voor de mensen met een beperking zou kunnen afnemen. Daarnaast is de vraag of de organisatie de beoogde toename van garantiebanen kan betalen uit de reguliere loonkostenbegroting.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen, als de gemeente actief de werving van mensen met een beperking invulling geeft.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing.

Wat is het plan van aanpak?

De maatregel kan per direct plaatsvinden.

27. Oneigenlijk grondgebruik/verkoop groen

Titel van de maatregel

Oneigenlijk grondgebruik/verkoop groen.

Omschrijving van de maatregel

Afstoten oneigenlijk in gebruik genomen openbaar groen.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing					
Incidentele besparing		25	25	25	25
Extra inkomsten		4	4	4	4
Investerings/kosten		9	9	9	9
Saldo	NB	20	20	20	20

Toelichting:

Naar schatting gaat het om 14.000 m² waarvan ca. 6.000 m² met nutsvoorzieningen. Gronden met nutsvoorzieningen kunnen onder voorwaarden uitgegeven worden. Er zijn te weinig gegevens bekend. Extra inkomsten betreft jaarlijkse extra huuropbrengsten. Investerings/kosten betreffen de juridische bijstandskosten.

Wat zijn de kansen?

Er zijn 2 manieren om oneigenlijk grondgebruik op te lossen. Bij verkoop is er een éénmalige opbrengst, bij verhuur een jaarlijkse. Hiermee voorkom je toenemende kosten voor onderhoud groen dat niet efficiënt is in beheer.

Wat zijn de risico's?

Eigenaren willen grond teruggeven waardoor de gemeente kosten moet maken om er weer plantsoen van te maken. Dit druist in tegen het vastgestelde kader in het Groenbeleidsplan.

Impact op het maatschappelijk effect

Dat kan divers zijn. Er zijn inwoners die heel graag hun perceel willen uitbreiden met grond van de gemeente. En koop leidt tot meer gebruiksmogelijkheden. En het is eerlijker om voor grond die je in gebruik neemt te betalen (zowel huur als koop).

Impact op de organisatie (frictie)

Het vraagt een arbeidsintensieve aanpak met veel klantcontact. Taakveld grondzaken kan deze taak nu niet uitvoeren met de huidige bezetting. Bestaande kaders moeten worden aangepast. Vraagt ook inspanning van Team Realisatie en Beheer.

Wat is het plan van aanpak?

Is in verkenningfase.

29. Uittreden Mobiliteitsfonds van het ODIJ

Titel van de maatregel

Uittreden convenant Mobiliteitsfonds ODIJ.

Omschrijving van de maatregel

Het betreft een samenwerkingsverband met Velsen, Beverwijk en Heemskerk. De verwachting is dat het instellen van een Mobiliteitsfonds de kans op cofinanciering van regionale mobiliteitsprojecten vanuit provincie en Rijk vergroot (multiplier effect) doordat de IJmond projecten en maatregelen nastreeft met draagvlak en financiële slagkracht. De 3 gemeenten dragen totaal jaarlijks € 417.000,- bij aan het fonds (het Heemskerkse aandeel aan het fonds bedraagt € 87.000,- (21%)). Dit is voldoende om het totaalbedrag van het met het fonds te sparen bedrag van 6,7 miljoen euro over een periode van 16 jaar te sparen.

De meeste investeringen vallen buiten de gemeente Heemskerk, zoals het in stand houden van een 2e veerpont (al houdt verkeer niet op bij de gemeentegrens). Daarnaast worden er vanuit het Mobiliteitsfonds enkele programma's gefinancierd waaronder IJmond Bereikbaar.

Projecten in Heemskerk die gebruik kunnen maken van een kleine bijdrage uit het Mobiliteitsfonds is bijvoorbeeld het Heemskerkse gedeelte van de IJmondiale doorfietsroute.

Het uittreden uit het convenant levert een besparing op van € 87.000,-. Gemeentelijke projecten kunnen dan echter geen gebruik meer maken van een bijdrage uit het fonds. Maar de gemeentelijke bijdrage is veel hoger dan wordt teruggefinancierd. Het uittreden bespaart ook de overhead die nu zijn invulling vindt bij de Omgevingsdienst IJmond.

De meerwaarde van het fonds zit hem in de inspanningsverplichting die IJmondiaal gezamenlijk is afgesproken, het te creëren spaarpotje waaruit IJmondiale verkeersknelpunten kunnen worden gefinancierd en het stimuleren van inwoners en bedrijfsleven om te kiezen voor alternatieve vervoersvormen.

Of de kans op cofinanciering vanuit provincie en Rijk hoger is bij een gezamenlijk fonds valt te betwijfelen. Waar nodig zou voor dergelijke projecten gezamenlijk opgetrokken kunnen worden naar provincie en Rijk.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		87	87	87	87
Incidentele besparing		0	0	0	0
Extra inkomsten		pm	pm	pm	pm
Investeringen/kosten					
Saldo		87	87	87	87

Toelichting:

De exacte besparing is lastig te geven want een gedeelte van de aan te leggen projecten kunnen cofinanciering krijgen uit het Mobiliteitsfonds (vestzak-broekzak). Vermoed wordt dat dit voor Heemskerk ongeveer 20% van de gemeentelijke bijdrage zal zijn. Omdat deze bijdragen nog nergens zijn ingerekend is het voordeel ten opzichte van de begroting € 87.000,-.

Wat zijn de kansen?

Het uittreden uit het convenant is voornamelijk een bestuurlijk issue. Willen de gemeenten blijven samenwerken met gebruikmaking van een gezamenlijke spaarpot of wordt dit per project bekeken.

Het instellen van een omgevingsplan zorgt ervoor dat er geen regionale visie meer opgesteld kan worden. De Mobiliteitsvisie zal daardoor uitgedaald moeten worden naar een regionale uitvoeringsagenda.

Wat zijn de risico's?

Een risico is dat IJmondse verkeersknelpunten minder kansrijk worden op uitvoer. De projecten liggen veelal buiten Heemskerk, al worden zij mogelijk wel gebruikt door de Heemskerkse inwoners. Een 2e risico is dat stimuleringsmaatregelen vanuit IJmond Bereikbaar moeilijker van de grond komen, omdat deze maatregelen gemeentegrensoverschrijdend zijn, en overeenstemming tussen gemeenten zal moeten worden bereikt over de te leveren financiële bijdrage per gemeente.

Impact op het maatschappelijk effect

Het voornaamste risico is het wegvallen van stimuleringsmaatregelen.

Impact op de organisatie (frictie)

Binnen de gemeente Heemskerk zal er weinig veranderen. Het zal bij de Omgevingsdienst IJmond de grootste wijziging geven, omdat vanuit die organisatie de processen worden begeleid. Deze frictiegevolgen zijn qua kosten niet bekend.

Wat is het plan van aanpak?

Dat zal verder moet worden onderzocht. Alle projecten kunnen weer volledig in financieel beheer bij de gemeenten liggen. Voor stimuleringsmaatregelen (IJmond Bereikbaar) zou wel iets gezamenlijks in stand kunnen blijven, maar dan zit je veel meer op gedragswijzigingen van de inwoners en bedrijven. Indien het college hier verder onderzoek naar wil, dan kan dit ambtelijk besproken worden tussen de gemeenten. Bestuurlijk zal de consequentie van eenzijdig stoppen besproken moeten worden. Daarnaast zit er nu geld in het spaarpotje. Er zal gekeken moeten worden wat daarmee te doen. Kortom; er is nog actie nodig voor een goede aanpak.

30. Overdekte oplaadfaciliteiten voor fietsen

Titel van de maatregel

Oplaadfaciliteiten overdekt voor fietsen.

Omschrijving van de maatregel

Deze maatregel vloeit voort uit het Coalitieakkoord. Zowel in het centrum als bij station Heemskerk worden (bewaakte) overdekte stallingsmogelijkheden met oplaadfaciliteiten, met het oog op realisatie, onderzocht. Er is nog geen onderzoek gedaan naar deze maatregel. Het idee hierachter is dat het fietsgebruik gestimuleerd gaat worden.

In het centrum verblijven de bezoekers voor korte duur, het is niet te verwachten dat de bezoekers in die tijd hun elektrische fiets gaan opladen. Bij het station zal de fiets langer staan, echter de afstand tussen station en woning is gering. Het is daarom niet te verwachten dat er veel behoefte is aan fietsoplaadpunten bij het station. Daarnaast wordt het stationsgebied op korte termijn heringericht. Het lijkt zinvol het onderzoek naar oplaadpunten hierop af te stemmen.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing					
Incidentele besparing	15				
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo	15				

Toelichting:

Is geen onderzoek naar gedaan.

Wat zijn de kansen?

Het vermoeden is dat slechts een klein aantal fietsers van de oplaadfaciliteiten gebruik gaat maken en dat de kosten niet opwegen tegen de gebruikerswens. Momenteel is er een oplaadplek voor fietsen op het Burgemeester Nielenplein, deze wordt niet gebruikt.

Wel zou een overdekte (bewaakte) fietsenstalling in centrum en bij station kansen bieden, maar hier is nader onderzoek voor nodig.

Wat zijn de risico's?

Er zijn niet direct risico's buiten politiek gemaakte statements.

Impact op het maatschappelijk effect

De maatregel heeft nauwelijks impact. Vooralsnog is het alleen een politieke vraag zonder onderbouwing.

Impact op de organisatie (frictie)

Geen veranderingen binnen de organisatie.

Wat is het plan van aanpak?

Eerst is er een behoefte-onderzoek nodig om te bepalen of de maatregel omarmd wordt door de inwoners en treinreizigers.

31. Buurtbus

Titel van de maatregel

Buurtbus, geen verdere invulling aan geven ter beperking van (meer)kosten.

Omschrijving van de maatregel

Maatregel vloeit voort uit het Coalitieakkoord. Intussen is onderzoek gedaan door een extern adviesbureau. Geadviseerd is geen buurtbus te laden rijden tussen station en centrum. College heeft dit besluit overgenomen en de wens uitgesproken tot oprichting van een Platform Vervoer. Er is incidenteel € 25.000,- beschikbaar gesteld voor nader onderzoek.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing					
Incidentele besparing	25				
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo	25				

Toelichting:

Onderzocht wordt of de vervoerspartijen in Heemskerk gezamenlijk een Platform Vervoer willen oprichten onder regie van de gemeente. In dit Platform zal worden besproken wat haalbaar is aan dienstverlening door de huidige vervoerders. Indien dit niet toereikend blijkt, is bestuurlijke acceptatie nodig, dan wel zal er nader onderzoek plaatsvinden hoe het aanvullend vervoer in Heemskerk verder te optimaliseren.

Het budget van € 25.000,- is in 2019 niet aangewend. In de besluitvorming behorende bij de Jaarrekening 2019 is voorgesteld dit budget via resultaatbestemming over te hevelen naar 2020.

Wat zijn de kansen?

Het platform Vervoer zal zorgen voor een betere afstemming tussen vervoerders en een betere dienstverlening aan de reiziger.

Wat zijn de risico's?

Er zijn niet direct risico's buiten politiek gemaakte statements.

Impact op het maatschappelijk effect

Het beter faciliteren van de reiziger is het hoofddoel dat bereikt dient te worden. Het laten rijden van een buurtbus zou een oplossing kunnen zijn, maar eerst moet met de vervoerders worden afgestemd hoe de huidige regelingen de reiziger beter kunnen faciliteren.

Impact op de organisatie (frictie)

Beleidsambtenaren nemen regierol in het reizigersvervoer.

Wat is het plan van aanpak?

Het Platform Vervoer zal vorm worden gegeven. Verder nog geen beeld wat de effecten zullen zijn.

32. Bamboe borden

Titel van de maatregel

Bamboe borden niet invoeren.

Omschrijving van de maatregel

Besparing mogelijk op bebording en bebakening door geen bamboe borden te gebruiken.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		15	15	15	15
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo		15	15	15	15

Toelichting:

Naar aanleiding van een motie is toegezegd dat budget aangevraagd zal worden voor het toepassen van bamboeborden. Deze middelen zijn aangevraagd in de Perspectiefnota.

Het niet uitvoeren van de motie toepassen bamboe verkeersborden kan een besparing opleveren. De kosten voor het toepassen en vervangen van de aluminium borden voor bamboe zijn vele malen hoger dan bij het indienen van de motie verwacht. De levensduur van de borden is niet zozeer afhankelijk van het bamboe of aluminium maar van de sticker die daarop bevestigd is.

Wat zijn de kansen?

Uitvoering geven aan de motie betreffende de reductie van borden versterkt de bezuinigingsmaatregel.

Wat zijn de risico's?

Vanuit verkeersveiligheid en APV moet voorzien worden in wettelijke bebording. Handhaving kan tot een juridisch geschil leiden met de gepaard gaande kosten.

Impact op het maatschappelijk effect

Voorbeeldfunctie van de gemeente op duurzaamheid.
Verkeersveiligheid en juridische onduidelijkheid.

Impact op de organisatie (frictie)

Geen.

Wat is het plan van aanpak?

Stoppen met het actief toepassen van bamboe in de bebording.

34. BTW meenemen in kostendekkendheid 100% tarieven

Titel van de maatregel

Kostendekkendheid riool- en afvalstoffenheffing.

Omschrijving van de maatregel

De BTW die de gemeente betaalt over de producten en diensten worden in de berekening van de tarieven in Heemkerk buiten beschouwing gelaten. Vanuit de regelgeving (het BBV) is dat wel toegestaan. De opbrengsten van de riool- en afvalstoffenheffing mogen niet hoger zijn dan de kosten die de gemeente maakt voor rioolonderhoud en afvalverwerking; dit is de zogenaamde kostendekkendheid. Deze mag niet hoger zijn dan 100%.

Omdat de regelgeving de ruimte biedt om de BTW in de heffing mee te nemen, is het voorstel om dat ook te gaan doen.

Voorgesteld wordt om de verhoging als volgt op te bouwen.

25% vanaf 2022

50% vanaf 2023

75% vanaf 2024

100% vanaf 2025

Als de te betalen BTW in de berekening meegenomen, is het percentage kostendekkendheid als volgt:

Rioolheffing 95%

Afvalstoffenheffing 83,2 %

Om een goed beeld te krijgen zijn de huidige heffingsbedragen (2020) verzameld.

Vergelijking met omliggende gemeenten

Tarief 2020	Heemskerk	Beverwijk	Velsen	Uitgeest	Castricum	Haarlem	Alkmaar
Afvalstoffenheffing 1 pph	261	195	319	206	222	257	176
Afvalstoffenheffing 2, 3 of meer pph	328	292	351	311	293	392	285
Rioolheffing basistarief	177	197	172	162	199	149	145

pph is persoon huishoudens

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing					
Incidentele besparing					
Extra inkomsten			289	578	867
Investeringskosten	10				
Saldo	-10		289	578	867

Toelichting:

Het totale bedrag aan BTW op afval en riool bedraagt € 1.156.163,-. Als dit bedrag gelijk volledig in het tarief wordt meegenomen, betekent dit uiteindelijk een aanzienlijke verhoging.

Daarom wordt een stapsgewijze opbouw voorgesteld. Elk jaar wordt 25% van de BTW in het tarief meegenomen, oplopend tot 100% in 2025.

Een stijging door 25% BTW opname in het tarief vertaalt zich in een jaarlijkse tariefstijging van € 18,- voor 1 persoonshuishoudens. En een jaarlijkse tariefstijging van € 22,- voor een 2 of meer persoonshuishoudens.

In de onderstaande tabel is de kostenstijging cumulatief opgenomen tot en met 2025.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BTW % in tarief		regulier	25%	50%	75%	100%
Tarief 1 pph	261	281	299	317	335	354
Tarief meer phh	328	353	376	398	421	444
Extra verhoging 1 pph			18	36	54	72
Extra verhoging meer pph			22	45	68	91

pph is persoons huishouden

De getoonde stijging komt dan in de jaren 2022, 2023, 2024 en 2025 voor. Daarna verloopt de stijging weer regulier met het indexeringspercentage.

Alternatief voorstel kan zijn om een deel van de BTW in de berekening van kostendekkendheid mee te nemen. Of de verhoging kan in nog kleinere stappen worden uitgevoerd. Er kan daarin nog gevarieerd worden.

Wat zijn de kansen?

Meer opbrengst van belastingen.

Wat zijn de risico's?

- Door deze herberkeningen zullen de lasten per eenheid toenemen voor inwoners en bedrijven, wat maatschappelijk ongenoegen kan geven.
- Vanwege de coronacrisis kan het zijn dat inwoners en bedrijven meer moeite krijgen om hun belasting te betalen. Dit kan tot gevolg kunnen hebben dat er meer invorderingstrajecten moeten worden uitgevoerd. Deze inkomstenderving zal in latere jaren meegenomen worden in de verhoging van het tarief.

Impact op het maatschappelijk effect

Vanwege de coronacrisis worden er nu landelijk en gemeentelijk maatregelen getroffen om de lasten van bedrijven te beperken. De economische gevolgen van de uitbraak van het coronavirus zijn nog niet te meten. Een verhoging van gemeentelijke lasten is een tegengestelde beweging hierop. Het maatschappelijke gevoel hierover zal niet positief zijn, maar door het geven van uitstel van betaling kan dit deels ondervangen worden.

Impact op de organisatie (frictie)

Verdere uitwerking voor de exacte berekening van nieuwe tarieven is nodig. Dit brengt eenmalige kosten met zich mee. Om de voorbereiding zorgvuldig te doen, wordt invoering in 2020 voor de tarieven van 2021 niet haalbaar geacht.

Wat is het plan van aanpak?

Als de raad instemt met deze maatregel, kan de wijziging doorgevoerd worden in de begroting van 2022 en verder. Voor de bedrijfsvoering heeft het geen consequenties.

35. Privatiseren begraafplaats en concessie crematorium

Titel van de maatregel

Begraafplaats privatiseren.

Dit betekent Eikenhof 1, Eikenhof 2 en de begraafplaats van de Nederlands Hervormde Kerk.

Omschrijving van de maatregel

Privatiseren van de begraafplaatsen in Heemskerk. De realisatie van een crematorium is een must voor het slagen van een volledige privatisering.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Vooraf worden kosten gemaakt voor onderzoek naar haalbaarheid en mogelijk juridische kosten met betrekking tot te verwachten bezwaren uit de omgeving.

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing			65	65	65
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo			65	65	65

Toelichting:

- De begraafrechten zijn toereikend om alle kosten, behalve loonkosten op te vangen.
- Minder fte bij de gemeente als volledig wordt geprivatiseerd. Voorwaarde is dat de opbrengst van de concessie (overname prijs) minimaal de boekwaarde compenseert (€ 879.000,-).

Wat zijn de kansen?

Als er ruimte komt om een crematorium met meerdere ovens te realiseren op Eikenhof 2 dan is de verwachting dat begrafenisondernemers geïnteresseerd zijn de begraafplaatsen te beheren.

Wat zijn de risico's?

Private bedrijfsvoering betekent ook het loslaten van (belasting) verordeningen. Dit zal zich vertalen in marktconforme tarieven, lees: waarschijnlijk hogere tarieven. Negatief imago.

Impact op het maatschappelijk effect

Bewoners in de omgeving van Eikenhof hebben in 2012 ernstig bezwaar gemaakt tegen de komst van een crematorium. Hierdoor is de realisatie ervan toen niet doorgegaan. De continue stijging van het percentage crematies t.o.v. begraven rechtvaardigt echter de realisatie van een crematorium waardoor een privatisering mogelijk kan plaatsvinden.

Impact op de organisatie (frictie)

Als volledige privatisering gerealiseerd wordt, zijn er weinig veranderingen nodig. De begraafprocessen verdwijnen. Uitvaarten van gemeentewege zullen door het Sociaal domein moeten worden uitgevoerd en zullen over budget moeten beschikken. Personeel zal functies niet meer kunnen uitoefenen. Er is een besparing op de formatie, uitgegaan kan worden 1 fte, schaal 8 begrafenisadministratie en 0,5 fte begraafplaatsbeheer schaal 6. Deze is met ingang van 2022 in de besparing meegenomen.

Wat is het plan van aanpak?

Eerst moet er onderzoek worden gedaan naar haalbaarheid en marktconsultatie.

36. Nestkasten

Titel van de maatregel

Nestkasten.

Omschrijving van de maatregel

Vanuit het Coalitieakkoord is tot en met 2022 budget voor nestkasten beschikbaar.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing					
Incidentele besparing		15	15		
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo		15	15		

Toelichting:

Vanuit het Coalitieakkoord is tot en met 2022 budget beschikbaar gesteld voor het plaatsen van nest- en schuilgelegenheden. Per jaar gaat het om een budget van € 15.000,-. Voor het jaar 2020 zijn reeds verplichtingen aangegaan voor dit onderwerp.

Voor het jaar 2021 en 2022 is het mogelijk dit budget niet aan te wenden en als bezuiniging op te voeren.

Wat zijn de kansen?

Niet van toepassing.

Wat zijn de risico's?

Dit gaat ten koste van de nest- en schuilgelegenheden voor dieren.

Impact op het maatschappelijk effect

Politieke ambitie/belofte wordt niet waargemaakt.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing. Marginale impact voor de organisatie.

Wat is het plan van aanpak?

Niet nodig.

37. Actualiseren investeringsschema

Titel van de maatregel

Actualiseren investeringsschema.

Omschrijving van de maatregel

Elk jaar bij het opmaken van de jaarrekening blijkt dat een deel van de in dat jaar geplande investeringen niet of niet geheel zijn gerealiseerd, en doorgeschoven wordt naar het volgende boekjaar. Dit betekent dat de investering niet wordt afgesloten en dat er in het daarop volgende jaar nog niet gestart wordt met het afschrijven op de investering. Dit heeft jaarlijks een incidenteel voordeel in de begroting tot gevolg. Als deze taakstelling wordt opgenomen in de begroting, is het voordeel structureel. Dat kan door het actualiseren en beter faseren van het investeringsschema.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing		150	150	150	150
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo		150	150	150	150

Toelichting:

De hoogte van deze vrijval van afschrijvingslasten varieert jaarlijks. De € 150.000,- in bovenstaand overzicht vormt naar onze mening een veilige ondergrens op basis van de cijfers van afgelopen jaren.

Wat zijn de kansen?

Door rekening te houden met ervaringscijfers, wordt begroot op basis van een reëel beeld.

Wat zijn de risico's?

Indien geplande investeringen vaker worden uitgevoerd in het jaar dat ze begroot zijn en minder vaak worden doorgeschoven, dan is het mogelijk dat de vrijval van kapitaallasten in het daarop volgende jaar lager is dan het bedrag van de taakstelling. Er kan dan een (incidenteel) nadeel ontstaan. Door het goed faseren van investeringen kan dit worden ondervangen.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen.

Impact op de organisatie (frictie)

Geen.

Wat is het plan van aanpak?

Deze maatregel kan worden uitgevoerd door bij de begroting 2021 de geraamde kapitaallasten meer te laten aansluiten op de verwachte werkelijke kapitaallasten op basis van ervaringscijfers.

38. Overschot reserve Statushouders

Titel van de maatregel

Overschot reserve Statushouders.

Omschrijving van de maatregel

De bestemmingsreserve Statushouders is op dit moment ruim € 500.000,-. Er is onderzocht of een deel hiervan (rekening houdend met nieuwe ontwikkelingen) mogelijk als incidentele bezuiniging kan worden meegenomen. Dat blijkt te kunnen.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing					
Incidentele besparing	165				
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo	165				

Wat zijn de kansen?

Dit is een financiële maatregel; er is geen beletsel.

Wat zijn de risico's?

De maatregel kan, hoewel rekening is gehouden met mogelijke kosten van nieuw beleid, de ruimte daarvoor beperken.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen, de gestelde doelen worden bereikt.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing.

Wat is het plan van aanpak?

Geen, het onderzoek is gereed.

39. Onderzoek: Kanteling aanbod (preventief, maatwerk en specialistisch) en transformatie toegang en subsidies

Inleiding

In de Voorjaarsnota 2019 is een (gefaseerd oplopende) taakstelling van € 500.000,- opgelegd aan het Sociaal domein. In diverse van de voorgaande formats worden besparingen voorgesteld die hier een invulling aan geven. Gewezen wordt op onderstaande (gefaseerd oplopende) bedragen:

Huishoudelijke ondersteuning voor mantelzorgers	€ 64.000,-
Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten	€ 99.000,-
Collectieve ziektekostenverzekering	€ 70.000,-
Regeling Duurzame gebruiksgoederen	€ 155.000,-
IJmond Werkt! GR	€ 92.000,-
IJmond Werkt! budget	€ 300.000,-

Bovenstaand zijn uitsluitend de voorgestelde besparingen met betrekking tot de Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning genoemd. Hiermee wordt - bij positieve besluitvorming – nagenoeg voldaan aan de taakstelling.

Daarnaast zijn in de voorgaande formats diverse (structurele) besparingsvoorstellen opgenomen die een relatie hebben met de Jeugdwet (i.c. het preventieve jeugdbeleid, zoals Onderwijsbegeleiding (€ 94.000,-), JOGG (€ 45.000,-) en de verschuiving van de bekostiging van bijvoorbeeld de Brede School (€ 60.000,-), van het Jeugdmaatschappelijk werk (€ 85.000,-) en van de logopedische screening (€ 33.500,-) naar het Onderwijsachterstandenbudget).

In dit format beschrijven we aanvullend 3 maatregelen die op dit moment algemeen van aard zijn en die in de loop van 2020 verder uitgewerkt zullen worden. Het betreft maatregelen die primair gericht zijn op een verdere optimalisering van het ondersteuningsaanbod of het proces, maar die daarnaast tot een kostenbesparing leiden. We hebben deze maatregelen in 1 format opgenomen vanwege de verwevenheid.

Titel van de maatregelen

- A. Actualisering subsidiebeleid.
- B. Kanteling van het aanbod (preventief, maatwerk en specialistisch).
- C. Transformatie van de toegang.

Wat gaan we doen?

A. Actualisering van het subsidiebeleid

Voor onze inwoners streven we naar een sterk, toegankelijk, laagdrempelig en samenhangend lokaal algemeen voorzieningenniveau. Het subsidiëren van instellingen is hierbij een belangrijk instrument.

In 2020 gaan we ons subsidiebeleid actualiseren. Dit is mede naar aanleiding van vastgestelde beleidsnota's. Hierbij dragen we zorg voor een optimalisering qua doeltreffendheid van de ingezette middelen: we maken heldere afspraken met subsidiënten, evalueren deze, kijken naar het draagvlak van het aanbod, zorgen voor een vermindering van administratieve lasten (zowel voor instellingen als voor de gemeente) en vragen ook van gesubsidieerde instellingen een kanteling. Bijvoorbeeld op het vlak van samenwerking én voor wat betreft de inhoud van het aanbod. Op deze wijze gaan we tevens zorgdragen voor een doelmatiger subsidiebeleid. Dit kan betekenen dat de kosten van gesubsidieerde activiteiten lager zijn dan voorheen. Maar ook dat een doeltreffender gesubsidieerd aanbod op het

gebied van de algemene voorzieningen leidt tot een besparing op de inzet van de maatwerkvoorzieningen en de gespecialiseerde jeugdhulp (de zogenoemde individuele voorzieningen) en de inzet vanuit de Participatiewet.

B. Kanteling van het aanbod (preventief, maatwerk en specialistisch)

Indien passend worden inwoners ondersteund met preventieve inzet van de algemene voorzieningen. Deze zijn voor iedereen vrij toegankelijk. We streven een zo sterk mogelijk algemeen voorzieningenniveau na, mede om zo een voorliggend aanbod te hebben op de individuele voorzieningen. In het bovenstaande (sub A) gaven we aan dat we van gesubsidieerde instellingen in voorkomende gevallen een kanteling zullen vragen (bijvoorbeeld een wijziging in het aanbod of een samenwerking).

Ook voor wat betreft de maatwerkvoorzieningen Wmo, de specialistische jeugdhulp en de inzet vanuit de Participatiewet gaan we na of er een verdere verbetering en samenhang mogelijk is in het aanbod. De afgelopen jaren hebben we steeds meer inzicht gekregen in de inhoud van het ondersteuningsaanbod van aanbieders en in de ondersteuningsbehoefte van de cliënten. Dit nadere inzicht biedt ons de mogelijkheid bij nieuwe verwerving/inkoop van voorzieningen de ondersteuning voor inwoners verder te optimaliseren (zo integraal, dichtbij en laagdrempelig mogelijk), gesignaleerde hiaten in het aanbod mogelijk aan te pakken, waar mogelijk ondersteuning via algemene voorzieningen vorm te geven (bijvoorbeeld de dagbesteding voor ouderen), overlap zo veel mogelijk te voorkomen, combinaties te leggen (tussen bijvoorbeeld de dagbesteding GGZ en de inloop GGZ, de verschillende vormen van dagbesteding en tussen het aanbod van aanbieders van individuele en algemene voorzieningen) en de administratieve last (van aanbieders én onszelf) zo gering als mogelijk te laten zijn. Op deze wijze streven we naar passende ondersteuning én een doelmatiger inzet van middelen.

C. Toegang

Om te komen tot passende ondersteuning van inwoners is het van belang hun vraag om ondersteuning zo goed en breed mogelijk in beeld te krijgen. Op dit moment vindt de toegang tot de diverse vormen van ondersteuning - algemene voorzieningen, maatwerkvoorzieningen, (specialistische) jeugdhulp en ondersteuning op grond van de Participatiewet - nog op verschillende plekken en veelal volgtijdelijk plaats.

In 2020 komen we met concrete voorstellen voor de implementatie van 1 toegang, met een diversiteit aan expertise en werkend vanuit een integrale vraagverheldering. Hiermee beogen we te komen tot een efficiëntere beoordeling van de ondersteuningsvraag - met oog voor de eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden van de inwoner - en een passender aanbod van ondersteuning voor inwoners én gezinnen. Dit is van belang gelet op het feit dat de problematiek van cliënten in de meeste gevallen complex van aard is; dit onderstreept ook het belang van een integrale aanpak. Dit belang zien we tevens in die gevallen waarin sprake is van meervoudige gezinsproblematiek en waarbij we een ondersteuningsbehoefte van ouders én kinderen zien. Of in die gevallen waarin tevens sprake is van financiële problematiek.

Door het breed uitvragen en sneller kunnen bieden van passender ondersteuning (integraal, met waar mogelijk mede inzet van algemene voorzieningen) draagt de werkwijze via 1 toegang bij aan een doelmatiger inzet van middelen.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing			50	100	200
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo			50	100	200

Wat zijn de kansen?

Dit is een verbeteringslag, gericht op een verdere verbetering van het aanbod voor inwoners én een doelmatiger inzet van middelen, c.q. een kostenbesparing.

Wat zijn de risico's?

Risico vormt met name het landelijk beleid. Naast de toegenomen ondersteuningsvraag door het beleid 'langer zelfstandig wonen' en de invoering van het 'abonnementstarief', worden door uitspraken van de Centrale Raad van Beroep, de grenzen van compensatieplicht steeds verder opgerekt. Daarnaast is er de verplichting van het vergoeden via reële tarieven en worden er voorwaarden gesteld aan de inkoop op het gebied van de Jeugdwet. Deze zaken hebben de afgelopen periode geleid tot hogere kosten.

Ook zal de huidige coronaproblematiek naar verwachting leiden tot extra druk op de Participatiewet. Tot slot is op dit moment niet helder of het Rijk overgaat tot de verstrekking van extra middelen.

Impact op het maatschappelijk effect

Voor de inwoners is sprake van een verbetering van het aanbod en een verbeterde toegang tot ondersteuning.

Voor partijen die gesubsidieerd worden betekent de maatregel een andere subsidiegrondslag en –in voorkomende gevallen - een verzoek tot transformatie van aanbod en werkwijze. Dit laatste wordt tevens gevraagd aan de aanbieders van individuele voorzieningen.

Impact op de organisatie (frictie)

Ook voor de organisatie betekent dit een verdere transformatie qua werkwijze (o.a. 1 integrale toegang, wijziging administratieve werkzaamheden, verschuiving individuele naar algemene voorzieningen).

Wat is het plan van aanpak?

2020: besluitvorming subsidiebeleid en besluitvorming toegang.

2021: uitvoering nieuw subsidiebeleid (inclusief overgangsfase) en implementatie toegang.

2021: besluitvorming verwerving individuele voorzieningen (naar verwachting).

40. Onderzoek: Afstoten/privatiseren vastgoed

Titel van de maatregel

Vastgoed afstoten en/of privatiseren.

Omschrijving van de maatregel

Vastgoed afstoten/privatiseren, onderdeel van reeds bestaande discussie in de raad op basis van de vastgestelde notitie vastgoed. Nader onderzoek welk vastgoed wordt afgestoten.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing	pm		pm	pm	pm.
Incidentele besparing			100	100	100
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo	pm	pm	100	100	100

Toelichting:

Door verkoop van gemeentelijk vastgoed kan incidenteel een voordeel worden behaald. Gedacht wordt aan een incidenteel voordeel van € 100.000,- per jaar gedurende 5 jaar, van 2022 - 2026. De mogelijk vrijvallende structurele onderhoudslasten zijn hier nog niet in meegenomen omdat die sterk afhangen van welk vastgoed er verkocht wordt.

Wat zijn de kansen?

De gemeente beschikt over vastgoed en als vastgoedeigenaar kan de gemeente besluiten het vastgoed te verkopen. Bij verkoop van vastgoed heeft de gemeente geen regie meer als vastgoedeigenaar over de toekomst van het vastgoed, maar uiteraard wel via de ruimtelijke ordening. Het tijdelijke en commerciële vastgoed van de gemeente komt met name in beeld bij deze taakstelling. In die gevallen waar de gemeente onderhoudsverplichtingen heeft, vallen de onderhoudslasten weg na verkoop. Hetzelfde geldt voor verzekeringen, belastingen en eventuele kapitaallasten op boekwaardes, e.a. (ervan uitgaande dat de verkoopprijs hoger is dan de boekwaarde).

Wat zijn de risico's?

De verkoopprijs is afhankelijk van de markt. De boekwaarde van het vastgoed is ook van belang. Is de verkoopprijs hoog genoeg om de gewenste incidentele winst te behalen? Is het beter om te wachten met verkoop? Wanneer de gemeente eisen wil stellen bij verkoop, daalt de verkoopprijs. Het risico is dat het incidentele voordeel niet (geheel) wordt behaald en/of op een later moment wordt behaald. Een maatregel om dit risico op te vangen is de keuze voor de spreiding van het gewenste incidentele voordeel over 5 jaar, vanaf 2022.

Impact op het maatschappelijk effect

Verkoop kan tot maatschappelijke onrust leiden. Verkoop in verhuurde staat zorgt ervoor dat de huurder kan blijven zitten. Verkoop in verhuurde staat betekent ook dat niet eerst huur hoeft te worden opgezegd, dat scheelt (veel) tijd, geld en maatschappelijke onrust. Toch zal verkoop in verhuurde staat ook bij de huurder tot onrust kunnen leiden; goede communicatie is belangrijk.

Impact op de organisatie (frictie)

Capaciteit ambtelijk: het is niet eenduidig geregeld in de organisatie wie er 'houder' is van de verkoopportefeuille, de portefeuille woningen, de portefeuille commercieel vastgoed, etc. Er is voldoende capaciteit nodig in huis, qua beschikbare uren en kennis.

Wat is het plan van aanpak?

Na besluitvorming wordt een plan van aanpak in 2020 opgesteld.

41. Inzet middelen OAB (zodat regulier budget vrijvalt)

Titel van de maatregel

Verschuiven bekostiging naar Onderwijsachterstandenbudget (OAB).

Omschrijving van de maatregel

Het door het Rijk verstrekte Onderwijsachterstandenbudget (periode 2019 t/m 2022) laat een ruimte van circa € 500.000,- op jaarbasis zien. De omschrijving waarvoor deze middelen mogen worden ingezet is in 2019 met het oog op de jeugdproblematiek bij gemeenten door de minister verruimd. Dit rijksbudget is nog steeds een zogenaamde specifieke uitkering en moet daarom gelabeld worden ingezet op kinderen met (kans op) onderwijsachterstanden. Niet uitgegeven middelen (bezien over een periode van 4 jaar) dienen te worden teruggestort naar het Rijk. De accountant toetst bij elk jaar hier specifiek op middels een aparte SiSa verklaring bij de jaarrekening.

De maatregel houdt in dat de kosten van verschillende activiteiten - die passen binnen de gestelde doelstellingen - ten laste worden gebracht van dit Onderwijsachterstandenbudget. Dit betekent dat taken die gemeenten reeds uitvoerden voor de jeugd tussen 0 – 12 jaar en voorheen uit de algemene middelen werden betaald, nu uit deze verruimde OAB gelden mogen worden betaald. Hierdoor kunnen de respectievelijke bedragen bespaard worden op de respectievelijke begrotingsposten.

Het betreft dus uitdrukkelijk geen bezuiniging op de uitvoering van de maatregelen, deze blijven gewoon in stand. Maar de dekking van de activiteiten komt voortaan uit een andere geldstroom.

Het betreft:

- Activiteiten van de Bibliotheek die gericht zijn op het voorkomen van taalachterstand bij kinderen.
- Activiteitenprogramma Brede school: Via het jaarprogramma Brede school wordt aan de basisschoolleerlingen een divers aanbod van naschoolse activiteiten aangeboden op het gebied van sport, cultuur en andere vormen van vrijetijdsbesteding. Belangrijk daarbij is dat vooral kinderen uit kwetsbare doelgroepen, die vaak nog niet of nauwelijks meedoen aan of lid zijn van sport, cultuur e.d., gericht worden gestimuleerd om deel te nemen aan dit programma.
- Jeugdprogramma's: "Piep zei de muis"/KOPP/KVO: De programma's KOPP/KVO (voor Kinderen van Ouders met Psychische Problemen (KOPP) en Kinderen van Verslaafde Ouders (KVO)) en Piep zei de muis' voor kinderen van 4-7 jaar, zijn er ter ondersteuning van kinderen die thuis of in hun directe omgeving veel meemaken op het gebied van stress en spanningen, en die daardoor risico lopen om zelf psychische problemen te krijgen.
- Het jeugd-maatschappelijk werk (deels).
- Logopedische screening van 5-jarigen op scholen, mede van belang voor het opsporen van taalachterstanden van kinderen.

Tevens is gebleken dat sprake is van ruimte binnen het voor logopedische screening beschikbare budget € 4.000,-).

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing Budget Bibliotheek	35	35	35	35	35
Structurele besparing Budget Brede School	60	60	60	60	60
Structurele besparing Budget Jeugd- programma's	13	13	13	13	13
Structurele besparing Budget jeugdmaat-schappelijk werk	85	85	85	85	85
Structurele besparing Budget logopedische screening	33,5	33,5	33,5	33,5	33,5
Structurele besparing: ruimte in budget logopedie	4	4	4	4	4
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investerings/kosten					
Saldo	230,5	230,5	230,5	230,5	230,5

Wat zijn de kansen?

De betreffende activiteiten worden gecontinueerd. Deze maatregel is uitsluitend een verschuiving in de bekostiging, draagt bij aan het beter benutten van het Onderwijsachterstandenbudget en biedt een besparingsmogelijkheid voor de respectievelijke begrotingsposten.

Wat zijn de risico's?

De door het Rijk verstrekte middelen OAB betreffen (telkens) een periode van 4 jaar. Bij deze maatregel zijn we uitgegaan van het budget 2019 t/m 2022. Welk bedrag voor de periode daarna wordt verstrekt is nu nog niet bekend. Gelet daarop kan het structureel inzetten van deze verschuiving in bekostiging worden gekenschetst als een risico.

Impact op het maatschappelijk effect

Geen, alleen de dekking van de kosten wijzigt. De betreffende activiteiten worden gecontinueerd.

Impact op de organisatie (frictie)

Niet van toepassing.

Wat is het plan van aanpak?

De maatregel kan per direct plaatsvinden.

41a. Instellen uitgavenplafond loonkosten

Amendement 22 Instellen uitgavenplafond loonkosten

Maatregel Instellen uitgavenplafond loonkosten toegevoegd aan lijst voorstellen taskforce.

Titel van de maatregel

Uitgaveplafond loonkosten.

Omschrijving van de maatregel:

Er wordt per 1 januari 2022 een uitgavenplafond ingesteld voor de loonkosten en inhuur extern personeel, gelijk aan de omvang van de voor het jaar 2020 begrote loonkosten, te weten €17.728 (x 1.000), jaarlijks maximaal aan te passen met het algemene in/deflatiepercentage zoals gehanteerd in de begroting. Hiermee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de kostenbesparingen binnen de gemeente en wordt een grote uitgavepost beter voorspelbaar. Er zal een aanlooptijd nodig zijn maar verwachting is dat er in 2022 voor het eerst de taakstelling gerealiseerd kan worden.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Index begroting		1,5%	1,5%	1,5%	1,75%	1,75%	p.m.
Loonkosten in perspectiefnota	17.143	17.728	18.119	18.516	18.925	19.351 ^{*2}	
Loonkostenplafond		17.400	17.661	17.926	18.240	18.559	pm
Incidentele besparing							
Extra inkomsten		0	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Investerings/kosten							
Saldo		Geen realisatie	Geen realisatie	590.000	685.000	792.000	pm

*1 Inclusief uitbreiding Griffie ter voorkoming van dubbel telling.

*2 Niet opgenomen in begroting, geëxtrapoleerd met 2,25%.

Wat zijn de kansen?

De kansen op realisatie zijn bijzonder reëel. Besparingen van 10% worden in het algemeen realiseerbaar geacht. De hier voorgestelde beperking in uitgavestijging ligt op ongeveer 2,5%

Wat zijn de risico's?

Risico's (Grieks) betekent ook kansen:

1. Een grote bezuiniging op de loonkosten (ineens) tast de kwaliteit en slagkracht van de organisatie aan. Daarom wordt deze in het voorstel dan ook beperkt en in tijd gespreid.
2. De organisatie krijgt een duidelijker rol om de eigen taken te organiseren en te managen binnen de door het gemeentebestuur en de Raad gegeven prioriteiten. Dit stelt wel extra eisen aan de kwaliteit van het management, maar daar is recent in geïnvesteerd en dit zal naar verwachting dan ook geen afbreukrisico vormen.
3. Het is/wordt noodzakelijk dat het gemeentebestuur en de raad duidelijke prioriteiten stellen, bijvoorbeeld in de vorm van een duidelijke (voorraad)agenda. Deze werkwijze komt echter de rust en voorspelbaarheid alleen maar verder ten goede en vormt daarmee geen echt risico.

4. De inzetbaarheid van medewerkers zal mogelijk moeten worden 'verbreed' (meer verschillende taken en onderwerpen). Het programma 'de wendbare medewerker' is echter al binnen de organisatie opgestart.
5. Het instellen van een intern uitgaveplafond, maakt het eenvoudiger vergelijkbare maatregelen bij 'verbonden organisaties' bespreekbaar te maken.
6. De begroting van de gemeente, en mogelijk ook van verbonden organisaties, wordt voorspelbaarder.

Impact op het maatschappelijke effect

Doordat ook de organisatie een bijdrage levert aan de taskforce door een beperking en een plafond in de uitgaven voor de loonkosten, kan op andere programma uitgaven wellicht minder worden bezuinigd of kunnen lastenstijgingen voor inwoners worden gemitigeerd. Door deze maatregel wordt het draagvlak bij inwoners voor de lasten verhogende elementen van de taskforce geschrapt.

Impact op de organisatie (frictie)

Meer eigen zeggenschap en managementverantwoordelijkheid, en (waarschijnlijk) bredere inzet personeel.

Wat is het plan van aanpak?

Realisatie van de maatregel door het management van de organisatie en door (prestatie)afspraken te maken tussen het gemeentebestuur en de organisatiemanagement. Voor of bij de behandeling van de Perspectiefnota 2022-2025 in het voorjaar van 2021 stelt het gemeentebestuur en de raad een duidelijke prioriteringsagenda vast waarmee de voorgestelde taakstellingen bewerkstelligd kunnen worden. Met ingang van 2022 moeten de eerste bezuinigingen gerealiseerd worden.

41b. Onderzoek: Taakstelling accommodatiebeleid en vastgoed

Amendement 23 Onderzoek taakstelling accommodatiebeleid en vastgoed

Maatregel Onderzoek: Taakstelling accommodatiebeleid en vastgoed toegevoegd aan lijst voorstellen taskforce.

Titel van de maatregel

Taakstelling accommodatiebeleid

Omschrijving van de maatregel:

Jaarlijks legt de gemeente Heemskerk ruim 1,2 miljoen euro toe op de exploitatie van ons maatschappelijk vastgoed. Gekeken moet worden hoe de baten en lasten dicht bij elkaar kunnen komen zonder in de basis af te doen aan kwaliteit en het voorzieningenniveau. Streven is om € 200.000 per 2024 te besparen.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing			75	150	200
Incidentele besparing					
Extra inkomsten					
Investeringskosten					
Saldo			75	150	200

Toelichting:

Het aanstaande huurprijzenbeleid, faciliteringsbeleid en het rapport 'geldstromen maatschappelijk vastgoed gemeente Heemskerk 2019' geven aanknopingspunten om door middel van een onderzoek te bezien hoe met behoud van kwaliteit er een besparing gerealiseerd kan worden op de kosten van het maatschappelijk vastgoed. Nader onderzoek moet de raad in staat stellen hierop te kunnen sturen.

Wat zijn de kansen?

Historische gegroeide huur- en pachtconstructies kunnen rechtgetrokken worden met de rest van de verenigingen. Zo ontstaat er een level-playing-field waar ook op objectieve kaders subsidies aan toegekend kunnen worden. Verder moet bekeken worden in hoeverre het zelf beheren van accommodaties door verenigingen, het samenvoegen van sportverenigingen of het afstoten van accommodaties naar derden tot de mogelijkheden behoort en de risico's en kansen van deze opties in kaart gebracht worden.

Wat zijn de risico's?

Onduidelijke kaderstelling kan de zuiverheid van de discussie beïnvloeden. Hier moet aan de voorkant scherp op getoetst worden.

Impact op het maatschappelijke effect

Er kan maatschappelijke onrust ontstaan.

Impact op de organisatie (frictie)

Vervolg op ingezette richting en in lijn met plan van aanpak accommodatiebeleid.

Wat is het plan van aanpak?

Na besluitvorming wordt de inhoud van deze maatregel meegenomen in het proces. Het college legt de raad in het voorjaar van 2021 de eerste resultaten voor.

42. Extra verhoging OZB

Amendement 19 Verdagen besluitvorming taskforce maatregel 42; extra verhoging OZB

Aangenomen en besloten om besluitvorming over de verhoging van de OZB te verdagen tot de begrotingsbehandeling in het najaar van 2020.

Titel van de maatregel

Extra verhogen van de Onroerendezaakbelasting.

Omschrijving van de maatregel

Voorgesteld wordt om de opbrengst van de OZB in 2021 eenmalig extra te verhogen. Vanaf 2022 en verder zal de verhoging weer gelijk zijn aan de trendmatige ontwikkelingen.

De OZB is verdeeld in 3 soorten.

- Eigenaren woning.
- Eigenaren niet-woning.
- Gebruikers niet-woningen.

De hoogte van de heffing in Heemskerk is ten opzichte van vergelijkbare gemeenten lager dan gemiddeld. Hierdoor kan het als redelijk gezien worden om het tarief met een eenmalige bedrag extra te verhogen. De tabel laat een overzicht van de OZB bedragen, bij de gemiddelde WOZ waarde, in omliggende gemeenten zien.

Vergelijking met omliggende gemeenten

OZB 2020	Heemskerk	Beverwijk	Velsen	Uitgeest	Castricum	Haarlem
Gemiddelde WOZ waarde	€ 281.220	€ 241.230	€ 290.738	€ 316.026	€ 343.537	€ 358.600
Kosten gem. woningen	€ 266	€ 243	€ 282	€ 399	€ 303	€ 304
Tarief eig. woningen	0,0945%	0,1007%	0,0970%	0,1263%	0,0882%	0,0848%
Tarief eig. niet woningen	0,1715%	0,2657%	0,2694%	0,3016%	0,2294%	0,2966%
Tarief gebruikte niet woningen	0,1375%	0,2226%	0,2164%	0,2269%	0,2100%	0,2359%

Om de raad inzicht te geven in het effect op de ruimte binnen de begroting, zijn in het overzicht van financieel effect 3 scenario's opgenomen.

Extra OZB verhoging laag = € 400.000,- eenmalige extra OZB opbrengststijging in 2021.

Extra OZB verhoging midden = € 600.000,- eenmalige extra OZB opbrengststijging in 2021.

Extra OZB verhoging hoog = € 800.000,- eenmalige extra OZB opbrengststijging in 2021.

Het kiezen van 1 van de 3 scenario's is noodzakelijk wanneer de raad zoveel andere bezuinigingsmaatregelen niet wil uitvoeren, dat een structureel sluitende meerjarenbegroting niet wordt gerealiseerd.

Daarbij is van belang op te merken dat er nog geen rekening gehouden kan worden met de effecten van de coronacrisis. Van de te verwachten negatieve financiële effecten wordt bij het opstellen van de begroting 2021 een eerste inschatting gemaakt. Het kan zijn dat dan blijkt dat alsnog een extra verhoging van de OZB noodzakelijk wordt.

Financieel effect van de maatregel (bedragen x € 1.000,-)

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele besparing					
Incidentele besparing					
Extra inkomsten		400	406	412	418
		600	609	618	627
		800	812	824	837
Investerings/kosten					
Saldo					

Toelichting:

De gemiddelde woningwaarde in Heemskerk in 2020 is € 281.220,- (peildatum 1-1-2019) en heeft een belastingbedrag van € 266,-. Uitgaande van deze waarde leveren de 3 scenario's de volgende stijging op van de OZB een woning met een gemiddelde WOZ waarde in 2021.

OZB 2021	€ 400.000	€ 600.000	€ 800.000
Kosten gem. woning 2020 (WOZ € 281.220)	€ 266	€ 266	€ 266
Extra kosten gem. woning 2021	€ 18	€ 27	€ 35
Opbrengst eig. woningen	€ 309.482	€ 464.223	€ 618.963
Opbrengst eig. niet-woning	€ 52.794	€ 79.190	€ 105.587
Opbrengst gebr. niet-woning	€ 37.725	€ 56.587	€ 75.450

Effect van de scenario's

Extra OZB verhoging laag (€ 400.000,-) is een eenmalige extra OZB stijging van € 18,- per jaar
 Extra OZB verhoging midden (€ 600.000,-) is een eenmalige extra OZB stijging van € 27,- per jaar
 Extra OZB verhoging hoog (€ 800.000,-) is een eenmalige extra OZB stijging van € 35,- per jaar

Dit is zonder rekening te houden met waardeontwikkelingen, bouw en sloop.

In de jaren erna is voor de opbrengststijging uitgegaan van het indexeringspercentage van 1,5 % uit de begroting 2020.

Wat zijn de kansen?

Meeropbrengst van belastingen.

Wat zijn de risico's?

- Er zou maatschappelijk ongenoegen kunnen ontstaan door de maatregel. Het verhoogt de lasten voor inwoners en bedrijven, terwijl het sentiment is dat de landelijke overheid zijn bijdragen zou moeten verhogen.
- Meer inwoners en bedrijven kunnen moeite krijgen om hun belasting te betalen. Dit zou het gevolg kunnen hebben dat er meer invorderingstrajecten zullen lopen en meer belastinggelden oninbaar

geleden moeten worden. Deze inkomstenderving zal in latere jaren meegenomen worden in de verhoging van het tarief.

- De tariefverhoging zou een verhoging van het aantal bezwaren kunnen betekenen. Als een rechter bij ingestelde beroepen de tariefstijging onredelijk hoog acht, zal het aangepast moeten worden.
- Als we door de stijging meer dan gemiddelde inkomsten van OZB hebben, kan het Rijk een korting toepassen op de algemene middelen. Dit wordt niet verwacht, maar is op voorhand niet uit te sluiten.

Impact op het maatschappelijk effect

Op dit moment worden er landelijk en gemeentelijk maatregelen getroffen, om de lasten van bedrijven te beperken. De economische gevolgen van de uitbraak van het coronavirus zijn nog niet te meten, maar gedacht wordt dat deze aanzienlijk zullen zijn. Een verhoging van gemeentelijke lasten, is een tegengestelde beweging hierop. Het maatschappelijke gevoel hierover zal niet positief zijn.

Impact op de organisatie (frictie)

Geen.

Wat is het plan van aanpak?

Op basis van de keuze van de raad, zal een vertaling gemaakt worden van doel opbrengst naar heffing per OZB soort. Dit verschilt niet van de huidige procesinrichting.

